

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2018,

kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky

Čl. I

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 47/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 222/2012 Sb., zákona č. 494/2012 Sb., zákona č. 103/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 312/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 203/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 191/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 456/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. 222/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 13 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.

2. V § 18 se na konci písmene d) slovo „nebo“ zrušuje, na konci písmene e) se tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f) a g), která znějí:

„f) je-li držitelem povolení k dlouhodobému pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie za účelem vědeckého výzkumu a doba pobytu na území za účelem vědeckého výzkumu nepřekročí 1 rok; po tuto dobu může na území bez víza přechodně pobývat i rodinný příslušník tohoto cizince, který ho doprovází a je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie, nebo

g) je-li držitelem povolení k dlouhodobému pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie za účelem studia v rámci programu Evropské unie nebo mnohostranného programu zahrnujícího opatření v oblasti mobility anebo v rámci dohody sjednané mezi

vysokoškolskou institucí v jiném členském státě Evropské unie a institucí, které bylo povoleno vykonávat činnost vysoké školy na území, a doba pobytu na území za účelem studia nepřekročí 1 rok.“.

CELEX 32016L0801

3. V § 30 odst. 1 se na konci textu věty druhé doplňují slova „nebo o mimořádné pracovní vízum“.
4. V § 30 se odstavec 5 včetně poznámky pod čarou č. 29 zrušuje.
5. V § 31 se odstavec 2 zrušuje.
Dosavadní odstavce 3 až 7 se označují jako odstavce 2 až 6.

6. Za § 31 se vkládá nový § 31a, který včetně nadpisu zní:

„§ 31a

Mimořádné pracovní vízum

(1) Mimořádné pracovní vízum, které je vízem k pobytu nad 90 dnů, uděluje ministerstvo na žádost cizince, který hodlá v souladu s podmínkami uvedenými v nařízení vlády vydaném na základě odstavce 2 pobývat na území za účelem výkonu zaměstnání, bylo mu za tímto účelem vydáno povolení k zaměstnání podle zákona o zaměstnanosti a plnění tohoto účelu vyžaduje pobyt cizince na území delší než 90 dnů. Žádost o mimořádné pracovní vízum lze podat, pokud bylo vydáno nařízení vlády podle odstavce 2.

(2) Vláda může v případě nedostatku pracovníků na trhu práce svým nařízením stanovit

- a) odvětví nebo profesi, ve kterých by měl být cizinec na území zaměstnán,
- b) státní příslušnost cizince, který je oprávněn požádat o toto vízum,
- c) maximální počet žádostí, které lze o toto vízum v rámci určitého časového období podat na příslušném zastupitelském úřadu,
- d) do kdy je možné žádosti o toto vízum podávat, nebo
- e) podmínku, že zaměstnavatelem cizince na území nesmí být agentura práce.

(3) K žádosti o udělení mimořádného pracovního víza je cizinec povinen předložit povolení k zaměstnání podle zákona o zaměstnanosti, cestovní doklad, náležitosti uvedené v § 31 odst. 1 písm. d) a e) a na požádání náležitosti uvedené v § 31 odst. 4. Pro mimořádné pracovní vízum se použije obdobně § 31 odst. 7.

(4) Mimořádné pracovní vízum se uděluje s dobou platnosti a dobou pobytu na území nejdéle na 1 rok, dobu jeho platnosti nelze prodloužit.

(5) Žádost o vízum k pobytu nad 90 dnů, povolení k dlouhodobému pobytu, povolení k přechodnému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu nelze na území ministerstvu podat, pokud cizinec na území pobývá na mimořádné pracovní vízum.“.

7. V § 32 odst. 2 písm. b), § 35 odst. 2 větě první, § 35a odst. 2, § 42b odst. 4, § 42c odst. 3 písm. e), § 42c odst. 4 větě druhé, § 42c odst. 6 větě druhé, § 42d odst. 2 písm. d), § 42f odst. 3 písm. d), § 42h odst. 1 písm. b), § 42j odst. 1 písm. e), § 42l odst. 1 písm. b), § 42m odst. 2 písm. b), § 42o odst. 1 písm. b), § 44a odst. 9 písm. e), § 44b odst. 3 písm. c) a v § 44c odst. 6 písm. c) se text „§ 31 odst. 4“ nahrazuje textem „§ 31 odst. 3“.

8. V § 32 odst. 3 větě první, § 42h odst. 2 písm. b) a v § 44a odst. 10 písm. b) se text „§ 31 odst. 6“ nahrazuje textem „§ 31 odst. 5“.
9. V § 32 odst. 6 se text „§ 31 odst. 7“ nahrazuje textem „§ 31 odst. 6“.
10. V § 33 odst. 1 se na konci písmene c) slovo „nebo“ zrušuje.
11. V § 33 odst. 1 písm. d) se slova „nebo povolení k dlouhodobému pobytu“ nahrazují slovy „, povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu“ a slova „nebo žádost o povolení k trvalému pobytu“ se zrušují.
12. V § 33 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno e), které zní:
- „e) který jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, podal žalobu proti rozhodnutí ministerstva, kterým byla zamítnuta jeho žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) podaná na území, za podmínky, že současně podal návrh na přiznání odkladného účinku této žaloby.“.
13. V § 34 se na konci textu písmene f) doplňují slova „nebo e)“.
14. V § 38 odst. 2 se slova „anebo bylo-li vízum uděleno podle § 33 odst. 1 písm. d) a soud žalobě nepřiznal odkladný účinek“ zrušují.
15. V § 38 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:
- „(3) Ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území uděleného podle
- a) § 33 odst. 1 písm. d), pokud soud rozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby, nebo
- b) § 33 odst. 1 písm. e), pokud soud žalobě nepřiznal odkladný účinek nebo pokud rozhodnutí soudu o žalobě nabylo právní moci.“.
- Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.
16. V 38 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „, nejde-li o případ, kdy soud přiznal žalobě cizince odkladný účinek“.
17. V § 42 odstavec 3 zní:
- „(3) Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je v souvislosti se skončením vědeckého výzkumu nebo studia dále oprávněn podat držitel povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu nebo studia podle § 64 písm. a), který na území hodlá pobývat za účelem hledání zaměstnání nebo zahájení podnikatelské činnosti. K žádosti je cizinec povinen předložit náležitosti uvedené v § 31 odst. 1 písm. a), d) a e) a v § 42d odst. 2 písm. c), potvrzení o dokončení výzkumné činnosti vydané výzkumnou organizací, jde-li o držitele povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu, nebo doklad o úspěšném dokončení studia, jde-li o držitele povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, doklad o cestovním zdravotním pojištění po dobu pobytu na území, které odpovídá podmínkám uvedeným v § 180j, a na požádání doklad o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění; to neplatí, jde-li o případy uvedené v § 180j odst. 4.“.

18. V § 42 odst. 5 se věta první nahrazuje větou „Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podle odstavců 1 až 4 se podává ministerstvu.“ a věta druhá se zrušuje.

19. V § 42a se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny je dále oprávněn podat cizinec v postavení uvedeném v odstavci 1 písm. a), b) nebo c) vůči cizinci, který podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu nebo za tímto účelem na území pobývá nebo podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu uvedeného v § 42 odst. 3.“

CELEX 32016L0801

Dosavadní odstavce 3 až 7 se označují jako odstavce 4 až 8.

20. V § 42a odst. 7 se na konci písmene c) slovo „nebo“ zrušuje.

21. V § 42a odst. 7 písm. d) se text „§ 42k“ nahrazuje textem „§ 42f, 42k“.

CELEX 32016L0801

22. V § 42a se na konci odstavce 7 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) jde o cizince podle odstavce 1 písm. a), b) nebo c) a cizinec, se kterým má být umožněno sloučení rodiny, žádá o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu nebo za tímto účelem na území pobývá nebo žádá o vydání povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu uvedeného v § 42 odst. 3.“

CELEX 32016L0801

23. V § 42b odst. 1 písm. b) se slovo „věrohodným“ zrušuje.

24. V § 42b odst. 1 písm. d) bodu 2, § 42c odst. 3 písm. c), § 42c odst. 6 větě první, § 46 odst. 7 písm. b), § 71 odst. 1 větě první a v § 123 odst. 4 písm. c) a d) se slovo „věrohodně“ zrušuje.

25. Poznámka pod čarou č. 9f zní:

„^{9f} Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair.“

26. V § 42d odst. 1 se slova „, s výjimkou vzdělávání v základní škole, střední škole nebo v konzervatoři, které není uskutečňováno v rámci výměnného programu nebo odborné praxe prováděné za úplatu“ zrušují a na konci odstavce se doplňují věty „Na území je oprávněn žádost podat ministerstvu držitel povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia vydaného jiným členským státem Evropské unie, držitel povolení k dlouhodobému pobytu vydaného k pobytu na území za jiným účelem nebo držitel víza k pobytu nad 90 dnů. Žádost nelze na území ministerstvu podat, pokud cizinec na území pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území nebo na povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území; to neplatí, jde-li o cizince, který na území pobýval na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) až c) nebo § 33 odst. 3 a následně na území pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu vydaného podle § 43,

pobývá-li na území nepřetržitě po dobu nejméně 3 let. Žádost dále nelze na území ministerstvu podat, pokud cizinec na území pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání.“.

CELEX 32016L0801

27. V § 42d odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „podle odstavce 1“ nahrazují slovy „za účelem studia podle § 64 písm. a) až d) a g)“.

CELEX 32016L0801

28. V § 42d odst. 2 písmeno c) zní:

„c) prokázat, že jeho úhrnný měsíční příjem nebude nižší než součet částky životního minima^{9d)} a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem^{9e)} nebo částky, kterou cizinec prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení, nebo že veškeré náklady spojené s jeho pobytem budou uhrazeny státním orgánem, právníčkou osobou nebo tuzemskou hostitelskou organizací,“.

CELEX 32016L0801

29. V § 42d se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) K žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 64 odst. 1 písm. e) a f) je cizinec povinen předložit náležitosti uvedené v § 31 odst. 1 písm. a), d) a e), odstavci 2 písm. b), c) a d) a dále v případě studia

a) podle § 64 písm. e)

1. doklad prokazující, že během dvou let předcházejících podání žádosti získal vysokoškolský titul nebo že studuje v programu zakončeném získáním vysokoškolského titulu, a

2. dohodu s hostitelskou organizací o stáži, která zahrnuje teoretickou a praktickou přípravu; dohoda o stáži obsahuje popis programu stáže, včetně vzdělávacího cíle nebo osnov výuky, dobu trvání stáže, podmínky umístění a dohledu v rámci stáže, dobu, po kterou má stážista pracovat, a právní vztah mezi stážistou a hostitelskou organizací, nebo

b) podle § 64 písm. f) dohodu s hostitelskou organizací, která obsahuje popis programu Evropské dobrovolné služby nebo dobrovolnické služby a dobu jejího trvání, podmínky umístění a dohledu v rámci programu, počet hodin, které je dobrovolník povinen odpracovat, výši prostředků dostupných k úhradě nákladů na pobyt a ubytování a minimální výši kapesného po celou dobu pobytu a v případě dobrovolnické služby doklad prokazující, že hostitelská organizace, popřípadě jiný orgán odpovědný za program dobrovolnické služby, sjednala pojištění odpovědnosti za škodu.“.

CELEX 32016L0801

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

30. V § 42f odst. 1 větě první se slovo „výzkumu²⁹⁾“ nahrazuje slovem „výzkumu^{9f)}“.

31. V § 42f odst. 2 se za větu první vkládá věta „Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu může na území ministerstvu podat také držitel povolení k dlouhodobému pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie za účelem vědeckého výzkumu, který hodlá na území přechodně pobývat za účelem vědeckého výzkumu po dobu delší než 1 rok.“.

32. V § 42g odst. 3 větě druhé se slova „statutárního orgánu,“ zrušují.
33. V § 42g odst. 7 se na konci textu věty druhé doplňují slova „a e)“, ve větě třetí se slova „a dále doklad“ nahrazují slovem „, doklad“, slova „a dále“ se zrušují a na konci textu odstavce se doplňují slova „, a doklad obsahující údaje uvedené v § 42h odst. 1 písm. g), jde-li o žádost podanou zaměstnancem agentury práce, který byl dočasně přidělen k výkonu práce u uživatele“.
34. V § 42h odst. 1 se na konci písmene e) slovo „a“ zrušuje, na konci odstavce se tečka nahrazuje slovem „, a“ a doplňuje se písmeno g), které zní:
„g) v případě, že jde o agenturní zaměstnávání, doklad, který obsahuje jméno, příjmení, popřípadě rodné příjmení, státní občanství, datum a místo narození a bydliště cizince, druh práce, kterou bude cizinec jako dočasně přidělený zaměstnanec vykonávat, místo výkonu práce u uživatele a název a sídlo uživatele.“.
35. V § 42i se na konci odstavce 6 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:
„d) se jedná o agenturní zaměstnávání a jde o takový druh práce, který agentura práce nemůže formou dočasného přidělení k výkonu práce u uživatele zprostředkovávat.“.
36. V § 42j se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:
„f) v případě, že jde o agenturní zaměstnávání, doklad obsahující údaje uvedené v § 42h odst. 1 písm. g).“.
37. V § 42k odst. 2 písm. a) se slova „závodu se sídlem“ nahrazují slovy „závodu s umístěním“.
38. V § 42k odst. 5 a v § 42l odst. 1 písm. d) bodě 1 se za slova „závodu se sídlem“ vkládají slova „nebo umístěním“.
39. V § 42k odst. 6 písm. e) se text „odst. 1 písm. a) až c)“ nahrazuje textem „písm. a) až d)“ a slova „, nebo podle § 64 odst. 1 písm. d) a e)“ se zrušují.

CELEX 32014L0066

40. V § 42n odst. 3 větě první, § 42n odst. 6, § 42o odst. 1 písm. e), § 44c odst. 3 písm. a) a v § 44c odst. 6 písm. f) se slova „statutárním orgánem,“ zrušují.
41. V § 42n odst. 4 písm. d), § 42o odst. 1 písm. k) a l), § 44c odst. 1 písm. c), § 44c odst. 2 větě první, § 44c odst. 3 písm. b) a v § 44c odst. 6 písm. e), g) a h) se slova „statutární orgán,“ zrušují.
42. V § 44 odst. 2 se slova „po pořízení biometrických údajů“ zrušují.
43. V § 44 odst. 4 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:
„b) 9 měsíců, jde-li o dlouhodobý pobyt podle § 42 odst. 3,“.

CELEX 32016L0801

Dosavadní písmena b) až h) se označují jako písmena c) až i).

44. V § 44 odst. 4 písm. c) se za slovo „studia“ vkládají slova „z důvodu uvedeného v § 64 písm. a) nebo b)“.

CELEX 32016L0801

45. V § 44 odst. 4 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) 2 roky v případě dlouhodobého pobytu za účelem studia z důvodu uvedeného v § 64 písm. a) nebo b) a v případě dlouhodobého pobytu za účelem vědeckého výzkumu, je-li tento pobyt uskutečňován v rámci programů Evropské unie nebo mnohostranných programů zahrnujících opatření v oblasti mobility nebo v rámci dohody mezi 2 nebo více vysokoškolskými institucemi nebo institucemi v jiném členském státě Evropské unie a institucí, které bylo povoleno vykonávat činnost vysoké školy na území; v případě nedoložení plnění podmínek programu nebo dohody cizincem po celou dobu trvání programu nebo dohody se postupuje podle písmene a) nebo c).“.

CELEX 32016L0801

Dosavadní písmena f) až i) se označují jako písmena g) až j).

46. V § 44 odst. 4 písm. h) se slova „podle § 42d“ nahrazují slovy „z důvodu uvedeného v § 64 písm. f)“.

CELEX 32016L0801

47. V § 44 odst. 4 písm. i) se za slovo „pracovníkovi“ vkládají slova „za účelem vědeckého výzkumu, hledání zaměstnání nebo zahájení podnikatelské činnosti“.

CELEX 32016L0801

48. V § 44 odst. 6 se za slovo „činnosti“ vkládají slova „nebo na dobu stanovenou v rozhodnutí uznávacího orgánu o povolení k výkonu povolání nebo k výkonu odborné praxe³⁵⁾“.

49. V § 44a odst. 1 písm. b) se text „b), e) až h)“ nahrazuje textem „c), f), g), i) a j)“.

CELEX 32016L0801

50. V § 44a odst. 1 písm. c) se text „písm. c)“ nahrazuje textem „písm. d)“.

51. V § 44a odst. 1 písm. d) se text „písm. d)“ nahrazuje textem „písm. e)“.

52. V § 44a odstavec 2 zní:

„(2) Platnost povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 odst. 3 nebo § 42d se neprodlužuje; to neplatí v případě povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42d vydaného za účelem

a) účasti na jazykové a odborné přípravě podle § 64 písm. b), jehož platnost lze z důvodu pokračování v takové přípravě jednou prodloužit, nebo

b) studia na vysoké škole podle § 64 písm. a), jehož platnost lze prodloužit opakovaně, vždy však nejdéle o 2 roky.“.

CELEX 32016L0801

53. V § 44a odst. 3 větě druhé se za text „§ 36“ vkládá text „, § 46 odst. 3 a 7“.

54. V § 44a odst. 6 úvodní části ustanovení se slova „podle § 42d“ nahrazují slovy „z důvodu uvedeného v § 64 písm. a) nebo b)“.

CELEX 32016L0801

55. V § 44a odst. 6 písm. c) se slova „(§13), jde-li o studium na vysoké škole nebo neplacenou odbornou praxi; v ostatních případech doklad o tom“ nahrazují slovy „podle § 42d odst. 2 písm. c) nebo prokázat“.

CELEX 32016L0801

56. V § 44a odst. 8 se věta třetí zrušuje.

CELEX 32016L0801

57. V § 44a odst. 9 se na konci písmene e) slovo „a“ nahrazuje čárkou, na konci odstavce se tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) v případě, že jde o agenturní zaměstnávání, doklad obsahující údaje uvedené v § 42h odst. 1 písm. g).“.

58. V § 44a odst. 11 větě první se za text „§ 42g odst. 2 písm.“ vkládá text „a),“ a ve větě druhé se za slovo „druhá“ vkládají slova „a § 46 odst. 6 písm. e)“.

59. V § 44a odst. 12 větě druhé se za text „d)“ vkládají slova „a f)“.

60. V § 45 odst. 1 větě čtvrté se za slovo „investování“, vkládají slova „na cizince pobývajících na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 odst. 3“.

61. V § 46 se na konci odstavce 5 doplňuje věta „Před vydáním rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání nebo prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území podle § 42d nebo rozhodnutí o zrušení platnosti tohoto povolení ministerstvo posoudí přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.“.

CELEX 32016L0801

62. V § 46 odst. 6 se na konci písmene c) slovo „nebo“ zrušuje, na konci odstavce se tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) jde-li o agenturní zaměstnávání a jedná se o takový druh práce, který agentura práce nemůže formou dočasného přidělení k výkonu práce u uživatele zprostředkovávat.“.

63. V § 46 odst. 7 písm. e) se slova „statutárním orgánem obchodní korporace nebo jeho členem“ nahrazují slovy „členem statutárního orgánu obchodní korporace“.

64. V § 47 odst. 6 písm. b) se text „§ 42a odst. 5“ nahrazuje textem „§ 42a odst. 6“.

65. V § 49 odst. 1 větě druhé se slovo „lze“ nahrazuje slovy „se vydává formou identifikačního průkazu a lze ho“.

66. V části první hlavě III se na konci nadpisu dílu 5 doplňují slova „**nebo území členských států Evropské unie**“.

67. V § 50 odst. 1 písm. a) se za slovo „nevyžaduje,“ vkládají slova „při vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území nebo rozhodnutí, kterým byla stanovena nová doba k vycestování,“.

68. § 50a včetně nadpisu zní:

„§ 50a

Rozhodnutí o povinnosti opustit území nebo území členských států Evropské unie

(1) Rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá cizinci, který

- a) neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území a má být předán podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009; totéž platí i pro cizince, který má být předán podle přímo použitelného předpisu Evropské unie³⁷⁾ a kterému je umožněno dobrovolné vycestování,
- b) je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně; to neplatí, pokud by cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nebo
- c) je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.

(2) Rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá

- a) cizinci staršímu 15 let, který nevyužil možnosti dobrovolného návratu podle zákona o azylu, jestliže
 - 1. bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno, protože cizinec neposkytl údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nebo
 - 2. nevycestoval po pravomocném ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany nebo po ukončení poskytování mezinárodní ochrany ve lhůtě uvedené ve výjezdním příkazu nebo ve lhůtě 30 dnů, nebyl-li cizinci výjezdní příkaz udělen,
- b) cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, nebo
- c) cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění.

(3) Policie v rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 stanoví dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie, a to v rozmezí 7 až 60 dní. Pokud by měla doba k vycestování začít běžet v době trvání zajištění cizince, začíná tato doba běžet ode dne ukončení zajištění. Pokud je v průběhu doby k vycestování cizinec zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje. Požádá-li cizinec během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování z důvodů uvedeného v § 174a odst. 2, policie vydá nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu, ve kterém stanoví novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů. Novou dobu k vycestování lze stanovit nejdéle na 180 dnů.

(4) Je-li cizinec bez zbytečného odkladu převzat jiným členským státem na základě mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo vrátí-li se cizinec neprodleně dobrovolně do státu, v němž je držitelem platného oprávnění k pobytu, může policie upustit od vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území.

(5) V řízení o povinnosti opustit území nebo území členských států Evropské unie je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení; to neplatí, je-li vydáno rozhodnutí podle odstavce 1 písm. c) nebo odstavce 2 písm. b). Zahájené řízení o správním vyhoštění je řízením o povinnosti opustit území, jsou-li zjištěny skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. c) nebo odstavci 2 písm. b). Policie o tomto cizinci vyrozumí bez zbytečného odkladu. Lhůta pro vydání rozhodnutí běží ode dne, kdy byl cizinec vyrozuměn.“.

CELEX 32008L0115

69. V § 53 odst. 1 se za slovo „na“ vkládají slova „zastupitelském úřadu, pokud tento zákon nestanoví jinak, a podává se na“.

70. V § 55 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „V části řízení vedené před zastupitelským úřadem se v originále předkládá i náležitost uvedená v § 31 odst. 1 písm. f).“.

71. V § 56 odst. 1 se na konci písmene l) slovo „nebo“ zrušuje.

72. V § 56 odst. 1 písm. m) se slova „statutárním orgánem obchodní korporace nebo jeho členem“ nahrazují slovy „členem statutárního orgánu obchodní korporace“, za slovo „jako“ se vkládá slovo „člena“ a slova „nebo jeho člena“ se zrušují.

73. V § 56 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno n), které zní:

„n) je zaměstnavatel cizince podle § 178f nespolehlivý, jde-li o mimořádné pracovní vízum.“.

74. V § 64 odst. 1 písm. a) se slova „střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání v oborech vzdělání ve střední škole, konzervatoři nebo vyšší odborné škole, zapsané do rejstříku škol a školských zařízení^{10a)}, a“ zrušují.

75. V § 64 odst. 1 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání v oborech vzdělání ve střední škole, konzervatoři nebo vyšší odborné škole, zapsané do rejstříku škol a školských zařízení^{10a)} v rámci výměnného programu uskutečňovaného v tuzemské hostitelské organizaci,“.

CELEX 32016L0801

Dosavadní písmena c) až f) se označují jako písmena d) až g).

76. V § 64 odst. 1 písm. e) se slova „odborná praxe určená k získání praktických a odborných zkušeností cizincem, uskutečňovaná v tuzemské hostitelské organizaci v době jeho studia na tuzemské nebo zahraniční vysoké škole anebo v době nejvýše 5 let“ nahrazují slovy „stáž určená k získání znalostí, praxe a zkušeností uskutečňovaná cizincem v tuzemské hostitelské organizaci v době jeho studia na zahraniční vysoké škole nebo v době nejvýše 2 let“.

CELEX 32016L0801

77. V § 64 odst. 1 písm. f) se slova „odborná praxe a dobrovolná služba mládeže“ nahrazují slovy „evropská dobrovolná služba cizince“.

CELEX 32016L0801

78. V § 64 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

CELEX 32016L0801

79. V § 68 odst. 2 písm. e) se slova „anebo studium nebo odborné školení“ nahrazují slovy „nebo studium“.

80. V § 68 odst. 2 se na konci textu písmene f) doplňují slova „; toto období se však nezapočítá, byl-li cizinec členem statutárního orgánu zaměstnavatele“.

81. V § 68 odst. 3 se na konci textu písmene d) doplňují slova „nebo na mimořádné pracovní vízum“.

82. V § 69 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území uděleného podle § 33 odst. 1 písm. e)“.

83. V § 71 odst. 1 větě čtvrté se slova „daňovým přiznáním“ nahrazují slovy „rozhodnutím o stanovení daně“, na konci textu věty čtvrté se doplňují slova „za poslední zdaňovací období“ a věta pátá se zrušuje.

84. V § 87c se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „formou identifikačního průkazu podle § 180b“.

85. V § 87h odst. 2 se na konci písmene a) slovo „nebo“ zrušuje, na konci odstavce se tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno c), které zní:

„c) pokud splňuje některou z podmínek uvedených v odstavci 1, v době podání žádosti pobýval na území na základě dokladu vydaného k pobytu na území podle zvláštního právního předpisu^{2), 3a)} a tento zvláštní právní předpis se na něho již nevztahuje.“.

86. V § 87h se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Rodinný příslušník občana Evropské unie je oprávněn požádat ministerstvo o přiznání právního postavení rezidenta na území; ustanovení § 83 až 85 se použijí obdobně.“.

87. V § 87l odst. 3 větě první se slova „písm. a) až c)“ zrušují.

88. V § 87n se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „vydávanou s dobou platnosti na 10 let“.

89. V § 87z odst. 1 písm. d) se za slovo „trvalému“ vkládají slova „pobytu nebo rozhodnutí o ukončení přechodného“.

90. V § 103 písm. n) se slovo „vízem“ nahrazuje slovy „oprávněním k pobytu“.

91. Na konci § 103 se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno v), které zní:

„v) na požádání policii při pobytové kontrole prováděné v místě, kde vykonává práci, prokázat, že má oprávnění pro výkon pracovní činnosti.“.

92. V § 106 odst. 1 se za písmeno b) vkládají písmena c) a d), která znějí:

„c) skutečnost, že občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník přechodně pobývajícím na území se stal neodůvodnitelnou zátěží systému dávek pro osoby se zdravotním postižením nebo systému pomoci v hmotné nouzi, nebo

d) skutečnost, že držitel modré karty podal žádost o příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení nebo mimořádnou okamžitou pomoc;“.

93. V § 106 se odstavce 3 a 6 zrušují.

Dosavadní odstavce 4, 5 a 7 až 9 se označují jako odstavce 3 až 7.

94. V § 107 se na konci odstavce 5 doplňují věty „Vysoká škola je dále povinna oznámit ministerstvu zahájení, přerušení nebo ukončení studia cizince, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie za účelem studia v rámci programu Evropské unie nebo mnohostranného programu zahrnujícího opatření v oblasti mobility anebo v rámci dohody mezi vysokoškolskou institucí v jiném členském státě Evropské unie a institucí, které bylo povoleno vykonávat činnost vysoké školy na území, a na území pobývá přechodně bez víza. Vysoká škola je povinna vydat cizinci doklad o úspěšném dokončení studia pro účely podání žádosti podle § 42 odst. 3.“.

CELEX 32016L0801

95. V § 107 se na konci odstavce 6 doplňují věty „Výzkumná organizace je dále povinna oznámit ministerstvu zahájení nebo ukončení výzkumné činnosti prováděné držitelem povolení k dlouhodobému pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie za účelem vědeckého výzkumu, který na území pobývá přechodně bez víza. Výzkumná organizace je povinna vydat cizinci potvrzení o dokončení výzkumné činnosti pro účely podání žádosti podle § 42 odst. 3.“.

CELEX 32016L0801

96. V § 107 odst. 8 se za slova „účelem zaměstnání“ vkládají slova „nebo došlo k zániku platnosti zaměstnanecké karty“.

97. V § 109 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Cizinci s povoleným trvalým pobytem na území, který v zahraničí pozbude doklad uvedený v § 108 odst. 1 písm. a), b) nebo c), vydá na jeho žádost zastupitelský úřad cestovní průkaz totožnosti k cestě do České republiky; podmínkou vydání je souhlasné vyjádření ministerstva.“.

98. V § 113 odst. 6 písm. d) se slova „ který nemá platný cestovní doklad“ zrušují.

CELEX 32011L0095

99. V § 117a odst. 3 se na konci písmene a) doplňují body 10 až 12, které znějí:

„10. záznam podle § 117b odst. 6,

11. záznam podle § 117b odst. 7,

12. záznam podle § 117b odst. 8,“.

CELEX 32016L0801

100. V § 117b odst. 4 se slova „modré karty, povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu Evropské unie nebo povolení k trvalému pobytu“ nahrazují slovy „zaměstnanecké karty, modré karty, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie“.

101. V § 117b se doplňují odstavce 6 až 8, které znějí:

„(6) Ministerstvo v průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia vydaném podle § 42d vyznačí záznam „student“, pokud cizinec splňuje podmínky uvedené v § 64 písm. a) nebo b), „žák“, pokud cizinec splňuje podmínky uvedené v § 64 písm. c), „stážista“, pokud cizinec splňuje podmínky uvedené v § 64 písm. e), nebo „dobrovolník“, pokud cizinec splňuje podmínky uvedené v § 64 písm. f).

(7) Ministerstvo v průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu vyznačí záznam „výzkumný pracovník“.

(8) V případě vědeckých pracovníků a studentů, kteří pobývají na území v rámci programu Evropské unie nebo mnohostranného programu zahrnujícího opatření v oblasti mobility nebo v rámci dohody mezi dvěma nebo více vysokoškolskými institucemi, vyznačí ministerstvo do průkazu odkaz na tento program nebo dohodu.“.

CELEX 32016L0801

102. V § 118 odst. 1 větě první se za slova „z území“ vkládají slova „členských států Evropské unie“.

CELEX 32008L0115

103. V § 118 odst. 3 větě první až šesté, § 118 odst. 5 větě třetí, § 123c odst. 5, § 124b odst. 1 úvodní části ustanovení, § 124b odst. 3 větě první, § 124b odst. 4 větě druhé a v § 124b odst. 6 písm. a) se slova „z území“ zrušují.

104. V § 118 odst. 5 větě druhé se text „odst. 6“ nahrazuje textem „odst. 5“ a na konci textu věty třetí se doplňují slova „nebo území členských států Evropské unie“.

CELEX 32008L0115

105. V § 119 odst. 1 písm. b) bodě 1 se slova „při hraniční nebo pobytové kontrole“ nahrazují slovem „policii“.

106. V § 119 odst. 1 písm. b) bodě 2 se slova „při pobytové nebo hraniční kontrole“ nahrazují slovem „policii“.

107. V § 119 odst. 1 písm. b) body 3 a 4 znějí:

- „3. pobývá-li cizinec na území bez platného cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn,
4. pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn,“.

108. V § 119 odst. 1 písm. b) bod 8 zní:

- „8. uvedl-li cizinec v řízení podle tohoto zákona nepravdivé informace s úmyslem ovlivnit rozhodování správního orgánu, nebo“.

109. V § 119 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) až na 3 roky,

1. je-li cizinec na území zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání, na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾ nebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval,

2. neprokáže-li cizinec, že na území smluvních států pobývá po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum, nebo
3. je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem ohrozit veřejné zdraví tím, že trpí nemocí uvedenou v požadavcích opatření před zavlečením infekčního onemocnění.“.

110. V § 119 odst. 9 větě první se za text „(§ 180c)“ vkládají slova „nebo o nezletilého cizince v obdobném postavení“ a ve větě druhé se slova „bez doprovodu“ zrušují.

111. V § 120 odst. 1 úvodní části ustanovení se za slovo „území“ vkládají slova „členských států Evropské unie“.

CELEX 32008L0115

112. V § 120a odst. 7 větě první se slovo „dále“ zrušuje.

113. V § 120a odst. 8 úvodní části ustanovení se za slovo „vyhoštění“ vkládá slovo „dále“.

114. V § 120a se za odstavec 8 vkládá nový odstavec 9, který zní:

„(9) Platnost rozhodnutí o správním vyhoštění dále zaniká, není-li vycestování cizince možné a ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění uplynula doba rovnající se pětinasobku doby pro omezení vstupu na území stanovené v tomto rozhodnutí.“.

Dosavadní odstavce 9 a 10 se označují jako odstavce 10 a 11.

115. V § 120a odst. 11 větě první se slova „písm. b) bodu 3“ nahrazují slovy „písm. c) bodu 1“.

116. V § 122 odst. 5 úvodní části ustanovení se za slovo „vyhoštění“ vkládají slova „nebo zkrátí dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, uvedenou v rozhodnutí o správním vyhoštění, a to nejméně o jednu třetinu této doby“.

117. V § 123 odst. 4 písm. c) a d) se za slova „účelem zaměstnání“ vkládají slova „nebo po zániku platnosti zaměstnanecké karty podle § 63“.

118. V § 123 odst. 5 se na konci textu věty první doplňují slova „; úhradu těchto nákladů vybírá správní orgán, který ji uložil“.

119. § 123a včetně nadpisu zní:

„§ 123a

Úhrada nákladů spojených s dobrovolným návratem

(1) Na základě písemné žádosti cizince podané ministerstvu nebo policii může ministerstvo nést náklady spojené s dobrovolným návratem tohoto cizince do státu, jehož je občanem, nebo do jiného státu, který cizinci umožní vstup na své území, jde-li o cizince,

a) který je zajištěn za účelem správního vyhoštění,

b) kterému byla rozhodnutím o správním vyhoštění nebo rozhodnutím o povinnosti opustit území nebo území členských států Evropské unie stanovena doba k vycestování,

c) který na území pobývá bez platného oprávnění k pobytu, pokud se osobně dostavil na policii, hodlá dobrovolně opustit území a bylo mu následně vydáno rozhodnutí

o správním vyhoštění nebo rozhodnutí o povinnosti opustit území nebo území členských států Evropské unie, nebo

d) u kterého došlo ke zrušení nebo uplynutí platnosti dlouhodobého víza, k zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, ke zrušení nebo zániku platnosti povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, ke zrušení přechodného pobytu občana Evropské unie^{1b)} nebo ukončení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, a který na území pobývá na základě výjezdního příkazu uděleného podle § 50 odst. 1 písm. b), vykonává trest odnětí svobody nebo mu byl uložen trest vyhoštění.

(2) Cizinec je povinen ministerstvu dodatečně uhradit přepravní náklady v poloviční výši.

(3) Ministerstvo může nést náklady spojené s dobrovolným návratem cizince na základě jeho žádosti podle odstavce 1

a) v době zajištění cizince v zařízení po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění nebo rozhodnutí o povinnosti opustit území nebo území členských států Evropské unie,

b) po nabytí právní moci rozhodnutí o

1. správním vyhoštění nebo rozhodnutí o povinnosti opustit území nebo území členských států Evropské unie za podmínky, že dosud neuplynula doba k vycestování, nebo

2. zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu nebo rozhodnutí o zrušení nebo ukončení oprávnění k pobytu uvedeného v odstavci 1 písm. d) nebo po uplynutí platnosti nebo po zániku tohoto oprávnění k pobytu, za podmínky, že cizinec na území pobývá alespoň na základě výjezdního příkazu uděleného podle § 50 odst. 1 písm. b), nebo

c) po nabytí právní moci rozsudku, kterým se cizinci ukládá trest vyhoštění.

(4) O žádosti cizince o úhradu nákladů spojených s dobrovolným návratem ministerstvo rozhodne bez zbytečného odkladu.“.

120. V § 123b odst. 1 se na konci písmene b) slovo „nebo“ zrušuje, na konci odstavce se tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.“.

CELEX 32008L0115

121. V § 123b se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Zvláštní opatření lze uložit, je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat průběh řízení, jehož předmětem je jeho vycestování, tím, že neprokáže svou totožnost nebo adresu místa pobytu, odmítá tyto údaje uvést nebo se nedostavil na předvolání policie.“.

CELEX 32008L0115

Dosavadní odstavce 2 až 7 se označují jako odstavce 3 až 8.

122. V § 123b odst. 3 se za slovo „lze“ vkládá slovo „dále“ a slova „o správním vyhoštění k vycestováním z území“ se nahrazují slovy „, jehož předmětem je jeho vycestování,“.

123. V § 123b odst. 6 se na konci textu věty první doplňují slova „nebo území členských států Evropské unie“.

CELEX 32008L0115

124. V § 123b odst. 7 se slova „z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění“ nahrazují slovy „v době stanovené k vycestování“.

125. V § 123b odst. 8 větě první se slova „stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění“ zrušují.

126. V § 124 odst. 5 větě první se za text „(§ 180c)“ vkládají slova „nebo nezletilého cizince v obdobném postavení“.

CELEX 32008L0115

127. V § 124 na konci odstavce 6 a v § 129 na konci odstavce 5 se doplňují věty „Odmítne-li nezletilý cizinec bez doprovodu provedení úkonů ke zjištění věku, hledí se na něj jako na zletilého cizince. Pokud výsledky zjišťování věku nejsou průkazné, hledí se na cizince jako na nezletilého cizince bez doprovodu.“.

128. V § 124 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) O možnosti provedení úkonů ke zjištění věku, o způsobu a důsledcích jejich provedení a následcích jejich odmítnutí informuje policie nezletilého cizince bez doprovodu v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět.“.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 8.

129. V § 124 odst. 8 větě druhé se za slovo „doprovodu“ vkládají slova „nebo o nezletilého cizince v obdobném postavení“.

CELEX 32008L0115

130. V § 124b odst. 1 se na konci textu písmene a) doplňuje slovo „nebo“.

131. V § 124b odst. 1 písm. b) se slova „z území“ nahrazují slovy „nebo po ukončení poskytování mezinárodní ochrany z území členských států Evropské unie“, na konci písmene se čárka nahrazuje tečkou a písmeno c) se zrušuje.

132. V § 124b odst. 6 písm. a) se slova „písm. b) nebo c)“ zrušují.

133. V § 125 odst. 6 se věta druhá nahrazuje větami „Oznámením nového rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění cizince se dosavadní rozhodnutí o zajištění ruší; doba zajištění se počítá od okamžiku omezení osobní svobody. Oznámením rozhodnutí o zajištění podle § 46a zákona o azylu se dosavadní rozhodnutí o zajištění podle tohoto zákona ruší.“.

134. V § 129 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) O možnosti provedení úkonů ke zjištění věku, o způsobu a důsledcích jejich provedení a následcích jejich odmítnutí informuje policie nezletilého cizince bez doprovodu v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět.“.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 7 a 8.

135. V § 130 odst. 2 se slova „ministerstvo prostřednictvím jím zřízené organizační složky státu“ nahrazují slovy „organizační složka státu zřízená ministerstvem“.

136. V § 131 větě první se za slova „v zařízení,“ vkládají slova „s možností přístupu k bezplatné právní pomoci v zařízení“.

CELEX 32008L0115

137. V § 146 odst. 3 se za slova „Odstavec 1“ vkládají slova „věta druhá a třetí“.

138. § 148 zní:

„§ 148

(1) Dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu zajištění cizince a při poskytování ubytování ubytovanému cizinci v zařízení provádí krajské státní zastupitelství, v jehož obvodu se zařízení nachází.

(2) Státní zástupce je při výkonu dozoru oprávněn

- a) v kteroukoliv dobu navštěvovat zařízení a vstupovat do všech prostor, v nichž se mohou zdržovat zajištění nebo ubytování cizinci,
- b) hovořit s cizinci zpravidla za přítomnosti tlumočnicka bez přítomnosti jiných osob v místnosti k tomu provozovatelem určené, ledaže by státní zástupce souhlasil s provedením rozhovoru jinde,
- c) žádat od zaměstnanců provozovatele a od policie v zařízení potřebná vysvětlení, předložení spisů a jiných písemností týkajících se cizinců, které jsou v zařízení k dispozici,
- d) prověřovat, zda postupy provozovatele a policie v zařízení týkající se výkonu zajištění cizinců a poskytování ubytování ubytovaným cizincům odpovídají právním předpisům,
- e) vydávat provozovateli a policii příkazy k zachování právních předpisů vztahujících se k výkonu zajištění a ubytování cizinců a
- f) nařídit, aby osoba, která je v zařízení držena nezákonně, byla bez zbytečného odkladu ze zařízení propuštěna.

(3) Provozovatel nebo policie jsou povinni příkazy státního zástupce podle odstavce 2 písm. e) a f) bez zbytečného odkladu provést.“

139. V § 155 odst. 2 větě druhé se za slovo „vyřadí“ vkládají slova „po zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění z důvodu uvedeného v § 119a odst. 6 nebo“.

140. V části první se za hlavu XIII vkládá nová hlava XIIIa, která včetně nadpisu zní:

„Hlava XIIIa

Integrace cizinců

§ 155a

Centra na podporu integrace cizinců

(1) Provozovatel nebo na základě smlouvy uzavřené s ministerstvem územní samosprávný celek, příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem nebo jiná právnická osoba provozuje v jednotlivých krajích centra na podporu integrace cizinců.

(2) Centrum na podporu integrace cizinců poskytuje cizincům služby usnadňující jejich začlenění do společnosti, zejména adaptačně-integrační kurzy, kurzy českého jazyka, kurzy sociokulturní orientace, sociální poradenství a právní poradenství.

§ 155b

Adaptačně-integrační kurz

(1) Centrum na podporu integrace cizinců v adaptačně-integračním kurzu seznámí cizince s jejich právy a povinnostmi souvisejícími s pobytem na území, se základními hodnotami České republiky, s místními poměry a s kulturními zvyklostmi převládajícími v České republice.

(2) Cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu nebo k trvalému pobytu podle § 66 nebo 67, je povinen do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vydání tohoto povolení absolvovat adaptačně-integrační kurz organizovaný centrem na podporu integrace cizinců. Tato povinnost se obdobně vztahuje i na cizince, kterému bylo vydáno nové povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu změny účelu pobytu na území.

(3) Povinnost uvedená v odstavci 2 se nevztahuje na cizince, který

- a) pobývá na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování nebo povolení k dlouhodobému pobytu vydaného Ministerstvem zahraničních věcí,
- b) v den nabytí právní moci rozhodnutí uvedeného v odstavci 2
 - 1. nedovršil věk 15 let, nebo
 - 2. dovršil věk 61 let, nebo
- c) již adaptačně-integrační kurz absolvoval.

(4) Centrum na podporu integrace cizinců

- a) organizačně zajišťuje pořádání adaptačně-integračních kurzů,
- b) zajistí, aby se na adaptačně-integračním kurzu podíleli pouze odborně způsobilí lektoři a tlumočníci, kteří absolvovali zkoušku pro lektory nebo tlumočnický adaptačně-integračních kurzů, a
- c) vydá cizinci doklad o absolvování adaptačně-integračního kurzu a informuje o této skutečnosti ministerstvo.

(5) Centrum na podporu integrace cizinců vybírá úhradu za účast cizince na adaptačně-integračním kurzu, jejíž výši stanoví ministerstvo vyhláškou tak, aby byla přiměřená nákladům, které centru na podporu integrace cizinců vznikly.

(6) Zkouška pro lektory adaptačně-integračních kurzů se skládá z teoretické části, která zahrnuje písemný test zaměřený na znalosti právní úpravy, a z praktické části zaměřené na didaktické dovednosti. Zkouška pro tlumočnický adaptačně-integračních kurzů se skládá z praktické části zaměřené na znalost odborné terminologie v cizím jazyce v oblasti integrace a migrace a na tlumočnické dovednosti. Průběh zkoušek zabezpečuje ministerstvo.“

141. V § 156 odst. 1 písm. f) se slova „n) nebo u)“ nahrazují slovy „n), u) nebo v)“.

142. V § 156 odst. 1 se na konci písmene n) slovo „nebo“ zrušuje, na konci odstavce se tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno p), které zní:
„p) nesplní povinnost podle § 155b odst. 2.“.

143. V § 156 odst. 5 písm. b) se slova „nebo o)“ nahrazují slovy „, o) nebo p)“.

144. V § 156 se odstavec 6 zrušuje.

145. V § 157 odst. 5 úvodní části ustanovení se slova „správního deliktu“ nahrazují slovem „přestupku“.
146. V § 157 odst. 8 písm. c) se slova „správní delikt“ nahrazují slovem „přestupek“.
147. V § 157 se odstavec 9 zrušuje.
148. V § 158b odst. 1 se slova „, které zapisuje do matričních knih“ zrušují.
149. V § 160 odst. 2 písm. a) se číslo „10“ nahrazuje číslem „15“ a za slovo „území“ se vkládají slova „, popřípadě od smrti cizince nebo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení cizince za mrtvého“.
150. V § 165a odst. 1 písm. h) se slova „a zda se jedná o nedoplatek, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky“ nahrazují slovy „podle § 178e odst. 1“, slova „orgánech okresní správy sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovny“ se nahrazují slovy „okresní správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně“ a na konci textu písmene se doplňují slova „; poskytnutí těchto údajů není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu, podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění“.
151. V § 165a se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:
- „i) za účelem zjištění, zda obchodní korporace nebo odštěpný závod se sídlem nebo umístěním na území, do nichž je nebo má být cizinec v souladu s § 42k nebo 42m převeden, jsou bezdlužní, požadovat po orgánech Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky, po okresní správě sociálního zabezpečení a po zdravotní pojišťovně sdělení, zda má u nich tato obchodní korporace nebo tento odštěpný závod evidován nedoplatek podle § 178e odst. 1; poskytnutí těchto údajů není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu, podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.“.

CELEX 32014L0066

152. V § 167 odst. 2 se za větu první vkládá věta „Při pobytové kontrole je policie oprávněna požadovat po zaměstnavateli cizince nebo po uživateli, pro kterého cizinec vykonává práci, předložení dokladu prokazujícího oprávněnost výdělečné činnosti cizince.“ a ve větě třetí se slovo „Toto“ nahrazuje slovem „Tato“.
153. V § 168 se za text „30,“ vkládá text „31a, 32,“.
154. V § 168 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:
- „(2) V řízení podle tohoto zákona v části vedené před zastupitelským úřadem je možno podání učinit pouze v listinné podobě.“.
155. V § 169e odst. 1 se na konci písmene d) slovo „nebo“ zrušuje, na konci odstavce se tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno f), které zní:
- „f) shromažďováním objednávek pro sjednání termínu osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu podle § 169f.“.

156. V § 169e se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „; to neplatí, jde-li o žádost nepřijatelnou z důvodu uvedeného v § 169h odst. 3“.

157. § 169f včetně nadpisu zní:

„§ 169f

Sjednání termínu osobního podání žádosti

(1) Zastupitelský úřad může stanovit, že žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu, a to pro účel pobytu, za kterým je tato žádost podávána, způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce a na svých internetových stránkách.

(2) Je-li to nezbytné za účelem zamezení zneužití systému sjednávání termínů osobního podání žádosti podle odstavce 1 a podle místních podmínek, zastupitelský úřad může stanovit, že sjednání termínu osobního podání žádosti podle odstavce 1 předchází povinné objednání. Způsob povinného objednání uveřejní zastupitelský úřad na své úřední desce a na svých internetových stránkách.“.

158. V § 169g se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Pokud má Česká republika ve státě podle odstavce 1 více zastupitelských úřadů, je cizinec oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu na zastupitelském úřadu, v jehož územním obvodu má poslední bydliště.“.

159. V § 169h odst. 1 písmeno a) zní:

„a) cizinec si předem nesjednal termín podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu, a to pro účel pobytu, za kterým je tato žádost podávána, způsobem stanoveným zastupitelským úřadem.“.

160. V § 169h se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno c), které zní:

„c) žádost nebyla podána osobně podle § 169d odst. 2, aniž zastupitelský úřad upustil od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3.“.

161. V § 169h se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Žádost je dále nepřijatelná, pokud byl v určeném časovém období na příslušném zastupitelském úřadu podán maximální počet žádostí stanovený pro jednotlivé druhy oprávnění k pobytu zákonem nebo nařízením vlády vydaným podle § 31a nebo § 181b odst. 1. Do maximálního počtu žádostí se zahrnují i žádosti, které jsou nepřijatelné z důvodu uvedeného v odstavci 1 nebo 2.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

162. V § 169r odst. 1 se na konci textu písmene j) doplňují slova „nebo doplňkové ochrany“.

163. V § 169t se doplňuje odstavec 13, který zní:

„(13) O odvolání proti rozhodnutí zastupitelského úřadu se rozhodne ve lhůtě do 60 dnů ode dne, kdy zastupitelský úřad předá spis nebo jeho část se svým stanoviskem Ministerstvu zahraničních věcí.“.

164. Za § 169t se vkládá nový § 169u, který včetně nadpisu zní:

„§ 169u

Vymáhání náhrady nákladů řízení

Je-li cizinci uložena náhrada nákladů řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu, je příslušný k jejímu vymáhání celní úřad.“.

165. V § 170 se za odstavce 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Proti novému rozhodnutí^{5d)}, kterým byla stanovena nová lhůta k vycestování podle § 50a odst. 3, lze podat odvolání do 7 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Odvolání nemá odkladný účinek.“.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

166. Za § 170b se vkládá nový § 170c, který zní:

„§ 170c

Proti rozhodnutí zastupitelského úřadu lze podat odvolání, o kterém rozhoduje Ministerstvo zahraničních věcí.“.

167. V § 171 písmeno a) zní:

„a) rozhodnutí o neudělení dlouhodobého víza a rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza,“.

168. V § 171 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňují se odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Pokud rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza bylo vydáno na základě stanoviska policie, které obsahuje informace, že by žadatel mohl být považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost nebo veřejné zdraví podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁾ nebo pro mezinárodní vztahy jednoho nebo více členských států²⁷⁾, jsou tyto důvody z přezkoumání soudem vyloučeny.

(3) Pokud rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza bylo vydáno na základě záznamu pro účely odepření vstupu vloženém do informačního systému smluvních států²⁷⁾, jsou tyto důvody z přezkoumání soudem vyloučeny.“.

169. V § 177 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Cizinec může prokázat svou totožnost nebo další jím uváděné skutečnosti tím, že policii seznámí s informacemi včetně osobních údajů přístupnými pomocí elektronického komunikačního zařízení nebo uloženými na nosiči informací, které mu byly odňaty. Policie je oprávněna o takových informacích pořídít písemný nebo jiný záznam. Policie cizinci přístup k elektronickému komunikačnímu zařízení nebo nosiči informací neumožní, pokud by to ohrozilo účel řízení nebo vnitřní bezpečnost. O možnosti tohoto postupu policie cizince poučí nejpozději při přijetí cizince do zařízení.“.

170. V § 178b odst. 1 větě druhé se slova „, statutárním orgánem“ zrušují.

171. V § 178b odst. 2 větě druhé se slova „, statutárního orgánu anebo“ nahrazují slovem „nebo“.

172. V § 178f se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Za nespolehlivého zaměstnavatele se při splnění podmínky uvedené v odstavci 1 považuje i právnická nebo fyzická osoba, k níž je cizinec dočasně přidělen agenturou práce na základě dohody uzavřené mezi agenturou práce a uživatelem podle zvláštního právního předpisu.“.

173. V § 180b odst. 1 se slova „platná pouze na území České republiky“ zrušují.

174. V § 180e odst. 9 se za slova „dlouhodobého víza“ vkládají slova „nebo o výsledku nového posouzení důvodů v případě uvedeném v odstavci 6 větě první“.

175. V § 181a písm. c) se slova „statutárních orgánů,“ zrušují.

176. Za § 181a se vkládá nový § 181b, který zní:

„§ 181b

(1) Vláda nařízením stanoví maximální počet žádostí, které lze podat v rámci určitého časového období na příslušném zastupitelském úřadu, jde-li o žádosti o

- a) vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání,
- b) povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování, nebo
- c) zaměstnaneckou kartu.

(2) Příslušný zastupitelský úřad zveřejňuje na své úřední desce a svých internetových stránkách informaci o maximálním počtu žádostí, které lze pro jednotlivé druhy oprávnění k pobytu uvedené v odstavci 1 podat, počtu žádostí, které lze podat do vyčerpání maximálního počtu, a o rozvržení přijímání žádostí v průběhu časového období stanoveného v nařízení vlády vydaného podle odstavce 1.“.

177. V § 182 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h) a i), která znějí:

- „h) obsahovou náplň a časový rozsah adaptačně-integračního kurzu a podmínky jeho absolvování, požadavky na organizační zajištění adaptačně-integračního kurzu, výši úhrady za účast cizince na adaptačně-integračním kurzu a povinné náležitosti dokladu o absolvování adaptačně-integračního kurzu,
- i) požadavky na odbornou způsobilost lektorů a tlumočnicků, obsah, rozsah a další náležitosti zkoušek pro lektory a tlumočnický adaptačně-integračních kurzů a způsob jejich hodnocení a provedení.“.

178. V § 182 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Ministerstvo zahraničních věcí vyhláškou stanoví pro účely podávání žádostí o oprávnění k pobytu územní obvod zastupitelských úřadů.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončené, se dokončí a práva a povinnosti s ním

související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se pro účely prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu považuje za držitele povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem společného soužití rodiny na území České republiky.

3. Cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na vyšší odborné škole, které není uskutečňováno v rámci výměnného programu v tuzemské hostitelské organizaci, podle § 42d zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se pro účely prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu považuje za držitele povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pozbývá platnosti uplynutím 10 let ode dne jeho vydání. Potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky vydané přede dnem 1. ledna 2010 pozbývá platnosti uplynutím dne 31. prosince 2019.

5. Povinnost uvedená v § 155b zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne 1. ledna 2020, se nevztahuje na cizince, kterému bylo povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo 67 zákona č. 326/1999 Sb. vydáno přede dnem 1. ledna 2020 za podmínky, že toto povolení je ke dni 1. ledna 2020 platné.

6. Do dne nabytí účinnosti nařízení vlády vydaného podle § 181b odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, stanovícího maximální počet žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat v rámci určitého časového období na příslušném zastupitelském úřadu, je maximálním počtem žádostí pro jednotlivé druhy oprávnění k pobytu počet žádostí, které byly na tomto zastupitelském úřadu podány v roce 2016. Pro účely organizace přijímání žádostí může Ministerstvo zahraničních věcí s ohledem na místní podmínky maximální počet žádostí poměrně rozložit do týdenních, měsíčních nebo čtvrtletních úseků. Ustanovení § 181b odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije obdobně.

ČÁST DRUHÁ

Změna živnostenského zákona

Čl. III

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona

č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 61/2001 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 119/2002 Sb., zákona č. 174/2002 Sb., zákona č. 281/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 130/2003 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 224/2003 Sb., zákona č. 228/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 38/2004 Sb., zákona č. 119/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 326/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 695/2004 Sb., zákona č. 58/2005 Sb., zákona č. 95/2005 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 358/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 131/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 191/2006 Sb., zákona č. 212/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 225/2006 Sb., zákona č. 310/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 160/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 145/2010 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 351/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 199/2012 Sb., zákona č. 201/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 234/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákona č. 309/2013 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 140/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 267/2015 Sb., zákona č. 88/2016 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 304/2016 Sb., zákona č. 64/2017 Sb., zákona č. 65/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 193/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb. a zákona č. .../2018 Sb., se mění takto:

1. V § 70 odst. 1 písm. e) se slovo „výzkumu“ nahrazuje slovy „výzkumu, studia, stáže nebo dobrovolnické služby v Evropské dobrovolné službě“.

CELEX 32016L0801

2. Poznámka pod čarou č. 63 zní:

„⁶³⁾ Čl. 22 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair.“.

3. V § 70 odst. 1 se písmeno g) včetně poznámky pod čarou č. 65 zrušuje.
Dosavadní písmena h) a i) se označují jako písmena g) a h).
4. V § 70 odst. 2 se text „i)“ nahrazuje textem „h“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o azylu

Čl. IV

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 519/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 57/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 343/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 9/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 103/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 456/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. 222/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 11a odst. 3 větě první se slova „pronásledování nebo“ nahrazují slovem „pronásledování,“ a za slovo „újma“ se vkládají slova „nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a“.
2. V § 46a odst. 11 se věta druhá nahrazuje větou „Oznámením nového rozhodnutí o zajištění, o prodloužení doby trvání zajištění nebo rozhodnutí o zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se dosavadní rozhodnutí o zajištění ruší.“ a ve větě třetí se slovo „Vydáním“ nahrazuje slovem „Oznámením“.
3. V § 73 odst. 10 se věta druhá nahrazuje větou „Oznámením nového rozhodnutí o nepovolení vstupu na území nebo rozhodnutí o prodloužení doby, po kterou nelze vstup na území povolit, se dosavadní rozhodnutí o nepovolení vstupu na území ruší.“ a ve větě třetí se slovo „Vydáním“ nahrazuje slovem „Oznámením“.
4. V § 83 odst. 2 se na konci textu písmene e) doplňují slova „, včetně možnosti přístupu k bezplatné právní pomoci v azylovém zařízení“.
5. V § 88 odst. 3 větě druhé se slovo „azylantce“ nahrazuje slovem „azylantovi“.
6. § 92 zní:

„§ 92

(1) Dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince v přijímacím středisku provádí krajské státní zastupitelství, v jehož obvodu se přijímací středisko nachází. Zajištěním se rozumí i nepovolení vstupu na území podle § 73 odst. 3.

(2) Státní zástupce je při výkonu dozoru oprávněn

- a) v kteroukoliv dobu navštěvovat přijímací středisko a vstupovat do všech prostor, v nichž se mohou zdržovat zajištění žadatelé o udělení mezinárodní ochrany nebo cizinci,
- b) hovořit s žadatelí o udělení mezinárodní ochrany nebo cizinci zpravidla za přítomnosti tlumočníka bez přítomnosti jiných osob v místnosti k tomu provozovatelem přijímacího střediska určené, ledaže by státní zástupce souhlasil s provedením rozhovoru jinde,
- c) žádat od zaměstnanců provozovatele přijímacího střediska a od ministerstva v přijímacím středisku potřebná vysvětlení, předložení spisů a jiných písemností týkajících se žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a cizinců, které jsou v přijímacím středisku k dispozici,
- d) prověřovat, zda postupy provozovatele přijímacího střediska a ministerstva v přijímacím středisku týkající se výkonu zajištění žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a cizinců odpovídají právním předpisům,
- e) vydávat provozovateli přijímacího střediska a ministerstvu příkazy k zachování právních předpisů vztahujících se k výkonu zajištění žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a cizinců a
- f) nařídit, aby osoba, která je v přijímacím středisku držena nezákonně, byla bez zbytečného odkladu z přijímacího střediska propuštěna.

(3) Provozovatel přijímacího střediska nebo ministerstvo jsou povinni příkazy státního zástupce podle odstavce 2 písm. e) a f) bez zbytečného odkladu provést.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna soudního řádu správního

Čl. V

V § 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 87/2015 Sb. a zákona č. 183/2017 Sb., se za slovo „ochrany“ vkládají slova „, neudělení krátkodobého víza“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o uznávání odborné kvalifikace

Čl. VI

Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění zákona č. 96/2004 Sb., zákona č. 588/2004 Sb., zákona č. 21/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 52/2012 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 126/2016 Sb. a zákona č. 222/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 2 písm. e) se slovo „výzkumu“ nahrazuje slovy „výzkumu, studia, stáže nebo dobrovolnické služby v Evropské dobrovolné službě“.

CELEX 32016L0801

2. Poznámka pod čarou č. 2b zní:

„^{2b)} Čl. 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair.“.

3. V § 1 odst. 2 se písmeno h) včetně poznámky pod čarou č. 2e zrušuje.

Dosavadní písmena i) a j) se označují jako písmena h) a i).

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta

Čl. VII

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění zákona č. 125/2005 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 346/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 67/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. 201/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 24 odst. 2 písm. e) se slovo „výzkumu“ nahrazuje slovy „výzkumu, studia, stáže nebo dobrovolnické služby v Evropské dobrovolné službě“.

CELEX 32016L0801

2. Poznámka pod čarou č. 15 zní:

„¹⁵⁾ Čl. 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair.“.

3. V § 24 odst. 2 se písmeno h) zrušuje.

Dosavadní písmena i) a j) se označují jako písmena h) a i).

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o nelékařských zdravotnických povoláních

Čl. VIII

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb., zákona č. 111/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona

č. 105/2011 Sb., zákona č. 346/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. 201/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 73 odst. 2 písm. e) se slovo „výzkumu“ nahrazuje slovy „výzkumu, studia, stáže nebo dobrovolnické služby v Evropské dobrovolné službě“.

CELEX 32016L0801

2. Poznámka pod čarou č. 17 zní:

„¹⁷⁾ Čl. 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair.“

3. V § 73 odst. 2 se písmeno h) včetně poznámky pod čarou č. 25 zrušuje.

Dosavadní písmena i) a j) se označují jako písmena h) a i).“

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o zaměstnanosti

Čl. IX

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 202/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 382/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 495/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 57/2008 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 149/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 437/2012 Sb., zákona č. 505/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 136/2014 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 219/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 203/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 317/2015 Sb., zákona č. 88/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 93/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 205/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb. a zákona č. 327/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 1 písm. c) bodě 1 se slova „závod se sídlem“ nahrazují slovy „závod s umístěním“.

2. Na konci § 5 se tečka nahrazuje čárkou a dosavadní písmeno g) ve znění „g) vnitropodnikovým převedením výkon závislé práce cizincem, který je držitelem karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo povolení k pobytu vnitropodnikově převedeného zaměstnance vydaného jiným členským státem Evropské unie, na území České republiky na pozici manažera, specialisty nebo zaměstnaného stážisty¹⁰²⁾

1. v odštěpném závodu se sídlem na území České republiky, do něhož je cizinec převeden z obchodní korporace se sídlem mimo území členských států Evropské unie, k níž tento odštěpný závod náleží, nebo

2. v obchodní korporaci se sídlem na území České republiky, do níž je cizinec převeden z obchodní korporace se sídlem mimo území členských států Evropské unie, jež je vůči obchodní korporaci se sídlem na území České republiky ovládající nebo ovládanou osobou¹⁰¹⁾ nebo jsou obě tyto obchodní korporace ovládány stejnou ovládající osobou.“ se označuje jako písmeno i) a v bodě 1 se slova „se sídlem“ nahrazují slovy „s umístěním“.

CELEX 32014L0066

3. V § 21 odst. 7 se text „§ 5 písm. g)“ nahrazuje textem „§ 5 písm. h)“.
4. V § 98 písm. l) se slova „a) nebo c) nebo“ nahrazují slovy „a), c) nebo n) nebo“.

CELEX 32016L0801

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. X

Příloha k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 148/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 343/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 249/2011 Sb., zákona č. 255/2011 Sb., zákona č. 262/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 344/2011 Sb., zákona č. 349/2011 Sb., zákona

č. 350/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 225/2012 Sb., zákona č. 274/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 496/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 185/2013 Sb., zákona č. 186/2013 Sb., zákona č. 232/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 273/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 281/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 257/2014 Sb., zákona č. 259/2014 Sb., zákona č. 264/2014 Sb., zákona č. 268/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., zákona č. 103/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 224/2015 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 324/2016 Sb., zákona č. 369/2016 Sb., zákona č. 63/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 199/2017 Sb., zákona č. 202/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb., zákona č. 295/2017 Sb., zákona č. 299/2017 Sb., zákona č. 302/2017 Sb., zákona č. 304/2017 Sb., zákona č. 371/2017 Sb. a zákona č. .../2018 Sb., se mění takto:

1. V položce 22 se doplňuje písmeno w), které zní:

„w) Přijetí žádosti o akreditaci vzdělávacího programu podle zákona o zaměstnanosti za každý vzdělávací program Kč 1 000“.

2. Položka 116 zní:

„Položka 116

1. Přijetí žádosti o vydání povolení k pobytu

a) cizinci	Kč 2 500
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 1 000
c) za účelem strpění pobytu na území	Kč 500

2. Přijetí žádosti o prodloužení doby platnosti průkazu o povolení k pobytu

a) cizinci	Kč 2 500
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 1 000
c) za účelem strpění pobytu na území, osobě požívající doplňkové ochrany nebo cizinci, kterému bylo uděleno oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany	Kč 1 000
d) osobě požívající doplňkové ochrany nebo cizinci, kterému bylo uděleno oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany mladším 15 let	Kč 500

3. Přijetí žádosti o provedení změny v průkazu o povolení k pobytu	
a) cizinci	Kč 1 000
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 500
4. Přijetí žádosti o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz poškozený, zničený, ztracený nebo odcizený nebo jehož nosič dat s biometrickými údaji je nefunkční	
a) cizinci	Kč 4 000
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 2 500
5. Přijetí žádosti o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz poškozený, zničený, ztracený nebo odcizený občanu Evropské unie, státu, který je vázán Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, nebo státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií, a jeho rodinným příslušníkům bez ohledu na státní příslušnost	Kč 100
6. Přijetí žádosti o vydání průkazu o povolení k pobytu s dodatečným přiznáním právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území České republiky	Kč 500
7. Přidělení rodného čísla cizinci	Kč 1 000

Osvobození

1. Od poplatku podle bodu 1 písm. a) a b), bodu 2 písm. a) a b), bodu 3 a bodu 7 této položky je osvobozen občan Evropské unie, občan státu, který je vázán Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, nebo občan státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií, a jejich rodinní příslušníci bez ohledu na jejich státní příslušnost. Osvobození se nevztahuje na rodinné příslušníky, kteří nejsou občany některého z těchto států, pokud zpoplatňované úkony nesouvisí s uplatňováním práva volného pohybu a pobytu těchto osob na území členských států Evropské unie.

2. Od poplatku podle bodu 1 písm. a) a b) této položky je osvobozen cizinec, který požádal o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu^{66a)}, a od poplatku podle bodu 2 písm. a) a b), bodu 3 a bodu 7 této položky je osvobozen cizinec, kterému již takové povolení bylo vydáno.

Zmocnění

Správní úřad může z důvodů hodných zvláštního zřetele snížit o 50 % poplatky podle bodu 2 až 4 této položky, a to na žádost azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany nebo cizince požívajícího dočasné ochrany. O snížení poplatku lze požádat nejpozději společně s podáním žádosti podle bodu 2 až 4.

Předmětem poplatku není

1. První vydání průkazu o povolení k pobytu před dovršením 15 let věku s oprávněním k trvalému pobytu na území České republiky nebo při dovršení 15 let věku cizince, kterému bylo vydáno potvrzení o oprávnění k trvalému pobytu na území České republiky.

2. První vydání průkazu o povolení k pobytu azylanta, průkazu o povolení k pobytu osoby požívající doplňkové ochrany vydaného podle zákona o azylu nebo průkazu o povolení k pobytu cizince požívajícího dočasné ochrany vydaného podle zákona o dočasné ochraně cizinců.

3. Žádost o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz, ve kterém správní úřad uvedl nesprávné zápisy, průkaz vydaný s výrobní vadou nebo průkaz, jehož certifikát pravosti byl zneplatněn.

4. Žádost o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz, jehož nosič dat s biometrickými údaji je nefunkční, pokud nefunkčnost nosiče dat s biometrickými údaji nebyla způsobena okolnostmi, o nichž cizinec prokazatelně věděl, že mohou způsobit poškození nebo nefunkčnost nosiče dat s biometrickými údaji.

5. Přidělení rodného čísla cizinci při udělení azylu nebo doplňkové ochrany, jeho narození a vydání rodného listu na území České republiky.

Poznámky

1. Poplatek podle bodu 4 této položky se vybírá i v případě, jde-li o vydání průkazu náhradou za průkaz o povolení k pobytu vydaný za účelem strpění pobytu na území České republiky.

2. Povolením k pobytu podle této položky se pro účely tohoto zákona rozumí povolení k dlouhodobému pobytu a povolení k trvalému pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, povolení k pobytu azylanta a osoby požívající doplňkové ochrany podle zákona o azylu a povolení k pobytu osoby požívající dočasné ochrany podle zákona o dočasné ochraně cizinců.

3. Poplatek podle bodu 6 této položky se vybírá, jde-li o vydání nového průkazu o povolení k pobytu v souvislosti s dodatečným přiznáním právního postavení dlouhodobě pobývajícím rezidenta v Evropském společenství na území České republiky. Poplatek podle této položky se dále vybírá, jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, občana státu, který je vázán Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, nebo o občana státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií, který sám není občanem některého z těchto států, pokud mu již bylo vydáno povolení k pobytu na území České republiky na základě práva volného pohybu a pobytu těchto osob na území členských států Evropské unie a žádá o vydání dalšího průkazu o povolení k pobytu.

4. Poplatek podle bodu 3 se vybírá pouze jednou bez ohledu na počet současně prováděných změn.“.

3. V položce 117A písm. f) se slovo „Ověření“ nahrazuje slovy „Přijetí tiskopisu k ověření“.

4. V položce 144 úvodní části ustanovení se slova „udělení krátkodobého víza“ zrušují.

5. V položce 144 v písmenech a) a b) se slovo „podle“ nahrazuje slovy „udělení krátkodobého víza podle“.

6. V položce 144 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) nové posouzení důvodů neudělení víza, prohlášení krátkodobého víza za neplatné nebo zrušení jeho platnosti

EUR 60“.

7. V položce 144 v části Předmětem poplatku není se slovo „víza“ nahrazuje slovy „krátkodobého víza, žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, prohlášení krátkodobého víza za neplatné nebo zrušení jeho platnosti“.

8. Položka 144A zní:

„Položka 144A

a) Přijetí žádosti o udělení dlouhodobého víza	Kč 2 500
b) Přijetí žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem podnikání	Kč 5 000
c) Zpracování objednávky k sjednání termínu osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza	Kč 1 000

Osvobození

1. Od poplatků podle této položky jsou osvobozeny osoby mladší 6 let.

2. Od poplatků podle této položky je osvobozeno přijetí žádosti o udělení dlouhodobého víza do diplomatických, služebních, úředních a zvláštních pasů.

3. Od poplatků podle této položky jsou osvobozeni žadatelé o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání, kterým bylo v období 5 let předcházejících podání žádosti nejméně jednou takové vízum uděleno, a platnost žádného z těchto víz nebyla zrušena, ledaže by se tak stalo pouze v důsledku porušení povinnosti zaměstnavatele.

Zmocnění

1. Ministerstvo zahraničních věcí a zastupitelské úřady mohou v jednotlivých případech od vybíraného poplatku upustit nebo jej snížit, pokud toto opatření slouží k podpoře kulturních nebo sportovních zájmů, zájmů v oblasti zahraniční nebo rozvojové politiky, jiných důležitých veřejných zájmů nebo z humanitárních důvodů.

2. Ministerstvo zahraničních věcí a zastupitelské úřady mohou u dětí ve věku od 6 let a mladších 12 let vízový poplatek snížit nebo je od vízového poplatku osvobodit.“.

9. Položka 162 zní:

„Položka 162

a) Přijetí žádosti o vydání povolení k pobytu	Kč 2 500
b) Přijetí žádosti o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů	Kč 200
c) Přijetí žádosti o vydání zaměstnanecké karty, modré karty, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování	Kč 5 000
d) Zpracování objednávky k sjednání termínu osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu	Kč 1 000

Osvobození

1. Od poplatku podle písmene a) této položky je osvobozen občan členského státu Evropské unie, který je vázán Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, a občan státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií, a jeho rodinní příslušníci,

a to bez ohledu na jejich státní příslušnost.

2. Od poplatku podle písmene a) této položky je osvobozeno přijetí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, vydává-li toto povolení Ministerstvo zahraničních věcí.“.

Čl. XI

Přechodná ustanovení

1. Byl-li tiskopis k ověření pozvání cizince do České republiky přijat Policií České republiky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, podléhá ověření pozvání cizince do České republiky správnímu poplatku podle zákona č. 634/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Byla-li žádost o povolení k pobytu cizince podána přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, podléhá vydání povolení k pobytu cizince správnímu poplatku podle zákona č. 634/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o inspekci práce

Čl. XII

V § 4 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění zákona č. 294/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., zákona č. 93/2017 Sb. a zákona č. 225/2017 Sb., se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a dosavadní písmeno g) ve znění „g) je dotčeným orgánem při posuzování zralosti projektů společného zájmu energetické infrastruktury⁷⁸⁾ a uplatňuje závazné stanovisko ve společném územním a stavebním řízení pro stavby projektů společného zájmu z hlediska působnosti inspektorátů podle § 5 odst. 1 písm. i) a j).“ se označuje jako písmeno j).

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o veřejných výzkumných institucích

Čl. XIII

Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění zákona č. 533/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 110/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 24/2017 Sb. a zákona č. 183/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 30a odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „řešení výzkumného projektu“ nahrazují slovy „výzkumné činnosti“.

2. Poznámka pod čarou č. 31 zní:

„³¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair.“.

3. V § 30a odst. 2 se za slovo „unie,“ vkládají slova „je absolventem studia v doktorském studijním programu nebo“ a slova „řešení výzkumného projektu, pro který“ se nahrazují slovy „výzkumné činnosti, pro kterou“.

CELEX 32016L0801

4. Nadpis § 30b zní:

„Seznam výzkumných organizací schválených pro přijímání výzkumných pracovníků“.

5. V § 30b odstavec 3 zní:

„(3) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zamítne žádost o schválení veřejné výzkumné instituce pro přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí, pokud veřejná výzkumná instituce nesplňuje podmínky uvedené v § 30a odst. 1.“.

CELEX 32016L0801

6. V § 30b se za odstavec 3 vkládají nové odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy rozhodne o odnětí schválení veřejné výzkumné instituce pro přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí, pokud

a) veřejná výzkumná instituce přestane splňovat podmínky uvedené v § 30a odst. 1,

b) vyjde najevo, že schválení udělené veřejné výzkumné instituci bylo získáno podvodně, nebo

c) vyjde najevo, že veřejná výzkumná instituce uzavřela dohodu o hostování se státním příslušníkem třetí země podvodným způsobem.

(5) Je-li žádost o schválení zamítnuta nebo schválení veřejné výzkumné instituce pro přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí odňato, může Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v rozhodnutí stanovit podmínku, že veřejná výzkumná instituce může novou žádost o schválení podat až po uplynutí doby stanovené v rozhodnutí; tato doba nesmí být delší než 5 let.“.

CELEX 32016L0801

Dosavadní odstavce 4 až 7 se označují jako odstavce 6 až 9.

7. V § 30b odst. 6 písm. c) se číslo „3“ nahrazuje číslem „5“.

8. V § 30c odstavec 1 zní:

„(1) Dohodou o hostování se veřejná výzkumná instituce zavazuje přijmout výzkumného pracovníka ze třetí země za účelem jeho účasti na výzkumné činnosti a výzkumný pracovník se zavazuje vyvinout úsilí k dokončení dané výzkumné činnosti.“.

CELEX 32016L0801

9. V § 30c se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Dohoda o hostování obsahuje

a) název nebo účel výzkumné činnosti nebo oblasti výzkumu,

b) datum zahájení a ukončení nebo odhadované trvání výzkumné činnosti a

c) údaje o zamýšleném pobytu na území jednoho nebo více jiných členských států Evropské unie za účelem provádění části svého výzkumu, pokud jsou tyto informace známy v době podání žádosti.“.

CELEX 32016L0801

Dosavadní odstavce 2 až 6 se označují jako odstavce 3 až 7.

10. V § 30c odst. 3 písm. a) se slova „výzkumný projekt“ nahrazují slovy „výzkumnou činnost“, v bodech 1 a 2 se slova „řešení výzkumného projektu“ nahrazují slovy „výzkumné činnosti“ a v bodě 1 se slova „provedení výzkumného projektu“ nahrazují slovy „výzkumnou činnost“.

11. § 30d včetně poznámek pod čarou č. 39 až 41 zní:

„§ 30d

Podmínky pro přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí stanovené tímto zákonem se nevztahují na

a) žadatele o udělení mezinárodní ochrany, azylanta a osobu požívající doplňkové ochrany,

b) žadatele o udělení oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany a cizince, kterému bylo toto oprávnění k pobytu uděleno,

c) státního občana třetí země, u něhož nastaly důvody znemožňující jeho vycestování z území České republiky podle jiného právního předpisu³⁹⁾ nebo z důvodů na jeho vůli nezávislých,

d) státního občana třetí země, který je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, který uplatnil své právo volného pohybu v rámci Evropské unie,

e) státního občana třetí země, který je dlouhodobě pobývajícím rezidentem jiného členského státu Evropské unie³⁹⁾,

f) státního občana třetí země, který spolu se svými rodinnými příslušníky a bez ohledu na svou státní příslušnost požívá práv na volný pohyb rovnocenných s právy občanů Evropské unie na základě dohod mezi Evropskou unií a jejími členskými státy a třetími zeměmi nebo mezi Evropskou unií a třetími zeměmi,

g) státního občana třetí země, který přichází na území Evropské unie jako zaměstnaný stážista na základě převedení v rámci společnosti⁴⁰⁾, a

h) státního občana třetí země, který byl přijat jako vysoce kvalifikovaný pracovník⁴¹⁾.

³⁹⁾ Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty.

⁴⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU ze dne 15. května 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společnosti.

⁴¹⁾ Směrnice Rady 2009/50/ES ze dne 25. května 2009 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci.“.

CELEX 32016L0801

12. V § 30e odst. 2 závěrečné části ustanovení se doplňuje věta „Jiná výzkumná organizace není povinna k žádosti přiložit listiny, jejichž obsah je možné ověřit z informačního systému veřejné správy nebo jeho části, která je veřejnou evidencí, rejstříkem nebo seznamem.“.

13. V § 30f odst. 1 písm. b) se text „odst. 6“ nahrazuje textem „odst. 8“.

ČÁST DVANÁCTÁ

ÚČINNOST

Čl. XIV

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení

- a) čl. I bodů 156 a 161 a čl. II bodu 6, která nabývají účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení,
- b) čl. I bodu 138 a čl. IV bodu 6, která nabývají účinnosti dnem 1. září 2019, a
- c) čl. I bodů 140, 142 a 143, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2020.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část:

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, se předkládá zejména z důvodu zajištění transpozice **směrnice** Evropského parlamentu a Rady **2016/801/EU** ze dne 11. května 2016 **o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair.**

Transpoziční lhůta je pro směrnici stanovena na 23. května 2018.

K dosažení souladu právního řádu České republiky s touto směrnicí přistoupilo Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy k novele zákona o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zákona o uznávání odborných kvalifikací a zákona o veřejných výzkumných institucích. Dílčím způsobem byly upraveny také zákony v působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva zdravotnictví.

Návrh zákona obsahuje dále zejména následující tematické okruhy:

1. V zákoně o pobytu cizinců se zavádí povinnost **absolvovat po příjezdu do České republiky adaptačně-integrační kurz.**
2. Navrhuje se v zákoně o pobytu cizinců **upravit zákonné zmocnění vlády k vydání kvót pro ekonomickou migraci.** Nařízením vlády budou stanoveny transparentní kvóty pro náběr žádostí o udělení víza, resp. vydání povolení k dlouhodobému pobytu za některými výdělečnými účely, které budou blíže rozčleněny do kategorií odpovídajících kvalitativnímu vymezení migračních potřeb. Konkrétně jde o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a zaměstnaneckou kartu.
3. Vláda bude moci v reakci na situaci na trhu práce nařízením dočasně aktivovat vydávání **mimořádného pracovního víza** a stanovit mj. zdrojové země, ekonomická odvětví a objem migrace. Nařízení vlády tak umožní flexibilně reagovat na situaci na trhu práce. Vydávání víz bude ukončeno v případě následného dostatku českých pracovníků na trhu práce.

V dalším textu jsou výše zmíněné tematické okruhy označovány jako „Transpozice směrnice Evropské unie“, „Povinné integrační prvky“, „Kvóty pro ekonomickou migraci“ a „Mimořádné pracovní vízum“.

Zhodnocení platného právního stavu

- zákon o pobytu cizinců

Transpozice směrnice Evropské unie

Česká republika řádně implementovala do národního právního řádu směrnicí Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby (dále jen „směrnice 2004/114/ES“) a směrnicí Rady 2005/71/ES ze dne 12. října 2005 o zvláštním postupu pro přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu (dále jen „směrnice 2005/71/ES“), a to včetně fakultativních kategorií. Z tohoto důvodu obsahuje již nyní zákon o pobytu cizinců speciální úpravu povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia resp. vědeckého výzkumu. Dle stávající právní úpravy se studiem rozumí rovněž stipendijní pobyt, odborná praxe, Evropská dobrovolná služba nebo dobrovolnická služba podle zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů. V roce 2016 bylo v České republice kladně vyřízeno celkem 11 656 žádostí o bytové oprávnění za účelem studia a dalších 3 568 žádostí za účelem ostatní (v praxi se jedná v naprosté většině o vzdělávání, které však nespĺňuje definici studia dle zákona o pobytu cizinců). Za účelem vědeckého výzkumu bylo v roce 2016 v České republice uděleno celkem 257 bytových oprávnění.

Povinné integrační prvky

Problematika integrace je v současné době vnímána jako zásadní společenské téma. Ačkoliv je integrace cizinců součástí vládních materiálů již řadu let, doposud bylo toto téma řešeno přednostně nezávaznými vládními koncepcemi. Stávající zákon o pobytu cizinců zná pouze jedno povinné integrační opatření, a to zkoušku z českého jazyka na úrovni A1 jako podmínku pro získání trvalého pobytu na území. Otázka zavedení dalších institucionálních a právních prvků pak byla dále diskutována i s ohledem na zkušenosti zemí s delší tradicí imigrace. Aktuální bezpečnostní situace a uvědomění si zásadní důležitosti integrace pro prevenci radikalizace, extremismu i sociálního napětí otázku legislativního ukotvení dalších povinných integračních prvků urychlilo.

Kvóty pro ekonomickou migraci

Zákon o pobytu cizinců neumožňuje omezit počty podaných žádostí o udělení víza, resp. vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výdělečné činnosti a neobsahuje žádné zmocnění pro vládu ke stanovení početních kvót.

Mimořádné pracovní vízum

Obecně dnes neexistuje žádné dlouhodobé vízum, které by bylo udělováno za účelem výkonu zaměstnání. Jedinou výjimkou je dlouhodobé vízum vydávané za účelem sezónního zaměstnání. Hlavní část cizinců, kteří vstupují na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání, představují držitelé zaměstnanecké karty, která je povolením k dlouhodobému pobytu.

Hlavní principy navrhované právní úpravy a odůvodnění její nezbytnosti

Transpozice směrnice Evropské unie

Zprávy o provádění směrnice 2004/114/ES a směrnice 2005/71/ES poukázaly na řadu nedostatků a na potřebu provést řadu změn. V zájmu přehlednosti se EU rozhodla obě výše zmíněné směrnice přepracovat a nahradit je směrnicí novou. Proto byla dne 11. května 2016 přijata **směrnice Evropského parlamentu a Rady 2016/801/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair** (dále jen „směrnice 2016/801/EU“). Členské státy EU mají lhůtu do 23. května 2018, aby uvedly v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí.

Základním cílem je sladit národní právní úpravu s požadavky vyplývajícími ze směrnice. Vzhledem k tomu, že Česká republika implementovala i fakultativní kategorie směrnice 2004/114/ES, je **velká část ustanovení směrnice 2016/801/EU již v zákonné úpravě obsažena. Cílem je především aktualizovat stávající právní úpravu dle změn, které zavádí nová směrnice a zároveň právně závazným způsobem zakotvit některé novinky, které směrnice přináší. Hlavní změny se dotknou zejména ustanovení o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a definice pojmu studium. Naopak ustanovení o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu již dnes odpovídá požadavkům směrnice.**

Další dílčí změny se týkají zejména procesních náležitostí, ať už jde o délku platnosti jednotlivých pobytových oprávnění, o možnost prodloužení jejich platnosti či o povinné vyznačení konkrétního účelu pobytu formou poznámky v průkazu o povolení k pobytu.

Zásadní novinkou je **zavedení dlouhodobého pobytu za účelem hledání zaměstnání či zahájení podnikatelské činnosti**. Tento účel pobytu bude určen pro vysokoškolské studenty po dokončení jejich studia na území a pro výzkumné pracovníky, kteří dokončí svou výzkumnou činnost. V těchto případech budou mít možnost dále pobývat na území České republiky až 9 měsíců za účelem hledání si zaměstnání či zahájení podnikatelské činnosti. Toto povolení však nebude znamenat automatické přiznání práva přístupu na trh práce nebo na zahájení podnikatelské činnosti.

Zároveň je potřeba v zákoně **upravit podmínky pro mobilitu** držitelů povolení za účelem studia v rámci programu EU nebo multilaterálního programu zahrnujícího opatření v oblasti mobility, nebo v rámci dohody mezi dvěma nebo více vysokoškolskými institucemi, a pro držitele povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu, vydaných jiným členským státem EU. Byla zvolena varianta, která umožní držitelům povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu (a jejich rodinným příslušníkům) vydaného jiným členským státem EU pobývat přechodně na území bez víza až 1 rok a stejná úprava bude platit i pro držitele povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia v rámci programu EU nebo multilaterálního programu zahrnujícího opatření v oblasti mobility, nebo v rámci dohody mezi vysokoškolskými institucemi vydaného jiným členským státem EU.

Povinné integrační prvky

Předpokladem bezproblémové a společnosti prospěšné imigrace je úspěšná integrace. Na to musí reagovat i požadavky dané novelou zákona, které by měly vycházet ze zkušeností ostatních cílových „imigračních“ zemí a jejichž cílem by mělo být v dlouhodobém kontextu bezproblémové soužití cizinců a majority. Navrhovaný systém bude předpokládat vyšší odpovědnost cizince.

V novele je několik nových aspektů:

- 1) převedení již dnes existujících center na podporu integrace cizinců (dále jen *Centra*) do systému řízeného a financovaného státem (státní rozpočet) a vymanit je z financování fondy EU tak, aby nebyla závislá na komunitárních finančních zdrojích, a
- 2) zajistit povinná integrační opatření, tedy zavedení povinnosti absolvovat adaptačně – integračních kurz.

(Širší součástí změn, bude i zvýšení náročnosti zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt na úroveň A2. Ta je zde pouze zmíněna jako součást komplexu. Není součástí tohoto návrhu zákona, neboť nevyžaduje změnu zákonné úpravy).

Úsilí o integraci cizinců, pobývajících na území České republiky dlouhodobě, nebude nadále postaveno pouze na principu dobrovolnosti - bude zaveden prvek limitované a odpovídající povinnosti: součástí podmínek pobytu na území bude (v některých případech) povinnost absolvování uvítacího adaptačně-integračního kurzu pro nově příchozí cizince nejdéle do jednoho roku od povolení jejich pobytu na území ČR. Novela zavádí tuto povinnost vzhledem k identifikované potřebě seznámit cizince zejména s jejich právy a povinnostmi co nejdříve po jejich příchodu do ČR.

Cílem integračně-adaptačních kurzů je včasné zahájení integrace – pomoci cizincům orientovat se v novém prostředí, seznámit je s jejich právy i povinnostmi v rámci jejich setrvání v ČR i riziky jejich neplnění, s místními poměry a zvyklostmi a se základními hodnotami ČR i EU. Kurz sestává z komplexu přednášek lektorů, brožurou s detailními informacemi a adresářem kontaktů na organizace a instituce a také videa „Vítejte v ČR“. Jedná se o jednodenní kurzy, které jsou dnes cizincům poskytovány zdarma. Jsou tlumočeny do jazyka cizinců (aktuálně 8 jazykových verzí, další verze budou zpracovány dle potřeb cizinců). Kurzy jsou pořádány v dostupných místech i ve večerních hodinách a o víkendech.

Poskytování těchto kurzů bylo zahájeno financováním z Azylového, migračního a integračního fondu, aktuálně jsou dotovány Ministerstvem vnitra. S kurzy jsou dobré zkušenosti. Poslanecká sněmovna poukazovala na vhodnost zavést povinný charakter těchto kurzů. **Kurzy představují první kontakt imigrantů se státem**, je to přivítání ze strany státu. Vyšlo se vstříc připomínkám z neziskového sektoru, koncept není navázán na bytové oprávnění, místo toho se zvolila finanční sankce v rozumné výši.

Kurzy jsou aktuálně poskytovány formou projektu, pilotně ověřeny ve standardizované podobě, průběžně evaluovány a aktualizovány. Byl vytvořen systém certifikovaného školení lektorů a tlumočnicků, kteří kurzy realizují dle jednotné metodiky, a jejich databáze. K dispozici jsou speciální webové stránky s aktuální nabídkou kurzů v konkrétních místech a jazycích, umožňující cizincům on-line přihlašování na kurzy.

Cizinec je povinen absolvovat adaptačně-integrační kurz nejdéle do jednoho roku od nabytí platnosti povolení k pobytu. Novela stanoví výjimky z této povinnosti. Povinnost absolvovat kurz se týká výhradně cizinců z 3. zemí (tj. mimo EU a EHP),

nevztahuje se na občany EU. Kurz nebude zakončen testem. Kurz bude pro cizince zpoplatněn.

K prioritám integrační politiky patří zapojení lokální a regionální úrovně do realizace integrační politiky s důrazem na **další rozvoj regionálních Center na podporu integrace cizinců**, propojení všech aktérů integrace, využití metody terénní práce, posílení informovanosti cizinců. Cílem změny je zavedení, rozvoj a trvalá udržitelnost základní institucionální sítě regionálních Center na podporu integrace cizinců, která by zajišťovala realizaci integračních opatření po celém území státu a byla podpůrnou strukturou pro samosprávné subjekty.

Centra jsou středisky integračních aktivit ve všech regionech. Zajišťují aktivní tvorbu a realizaci regionální strategie integrace v souladu s politikou integrace cizinců vlády ČR. Ve spolupráci s krajskou a obecní správou plní roli plnohodnotného partnera správních úřadů.

Sít' regionálních Center na podporu integrace cizinců na území ČR poskytuje komplexní integrační služby a pokrývá svojí činností 13 krajů České republiky vč. hlavního města Prahy. Možnosti zřídit a provozovat Centrum využil pouze jediný kraj (Jihomoravský). Dále jsou aktuálně provozovatelem tří Center NNO, Centra v dalších 9 krajích provozuje organizační složka státu (SUZ). Předpokládá se zřízení Centra i ve zbývajícím kraji (Středočeském).

Úkolem Center bude zajištění činnosti a poskytování služeb všem cizincům bez omezení cílové skupiny (informační servis cizincům i veřejné správě, kurzy češtiny, sociální i právní poradenství, podpora rozvoje vztahů mezi cizinci a majoritou i aktivit cizinců, pravidelný monitoring situace a postavení cizinců i vzájemných vztahů, organizování regionálních platforem integrace cizinců atd.)

Zásadním cílem novely je zajistit rozvoj a trvalou udržitelnost Center. Dnes existující centra jsou projektem vytvořeným v r. 2008 pod hlavičkou Evropských fondů. Tento projekt však končí v červnu 2019, pak je zde programové období do roku 2020, kdy je možné (ale ne jisté), že bude možnost finance ještě čerpat, po tomto období je podoba finanční perspektivy nejasná. **Je nezbytné zajistit funkční a dlouhodobě udržitelný systém integrace a eliminovat finanční nejistotu. Nelze opomíjet, že integrace je strategickou záležitostí pro bezpečnost České republiky i všech jejích obyvatel.**

Navrhovaná změna zároveň řeší negativní aspekty podmínek EU fondu (AMIF), které neumožňují flexibilně reagovat na současné potřeby integrace cizinců v plné šíři ani poskytovat integrační služby v aktuálně potřebném rozsahu. Jde zejména o nezbytnost poskytovat služby nejen občanům 3. zemí (mimo EU) jako doposud, ale také cizincům – občanům EU i aktivity nad rámec Národního programu AMIF. **Centra tak nyní nemohou realizovat nutná řešení neodkladných problémů, které vývoj migrační situace přináší.**

Tato základní institucionální síť Center by měla mimo jiné zajistit realizaci povinných integračních opatření, ať již vlastními silami nebo prostřednictvím outsourcingu. Měla by fungovat jako základní stavební prvek poskytování výuky českého jazyka (neboť znalost českého jazyka je základním pilířem integrace cizinců) a povinných adaptačně-integračních kurzů pro nově příchozí cizince.

Z pohledu dosavadních zkušeností je vhodné, aby koncept povinných integračních prvků byl centrálně zajištěn a byla dodržena určitá úroveň kurzů.

Navrhovanými změnami zároveň dochází k naplňování cíle Evropských fondů, které mají být startovací pro projekty, které následně převezme státní správa. Finanční prostředky, které se z EU fondů tímto případně ušetří, se dají využít na nadstavbové aktivity, např. na výuku českého jazyka.

Nelze riskovat situaci, kdy se včas nepřijmou opatření, která zajistí udržitelnost systému, a finance nebudou k dispozici. Případné omezení či ukončení financování Center z fondů EU by znamenalo zmaření po léta investovaných finančních prostředků, úsilí i důvěry cizinců, a ztrátu klíčového partnera pro realizaci integrační politiky vlády.

Změny v rámci novely zákona směřují k vytvoření stabilního, finančně zajištěného systému integrace cizinců v ČR. Z tohoto důvodu byl systém Center vložen do zákona. Navržené financování vychází ze současné podoby provozu Center. Novela v této oblasti odráží situaci a financování stávajícího systému.

Úpravy v oblasti integrace vycházejí mimo jiné z vládou přijaté Koncepce integrace cizinců (např. úkol zajistit rozvoj a trvalou udržitelnost Center) a z Auditů národní bezpečnosti. Pokud jde o integrační opatření, ta již byla součástí vládou schváleného věcného záměru zákona o pobytu cizinců.

Zavedení kvót pro ekonomickou migraci

Česká republika v současnosti nemá systém kvót pro dlouhodobou ekonomickou migraci ze třetích států. Počty žádostí, které mohou podávat občané tzv. třetích států, kteří mají zájem na území České republiky ze zahraničí vstoupit za účelem zaměstnání nebo podnikání, jsou však v současnosti fakticky omezeny kapacitami zastupitelských úřadů. Tyto kapacity nejsou nastaveny podle cílového počtu cizinců, kterým je český stát připraven ročně povolit vstup na své území.

Za poslední 3 roky se počet žádostí o dlouhodobá pobytová oprávnění za účelem zaměstnání¹ podávaných na zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí ztrojnásobil: z 3 tisíc žádostí podaných v roce 2014 na více než 9 tisíc podaných v roce 2016. Trend dále eskaluje, od ledna do září 2017 bylo podáno 13,5 tisíce žádostí. Při dlouhodobějším ekonomickém růstu a nízké míře nezaměstnanosti v České republice vždy dochází k výraznému zvýšení poptávky po zahraniční pracovní síle, a to i ze třetích zemí. V hlavních zdrojových zemích pracovní migrace pak zájem cizinců o práci v České republice vysoce převyšuje možnosti zastupitelských úřadů nabírat žádosti o zaměstnanecké karty. Právo na podání žádosti se tak střetává s omezenou schopností orgánů státní správy danou agendou fakticky zajišťovat. Důsledkem je intenzivní kritika orgánů státní správy, přetíženost registračního systému zájemců o podání žádosti (Visapoint)², negativní publicita, opakující se osočování z korupce státních zaměstnanců (ač nepodložené konkrétními důkazy), parazitování organizovaných zprostředkovatelských skupin na cizincích, stížnosti a žaloby cizinců, kterým se nedaří žádost podat, na věcně příslušné orgány státní správy, nebo pokusy cizinců systém různými cestami obcházet či zneužívat (např. podáváním žádostí o zaměstnanecké karty jako přílohy ke stížnosti na postup pracovníků zastupitelského úřadu nebo předstíraným vysláním cizince do České republiky zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státu EU).

Pro vybrané cílové skupiny cizinců, na jejichž ekonomické migraci má český stát zvýšený zájem, již v současnosti funguje několik zvláštních migračních nástrojů, které byly vytvořeny na základě usnesení vlády nebo dohody věcně příslušných ministerstev. Jedná se o různé migrační projekty či režimy zvláštního zacházení, jejichž účastníkům je poskytován zjednodušený přístup na zastupitelský úřad nebo přednostně vyřízena žádost o pobytové

¹ Do poloviny roku 2014 se jednalo o dlouhodobá víza za účelem zaměstnání, zelené a modré karty, poté byla víza a zelené karty nahrazeny zaměstnaneckou kartou. Modré karty jsou vydávány od roku 2011.

² Do ukončení činnosti tohoto systému na podzim roku 2017 fungoval v 27 státech světa.

oprávnění. Zapojení do projektů je podmíněno splněním stanovených kritérií ze strany zaměstnavatele cizince, aby bylo zajištěno, že ke zrychlení migračního procesu bude docházet ve prospěch seriózních firem, které svým podnikáním a investicemi představují přínos pro českou ekonomiku, a že budou omezena bezpečnostní a integrační rizika související s migrací. Cizinec zařazený do projektu je zastupitelským úřadem vyzýván k návštěvě za účelem podání žádosti, čímž se eliminuje zapojení zprostředkovatelů. Účastníci musí splnit všechny zákonem požadované podmínky pro vydání pobytového oprávnění. Pro účast v projektech existuje početní kvóta, která je stanovena pouze usnesením vlády nebo dohodou ministerstev.

Přelomový krok v tomto vývoji představuje zahájení Režimu zvláštního zacházení pro kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny (tzv. Režimu Ukrajina) v srpnu roku 2016, kdy se v praxi poprvé uplatnilo několik klíčových principů najednou:

- Zahájení i následné změny Režimu byly projednány se všemi sociálními partnery na půdě tripartity; byly tak zohledněny oprávněné zájmy zaměstnavatelů i odborů.
- Do realizace Režimu se přímo zapojily podnikatelské reprezentace; výběrem zaměstnavatelů, kteří využívají výhody Režimu, tak převzali díl odpovědnosti za regulaci migrace.
- Stanovení kvóty bylo spojeno s adekvátní systemizací služebních míst orgánů státní správy; realizace Režimu tak byla zajištěna po personální stránce.

V systému pracovní migrace jsou proto již v současné době kvóty v některých vybraných státech fakticky využívány. Např. přes 90 % občanů Ukrajiny, kteří nyní podávají žádosti na zastupitelských úřadech na Ukrajině, jsou účastníci Režimu Ukrajina nebo obdobného Projektu Ukrajina³ určeného pro vysoce kvalifikované pracovníky. Ukrajinští pracovní migranti, kteří účastníky Projektu či Režimu nejsou, mají možnost podat žádost o pobytové oprávnění na generálním konzulátu ve Lvově, kde je každý týden nabrán stanovený počet žádostí dle kapacity konzulátu. I roční počet takto nabraných žádostí je tedy předem početně stanoven.

Z vyhodnocení realizace Režimu Ukrajina po prvním roce fungování vyplynulo, že systematický přístup k řešení migračních potřeb uplatněný při jeho vytváření, včetně provázanosti kvót s personálními kapacitami orgánů státní správy, představuje vhodný model

³ Pilotní projekt "Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny".

i pro další směřování migrační politiky. Dne 31. ledna 2018 vláda přijala usnesení č. 79, kterým roční kvótu pro Režim Ukrajina zdvojnásobila a zavedla Režimy i pro další státy, konkrétně pro Mongolsko a Filipíny. Návrh na zavedení systému kvót pro ekonomickou migraci proto vychází z konceptu, který již byl v praxi vyzkoušen formou projektových řešení pro jeden zvolený stát, a jeho zakotvení v legislativě představuje posun od projektové formy k systémovějšímu a obecnějšímu řešení.

Projekty ekonomické migrace, které zajišťují výhody skupinám cizinců, na jejichž pobytu má zvýšený zájem (možnost zrychleného vyřízení žádosti o pobytové oprávnění, přednostní přístup na zastupitelský úřad), mohou nadále fungovat v rámci kvót definujících maximální objem migrace. Ta v sobě bude zahrnovat počty cizinců využívajících migrační projekty i těch, kdo nebudou mít nárok na zvláštní zacházení.

Návrh zavedení kvót navazuje rovněž na institut programu schváleného vládou za účelem dosažení ekonomického nebo jiného významného přínosu pro Českou republiku, který je organizačně zajišťován nebo koordinován k tomuto účelu ministerstvem nebo jiným ústředním správním úřadem, jehož okruhu působnosti se program týká. Tento institut vložený do zákona jeho novelou č. 222/2017 Sb. zastřešuje dosavadní migrační projekty a režimy v oblasti pracovní migrace, přičemž účastníci těchto programů mohou mít podle zákona možnost využít některých výhod (např. upuštění od některých povinných náležitostí žádosti o zaměstnaneckou kartu), budou-li součástí podmínek příslušného programu. I tento návrh počítá se stanovením kvót pro účast ve zmíněných programech.

Kvóty pro ekonomickou migraci budou v praxi primárně využívány pro pracovní migraci, ale budou aplikovatelné i na vstup cizinců na území ČR za účelem podnikání, vyvstane-li taková potřeba. Kvóta bude definovat maximální počet žádostí o pobytová oprávnění nabraných v průběhu nejbližšího kalendářního roku na zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí. Stanovení kvóty pro maximální počet kladně vyřízených žádostí není možno provést s ohledem na skutečnost, že nelze jednoznačně určit okamžik jejího naplnění (všechna zahájená řízení o podaných žádostech je třeba dokončit i poté, co byl vydán rozhodující počet pobytových oprávnění, zamítavá rozhodnutí mohou být v rámci odvolacího řízení změněna na kladná apod.).

Mechanismus stanovení kvót bude vycházet z osvědčeného systému tripartitního jednání o migračních potřebách České republiky. Základem pro diskusi budou objektivně vykazatelné ekonomické údaje (růst HDP, nezaměstnanost) a budou v ní zohledněny zahraničně-politické

a bezpečnostní zájmy státu a integrační kapacity (ze strany delegace vlády), poptávka po pracovní síle (ze strany delegace zaměstnavatelů) i pracovní a mzdové podmínky (ze strany delegace odborů). Stanovení kvót na období 1 roku přinese objektivní základ pro plánování postupu náboru pracovní síly (zaměstnavatelé) nebo kolektivního vyjednávání (odborníky). Orgánům státní správy umožní kvóty v předstihu zajistit dostatečné personální a technické kapacity pro řízení migračních toků a současně připravit potřebná integrační opatření ve spolupráci s kraji a obcemi, které mohou být dopady migrace ovlivněny (jak např. v nedávné prokázaly zkušenosti z okolí některých průmyslových zón).

Následně budou ve formě nařízení vlády vydaným na základě zákonného zmocnění stanoveny sjednané transparentní kvantitativní kvóty pro náběr žádostí o povolení k pobytu za výdělečnými účely, které budou rovněž blíže rozčleněny do kategorií odpovídajících kvalitativnímu vymezení migračních potřeb, tedy strukturovány ve vztahu k jednotlivým zemím původu migrantů, sektorům české ekonomiky nebo typu pracovní činnosti cizinců. Konkrétně má jít o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a zaměstnaneckou kartu.

Kvóty budou v rámci pravidelné roční revize flexibilně přehodnocovány mimo jiné v závislosti na vývoji ekonomického cyklu. Mechanismus aplikace kvót bude nastaven tak, aby z procesu podávání žádostí na zastupitelských úřadech o pobytové oprávnění byly co možná nejvíce vyloučeny zprostředkovatelské subjekty.

Zavedení kvót je navrhováno pouze vůči cizincům žádajícím ze zahraničí o vstup na území České republiky. Ve vztahu k cizincům, kteří již na území České republiky pobývají za jinými (neekonomickými) účely, a chtějí svůj účel pobytu změnit na výdělečný, není zapotřebí kvóty uplatňovat.

Mimořádné pracovní vízum

Mimořádné pracovní vízum by mohlo sloužit **pro případy nedostatku pracovních sil na českém pracovním trhu** v době výrazného nedostatku pracovníků na českém a evropském trhu práce v některých odvětvích. **Vláda nařízením dočasně aktivuje vydávání mimořádného pracovního víza a stanoví mj. zdrojové země, ekonomická odvětví a objem migrace.** Nařízení vlády tak umožní flexibilně reagovat na situaci na trhu práce. Situace na trhu práce se totiž může kdykoliv změnit. Vydávání víz bude ukončeno v případě následného dostatku českých pracovníků na trhu práce.

Principem mimořádného pracovního víza je cirkulární migrace, kdy se jedná o dočasný pobyt cizince s následným návratem do země původu. Vychází se ze skutečnosti, že **tento typ víza není usazovacím pobytem** vedoucím k trvalému pobytu cizince na území či sloučení rodiny, ale reaguje na aktuální potřebu a situaci na trhu práce. Pro účely dlouhodobého zaměstnání a eventuálního usídlení bude i nadále sloužit zaměstnanecká karta, kterou lze opakovaně prodlužovat a po splnění zákonných podmínek poté podat žádost o trvalý pobyt.

Platnost mimořádného pracovního víza bude maximálně 1 rok. Nelze stanovit delší dobu platnosti než jeden rok, a to s ohledem na schengenskou prováděcí úmluvu. **Toto vízum nebude možné prodlužovat**, ale bude možno žádat o něj opakovaně. Zároveň **nebude možné z tohoto víza podat žádost o jiné pobytové oprávnění**, a to včetně trvalého pobytu. Dále **nebude možné požádat o sloučení rodiny na území s držitelem mimořádného pracovního víza.**

Požadavky správního řízení se na řízení o tomto vízu nevztahují, z tohoto důvodu je **náběr i rozhodování rychlejší**. Odpadá zde i snímání biometrických údajů na území a vydávání biometrické karty. Do cestovního dokladu se žadateli v případě kladně vyřízené žádosti vylepí pouze vízový štítek.

Náležitosti žádosti o mimořádné pracovní vízum budou: cestovní doklad, výpis z rejstříku trestů, povolení k zaměstnání vydané Úřadem práce České republiky a doklad o zajištění ubytování. Dohled nad ubytováním cizinců má mj. význam z hlediska prevence vzniku problémových či vyloučených lokalit.

Mimořádné pracovní vízum ministerstvo nevydává pro zaměstnání u nespolehlivého zaměstnavatele, zároveň může být vyloučeno agenturní zaměstnávání.

Změny v dalších souvisejících zákonech

- a) Změny související s nahrazení původních 2 směrnic upravujících pobyt za účelem vědeckého výzkumu a studia směrnicí 2016/801/EU. Jde jednak o úpravu práv, která nově náležejí některým kategoriím cizinců, a jednak o úpravu odkazů na směrnici. Změny se týkají právních předpisů v působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva zdravotnictví.
- b) Změny související se změnami provedenými v zákoně o pobytu cizinců. Do této kategorie lze zařadit změny zákona o azylu a soudního řádu správního. Případem těchto změn jsou také navrhované změny položek zákona o správních poplatcích.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy ve vztahu k požadavkům na zákaz diskriminace a rovnost mužů a žen

Navrhovaná úprava nebude mít dopady ve vztahu k zákazu diskriminace ve smyslu zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů. Nebude mít bezprostřední ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nepovede k diskriminaci ani jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje ani nezvýhodňuje ani jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále zejména s čl. 2 a čl. 4 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje jako ústavní zákon Listina základních práv a svobod (Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 - č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky). Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu České republiky.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Návrh zákona zejména implementuje směrnici 2016/801/EU a není s ní v rozporu.

Navrhovaná právní úprava integrace cizinců umožňující vládě nařízením stanovit maximální objem vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících ze třetích zemí na území České republiky za účelem zaměstnání nebo samostatně výdělečné činnosti je v souladu s právem Evropské unie (takovou úpravu předpokládá Smlouva o fungování EU - viz čl. 79 odst. 5).

Dílní změny jsou činěny i v souvislosti se směrnicí 2008/115/ES (tzv. návratová směrnice) – tyto změny jsou pouze doplňující a zpřesňující a rovněž jsou v souladu s již dříve provedenou směrnicí 2008/115/ES.

Návrh zákona se pouze okrajově dotýká působnosti směrnic:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU ze dne 15. května 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společnosti.

Směrnice Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států.

Z hlediska principů rovnosti mužů a žen je návrh novely zákona neutrální (návrh respektuje směrnici Rady 79/7/EHS a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání) a vztahuje se stejně na obě pohlaví.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona není v rozporu se žádnými mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a je plně slučitelný s právem Evropské unie.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah

Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost České republiky

Pozitivní dopad by mělo mít stanovení jasných a transparentních podmínek ve formě zjednodušení pravidel pro vstup a pobyt za účelem studia a vědeckého výzkumu a usnadnění mobility těchto osob uvnitř Unie spojené s omezením administrativní zátěže.

Dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

- **Integrační opatření:** Náklady na průběžné fungování (organizace, aktualizace metodiky a jazykových verzí, školení a certifikace lektorů a tlumočnicků, web) se odhadují na cca 8 mil. Kč ročně. Náklady nese Ministerstvo vnitra.

- **Centra na podporu integrace cizinců:** Náklady na průběžné fungování provozu Center ve 14 krajích ČR, zajištění činnosti a poskytování služeb (informační servis cizincům i veřejné správě, kurzy češtiny, poradenství terénní i ambulantní, podpora rozvoje vztahů mezi cizinci a majoritou i aktivit cizinců, pravidelný monitoring situace a postavení cizinců i vzájemných vztahů atd.) se předpokládají ve výši 80 mil. Kč/ročně.

S návrhem nejsou bezprostředně spojeny dopady na rozpočty obcí nebo krajů.

Dopad navrhované úpravy na podnikatelské prostředí České republiky

Pozitivní dopad na podnikatelské prostředí by mělo mít zejména zavedení zvláštního režimu mobility uvnitř Evropské unie pro držitele platného povolení za účelem vědeckého výzkumu. Tento model by měl zaručit, aby výzkumní pracovníci mohli část svého vědeckého výzkumu absolvovat i v jiných členských státech, než v tom, který jim vydal povolení k pobytu.

Sociální dopady navrhované úpravy

Žádný dopad do sociální oblasti nebyl identifikován.

Dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné dopady na životní prostředí.

Dopady navrhované úpravy ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovanou změnou zákona o pobytu cizinců nikterak nedochází ke změně v rozsahu pořizovaných biometrických údajů pro účely vydání průkazu o povolení k pobytu, který je v zákoně o pobytu cizinců již stanoven s účinností od 1. 5. 2011 v § 117a (blíže k tomu viz důvodová zpráva k zákonu č. 427/2010 Sb.). Povinnost vydávat průkaz o povolení k pobytu ve formě průkazu s biometrickými údaji přitom vychází z nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, ve znění nařízení Rady (ES) č. 380/2008. Působnost Ministerstva vnitra k pořizování biometrických údajů vyplývá z § 165 písm. g) zákona o pobytu cizinců.

Osobní údaje budou v této souvislosti požadovány v totožném rozsahu, a tak nelze shledat žádný dopad právní úpravy ani na ochranu osobních údajů ani na soukromí cizince.

Zhodnocení korupčních rizik

Navrhované úpravy v zákoně o pobytu cizinců nebudou mít negativní dopad ve vztahu ke korupčním rizikům.

Další změny v zákoně o pobytu cizinců i souvisejících zákonech nebudou mít žádný dopad ve vztahu ke korupčním rizikům.

Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhované změny nebudou mít žádný dopad ve vztahu k bezpečnosti nebo obraně státu.

II. Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky

K bodu 1 – zrušení § 13 odst. 3

Cizinec žádající o dlouhodobý pobyt za účelem studia předloží doklad o svém příjmu podle § 42 odst. 2 písm. c). Není proto nutné v § 13 nadále upravovat odchylný režim prokazování prostředků k pobytu na území pro cizince, kteří chtějí na území studovat.

K bodu 2 - § 18

Navrhované znění je reakcí na požadavek směrnice 2016/801/EU. Konkrétně se jedná o důsledek speciálního režimu mobility pro držitele povolení k pobytu za účelem studia či vědeckého výzkumu vydaného jiným členským státem EU. Směrnice obsahuje speciální úpravu mobility v článcích 27 až 31. Česká republika využila možnost umožnit této skupině cizinců pobývat na území České republiky až po dobu jednoho roku v bezvízovém režimu. Nerozlišuje se mezi tzv. krátkodobou a dlouhodobou mobilitou, ale zavádí se jednotný (bezvízový) režim. To znamená, že student či výzkumný pracovník, který je držitelem platného povolení k pobytu za účelem studia či vědeckého výzkumu vydaného jiným členským státem EU, který hodlá část svého studia či výzkumu strávit v České republice, nemusí podávat žádost o národní pobytové oprávnění, ale k jeho legálnímu pobytu na území bude dostačující právě platné povolení vydané jiným členským státem EU. V případě studentů se tato úprava v souladu se směrnicí 2016/801/EU vztahuje pouze a jenom na studenty, kteří studují v rámci programu Evropské unie nebo multilaterálního programu zahrnujícího opatření v oblasti mobility, nebo v rámci dohody mezi dvěma nebo více vysokoškolskými institucemi.

K bodu 3 - § 30 odst. 1

Dlouhodobé vízum nelze obecně udělit za účelem zaměstnání. Výjimkou je dlouhodobé vízum za účelem sezónního zaměstnání a nově také mimořádné pracovní vízum.

K bodům 4, 25, 30 a 31 – § 30 odst. 5, poznámky pod čarou č. 29 a 9f a § 42f

Díky nové úpravě provedené v ustanovení § 18 písm. f), která umožňuje bezvízový pobyt **držitele povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu vydaného jiným členským státem Evropské unie až po dobu 1 roku, stává se dosavadní úprava obsažená v ustanovení § 30 odst. 5 nadbytečnou. V případě, že plánovaná doba pobytu překročí 1 rok, umožňuje ustanovení § 42f odst. 2 podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu na území.**

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair se, jak její název napovídá, věnuje pobytu za účelem výzkumu i za účelem studia. Tato směrnice nahrazuje 2 směrnice, které se problematice pobytu za účelem studia⁴,

⁴ Směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby.

resp. vědeckého výzkumu⁵, věnovaly dříve. Dochází k aktualizaci příslušných poznámek pod čarou, které odkazovaly na tyto 2 dřívější směrnice.

K bodům 5 a 7 až 9 – § 31 odst. 2 a ustanovení obsahující odkazy na § 31

Vzhledem ke zrušení dlouhodobého víza za účelem vědeckého výzkumu (§ 30 odst. 5) je navrhováno i zrušení § 31 odst. 2, který upravuje obsahové náležitosti žádosti o tento typ víza. V návaznosti na vypuštění tohoto odstavce je nutné v rámci celého zákona zohlednit změnu číslování odstavců v § 31.

K bodům 6, 71, 73, 81 - § 31a, § 56 odst. 1 písm. l) až n), § 68 odst. 3 (mimořádné pracovní vízum)

Mimořádné pracovní vízum by mohlo sloužit pro případy nedostatku pracovních sil na českém pracovním trhu v době výrazného nedostatku pracovníků na českém a evropském trhu práce v některých odvětvích. Vláda nařízením dočasně aktivuje vydávání mimořádného pracovního víza a stanoví mj. zdrojové země, ekonomická odvětví a objem migrace. Nařízení vlády tak umožní flexibilně reagovat na situaci na trhu práce. Situace na trhu práce se totiž může kdykoliv změnit. Vydávání víz bude ukončeno v případě následného dostatku českých pracovníků na trhu práce.

Principem mimořádného pracovního víza je cirkulární migrace, kdy se jedná o dočasný pobyt cizince s následným návratem do země původu. Vychází se ze skutečnosti, že tento typ víza není usazovacím pobytem vedoucím k trvalému pobytu cizince na území či sloučení rodiny, ale reaguje na aktuální potřebu a situaci na trhu práce. Pro účely dlouhodobého zaměstnání a eventuálního usídlení bude i nadále sloužit zaměstnanecká karta, kterou lze opakovaně prodlužovat a po splnění zákonných podmínek poté podat žádost o trvalý pobyt.

Platnost mimořádného pracovního víza bude maximálně 1 rok. Nelze stanovit delší dobu platnosti než jeden rok, a to s ohledem na schengenskou prováděcí úmluvu. Toto vízum nebude možné prodlužovat, ale bude možno žádat o něj opakovaně. Zároveň nebude možné z tohoto víza podat žádost o jiné pobytové oprávnění, a to včetně trvalého pobytu. Dále nebude možné požádat o sloučení rodiny na území s držitelem mimořádného pracovního víza.

Požadavky správního řízení se na řízení o tomto vízu nevztahují, z tohoto důvodu je náběr i rozhodování rychlejší. Odpadá zde i snímání biometrických údajů na území a vydávání biometrické karty. Do cestovního dokladu se žadateli v případě kladně vyřízené žádosti vylepí pouze vízový štítek. V případě např. změny ubytování cizince, není proto nutné vydávat nový biometrický průkaz.

Náležitosti žádosti o mimořádné pracovní vízum budou: cestovní doklad, výpis z rejstříku trestů, povolení k zaměstnání vydané Úřadem práce České republiky a doklad o zajištění ubytování. Dohled nad ubytováním cizinců má mj. význam z hlediska prevence vzniku problémových či vyloučených lokalit.

Mimořádné pracovní vízum ministerstvo nevydá pro zaměstnání u nespolehlivého zaměstnavatele, zároveň může být vyloučeno agenturní zaměstnávání.

⁵ Směrnice Rady 2005/71/ES ze dne 12. října 2005 o zvláštním postupu pro přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu.

K bodům 10 až 16 a 82 - § 33 odst. 1 písm. d), e), § 34 písm. f), § 38 odst. 2 a 3 a § 69 odst. 4

V § 33 odst. 1 písm. d) dochází k nápravě dosavadního nepříliš logického stavu, kdy lze dnes dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území udělit cizinci žádajícímu o vydání povolení k trvalému pobytu, a nikoliv cizinci, kterému byla platnost povolení k trvalému pobytu zrušena. Podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu obecně neopravňuje cizince k pobytu na území, tedy ani případné přiznání odkladného účinku soudem cizinci oprávnění k pobytu na území nezajistí – proto je nesmyslné cizinci udělovat dlouhodobé vízum na překlenutí doby, než soud rozhodne o přiznání odkladného účinku. Naopak v současném znění § 33 odst. 1 písm. d) absentuje možnost získat toto vízum v případě, že je cizinci trvalý pobyt naopak zrušen. Zde na rozdíl od rozhodnutí o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu udělení dlouhodobého víza má svůj smysl.

K § 33 odst. 1 písm. e)

Jedinou relevantní kategorií cizinců, pro kterou je významná skutečnost, že jejich žádost o povolení k trvalému pobytu byla zamítnuta, jsou nezletilé děti cizinců s povoleným trvalým pobytem, které žádají o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) za účelem společného soužití na území České republiky. Tyto nezletilé děti nemusejí mít a obvykle ani nemají povolen dlouhodobý pobyt. Proto je vhodné v jejich případě zachovat možnost udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

§ 38 odst. 2 až 4

Dochází k upřesnění dosavadní ne zcela jednoznačné právní úpravy. Smyslem dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území udělovaného z důvodu uvedeného v § 33 odst. 1 písm. d) je umožnit cizinci překlenout (legalizovat) pobyt na území do doby, než soud poprvé rozhodne o návrhu cizince na přiznání odkladného účinku jeho žaloby.

Rozhodne-li soud o návrhu na přiznání odkladného účinku, pozbývá smysl cizinci vízum udělovat, neboť v takovém případě rozhodnutí o zrušení či neprodloužení pobytového oprávnění pozbývá svých účinků a na cizince se hledí, jako by oprávnění k pobytu nepozbyl (podle § 73 odst. 3 soudního řádu správního se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí).

V případě žádostí nezletilých dětí cizinců o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) bude vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění na území zrušeno pouze tehdy, pokud soud nepřizná žalobě odkladný účinek. Pokud jej přizná, bude toto vízum zrušeno po rozhodnutí soudu o žalobě. Úprava § 69 odst. 4 zabrání tomu, aby toto dítě žádalo o povolení k trvalému pobytu znovu v době, kdy soud ještě přezkoumává rozhodnutí správního orgánu, kterým byla jeho původní žádost zamítnuta a kdy tento cizinec pobývá na území na základě víza podle § 33 odst. 1 písm. e).

Změnou v § 38 odst. 4 se odstraňuje případný logický rozpor, ke kterému by vedly výše uvedené úpravy. Cizinec, kterému bylo vízum za účelem strpění zrušeno proto, že soud jeho žalobě přiznal odkladný účinek, není povinen vycestovat z území.

K bodům 17, 18 a 43 - § 42 odst. 3 a 5 a § 44 odst. 4 písm. b)

Jedná se transpozici článku 25 směrnice 2016/801/EU – pobyt výzkumných pracovníků a studentů za účelem hledání zaměstnání nebo podnikání. Směrnice předepisuje členským státům povinnost umožnit po dokončení vysokoškolského studia studentům, a po dokončení vědeckého výzkumu výzkumným pracovníkům, pobyt na území po dobu nejméně 9 měsíců za účelem hledání zaměstnání nebo zahájení podnikání. Navrhované ustanovení zákona o pobytu cizinců zavádí speciální úpravu tohoto dosud neexistujícího pobytového oprávnění.

Nezavádí se speciální účel pobytu, ale využívá se obecné ustanovení o dlouhodobém pobytu v ustanovení § 42. Navrhované ustanovení obsahuje okruh cizinců, kteří mohou o pobyt žádat a zároveň i podmínky a náležitosti této žádosti.

Délka platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem hledání zaměstnání nebo zahájení podnikatelské činnosti na maximální dobu 9 měsíců. Tato úprava je transpozicí článku 25 odst. 1 směrnice 2016/801/EU, který výslovně stanoví, že délka platnosti tohoto druhu povolení musí být alespoň 9 měsíců. Česká republika tak plní požadavky směrnice, aniž by šla nad jejich rámec. Česká republika nevyužila některých kontrolních a zpřísnujících ustanovení, která obsahuje článek 25. Důvodem je zejména to, že jejich možná přidaná hodnota se limitně blíží nule. To se týká například možnosti členského státu vyžadovat, aby zaměstnání, které absolvent hledá, odpovídalo úrovni jeho vzdělání. V situaci, kdy mají podle platného práva absolventi českých vysokých škol volný přístup na trh práce, by se jednalo o nesmyslný požadavek. Obdobně byla vyhodnocena i možnost vyžadovat po 3 měsících důkaz, že existuje reálná šance na získání pracovního místa. V první řadě vyvstává otázka praktických problémů souvisejících s prokazováním této skutečnosti. Dále je nutno konstatovat, že i kdyby bylo konstatováno, že taková šance zde není, není pravděpodobné, že by se vzhledem k průměrné délce řízení o zrušení povolení k pobytu, podařilo zrušit povolení k dlouhodobému pobytu cizince dříve než by vypršela jeho platnost (9 měsíců). Z výše uvedených důvodů zvolil navrhovatel variantu, která vyhovuje požadavkům ze směrnice vyplývajícím a zároveň v co nejnížší míře zatěžuje jak cizince, tak i státní správu.

V § 42 odst. 5 dochází pouze k drobným úpravám, které souvisejí s novým ustanovením § 42 odst. 3. Jde tedy pouze o technickou změnu, kterou si vyžádala transpozice směrnice 2016/801/EU do národního právního řádu.

Úprava týkající se rodinných příslušníků výzkumného pracovníka je přesunuta do § 42a, tedy do ustanovení upravujícího povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR.

K bodům 19 až 22 - § 42a odst. 3 a 7

Do ustanovení § 42a (povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území) se vkládá nový odstavec 3, který upravuje sloučení rodiny držitele povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu. Tato úprava opět reaguje na požadavky vyplývající ze směrnice 2016/801/EU, konkrétně na její článek 26. Ten vyžaduje, aby členské státy umožnily rodinným příslušníkům výzkumných pracovníků společně s výzkumným pracovníkem pobývat na území. Směrnice 2016/801/EU však tuto problematiku sama příliš detailně neupravuje a odkazuje (s drobnými odchylkami) na směrnici 2003/86/ES. I z tohoto důvodu bylo zvoleno řešení využívající stávající § 42a, který je transpozicí právě směrnice 2003/86/EU a nikoliv nová speciální úprava pobytového statusu pro rodinné příslušníky výzkumných pracovníků. Změna v odstavci 7 pak pouze odráží změnu zavedenou včleněním nového odstavce.

K bodům 23 a 24 - § 42b odst. 1 písm. b) a d), § 42c odst. 3 a 6. § 46 odst. 7 písm. b), § 71 odst. 1 a § 123 odst. 4 písm. c) a d)

Navrhuje se odstranění nadbytečných výrazů, které mohou vést k právní nejistotě adresáta normy. Není správné mluvit o „věrohodném prokázání“ určité skutečnosti. Pouze pokud je určitá skutečnost prokázána věrohodně, považuje se za prokázanou. V opačném případě prokázána není. Dnešní znění zákona by mohlo vést pomocí výkladové metody

„a contrario“/argument opakem k mylné úvaze, že tam, kde zákon nepožaduje věrohodné prokázání, postačuje i prokázání nevěrohodné. Tak tomu ale nebylo ani nyní. Vypuštěním těchto slov nedochází k žádné změně.

K bodu 26 - § 42d odst. 1

Změny reagují na nově navrhované znění ustanovení § 64 (definice studia) a souvisejí s transpozicí směrnice 2016/801/EU. Nově vložená věta, která umožňuje podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem studia na území takovému cizinci, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia vydaného jiným členským státem, je reakcí na úpravu mobility v rámci EU, kterou nová směrnice zavádí. Na rozdíl od studentů, kteří jsou držiteli platného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia vydaného jiným členským státem a kteří studují v rámci programu Evropské unie nebo multilaterálního programu zahrnujícího opatření v oblasti mobility, nebo v rámci dohody mezi dvěma nebo více vysokoškolskými institucemi, a kteří mohou pobývat a studovat na území České republiky až po dobu 1 roku v rámci bezvízového režimu, tak studenti, kteří jsou sice držiteli platného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia vydaného jiným členským státem, ale účastníky žádného programu nejsou, musí podat žádost o vydání nového povolení vydaného Českou republikou. Toto povolení je opravňuje pobývat a studovat na území ČR. Nově vložená věta má umožnit, aby tito studenti mohli takovou žádost podat přímo na území České republiky Ministerstvu vnitra.

Současně se umožňuje, aby takovou žádost mohl za pobytu na území podat i držitel víza k pobytu nad 90 dnů (s výjimkou pobytu za účelem strpění pobytu nebo sezónního zaměstnání) anebo povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za jiným účelem.

K bodům 27 až 29 - § 42d odst. 2 a 3

Změny provedené v odstavcích 2 až 4 § 42d reflektují změny, kterými prošla definice studia podle ustanovení § 64. Směrnice 2016/801/EU odlišuje vysokoškolské studium od výměnných pobytů (středoškolských) žáků, dále definuje speciální kategorie stážistů či dobrovolníků. Dle terminologie zákona o pobytu cizinců se bude vždy jednat o účel „studium“, zásadní roli však bude hrát, které ustanovení § 64 se bude vztahovat na dotčeného cizince, žádajícího o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za tímto účelem. Náležitosti žádostí se budou v případě studentů, žáků, stážistů či dobrovolníků lišit, a proto je potřeba speciálně upravit i dotčené ustanovení § 42d. Pro účely tohoto zákona se za hostitelskou organizaci považuje také přijímající organizace dle zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů.

Změna provedená v odstavci 2 písm. c) reflektuje příslušná ustanovení směrnice 2016/801/EU. Neboť stávající úprava prostředků k pobytu, které je povinen doložit cizinec žádající o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, uvedená v § 13 odst. 3 neodpovídá pozměněnému znění směrnice. Nově navržená speciální úprava umožňuje zohlednit všechny zdroje, které by mohly přicházet v úvahu. Základním východiskem je částka životního minima, aby bylo zajištěno, že se cizinec-student nestane zátěží českého systému sociálního zabezpečení a bude mít dostatek prostředků k pobytu, aniž by se stal nebezpečím pro veřejný pořádek. Tato úprava rovněž umožňuje individuální posouzení jednotlivých případů, neboť student má možnost prokázat, že na bydlení vynakládá nižší

částku, než jaká je stanovena zvláštním právním předpisem, a tím snížit celkovou částku, kterou je povinen doložit.

K bodům 32, 40, 41, 63, 72, 170, 171 a 175 - § 42g odst. 3, § 42n odst. 3, 4 a 6, § 42o odst. 1, § 44c, § 46 odst. 7, § 56 odst. 1 písm. m), § 178b a § 181a

V souladu s úpravou občanského zákoníku se navrhuje zestručnění textu zákona o pobytu cizinců. Také v případě jednočlenného statutárního orgánu právnické osoby je osoba v postavení statutárního orgánu jeho členem, byť jediným. Není proto nezbytné uvádět v zákoně obě situace. Cizinec tak bude členem statutárního orgánu v případě, kdy jde o jednočlenný statutární orgán. Navrhovaná právní úprava představuje pouhé odstranění nadbytečného textu a nepředstavuje žádnou změnu oproti současnému stavu.

K bodům 33 až 36, 42, 57 až 59, 62 a 172 - § 42g odst. 7, § 42h odst. 1, § 42i odst. 6, § 42j odst. 1, § 44 odst. 2, § 44a odst. 9, 11 a 12, § 46 odst. 6 a § 178f

Novelou zákona o zaměstnanosti (§ 66), zákonem č. 206/2017 Sb., který nabyl účinnosti dnem 29. července 2017, se obnovuje možnost dočasně přidělovat cizince agenturami práce k výkonu práce u tzv. uživatele. Systém vydávání zaměstnaneckých a modrých karet upravený v zákoně o pobytu cizinců na území ČR počítá pouze s dvojstranným vztahem cizince k zaměstnavateli, nikoli s trojstranným vztahem „cizinec – agentura práce (zaměstnavatel) – uživatel“.

V zákoně o pobytu cizinců je proto nutno pro tyto případy doplnit další náležitost žádosti o zaměstnaneckou a modrou kartu, prodloužení doby platnosti karty a souhlas se změnou zaměstnavatele (k žádosti bude v případě agenturního zaměstnávání povinně přikládán doklad obsahující údaje uvedené v § 42h odst. 1 písm. g) – kromě údajů o cizinci samotném půjde o druh práce, kterou bude dočasně přidělený zaměstnanec vykonávat, místo výkonu práce u uživatele a název a sídlo uživatele).

Ustanovení § 64 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, zmocňuje vládu, aby svým nařízením stanovila druhy prací, které agentura práce nemůže formou dočasného přidělení k výkonu práce u uživatele zprostředkovávat. Proto se v zákoně o pobytu cizinců zavádí jako nový důvod pro zamítnutí žádosti cizince, který by takovou práci chtěl vykonávat.

Institut „nespolehlivé zaměstnavatele“ se uplatní nejen vůči agenturám práce, které jsou zaměstnavateli cizince, ale také vůči uživatelům, ke kterému by byl cizinec agenturou práce dočasně převáděn k výkonu práce (§ 178f). Bude-li potenciální uživatel optikou § 178f nespolehlivý, bude cizinci žádost o pobytové oprávnění zamítnuta. Podřazení uživatelů pod institut „nespolehlivého zaměstnavatele“ má zabránit tomu, aby nespolehlivý zaměstnavatel dosáhl přísunu zahraničních pracovníků do svého podniku tím, že se „skryje“ za agenturu práce a nebude tak vystupovat vůči těmto cizincům jako jejich zaměstnavatel, ale pouze jako uživatel.

Cizinci, kterému byla kladně vyřízena žádost o vydání zaměstnanecké karty, modré karty, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie, ministerstvo vydá potvrzení o splnění podmínek pro vydání příslušné karty. Až s tímto potvrzením může podle zákona o zaměstnanosti nastoupit do zaměstnání. Podle § 44 odst. 2 zákona o pobytu cizinců se potvrzení vydává až po pořízení biometrických údajů. Z důvodu umožnění co nejrychlejšího nástupu cizince se tato podmínka ruší.

Odstraňuje nedostatek stávající právní úpravy spočívající v nemožnosti zamítnout žádost o prodloužení zaměstnanecké karty v případě, kdy cizinec současně žádá i o souhlas se změnou zaměstnavatele nebo pracovního zařazení, a kdy existuje rozpor mezi předloženou pracovní smlouvou cizince a charakteristikou volného pracovního místa zařazeného v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty. Tato skutečnost se proto nově zavádí jako důvod pro zamítnutí žádosti.

V případě modré karty má nařízení č. 64/2009 Sb. dopad pouze v případě, že by se jednalo o přidělení k výkonu práci v podzemí hlubinných dolů, neboť další omezení se vztahuje pouze na takové druhy prací, k jejichž výkonu postačuje nižší stupeň vzdělání než střední vzdělání s maturitní zkouškou s výjimkou druhů prací uvedených v příloze k tomuto nařízení, přičemž pro vydání MK je požadavek na řádně ukončené vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání, pokud studium trvalo aspoň 3 roky.

Omezení týkající se výkonu práce v podzemí hlubinných dolů je podle našeho názoru plně v souladu s čl. 4 odst. 1 směrnice 2008/104/ES o agenturním zaměstnávání, který stanoví, že zákazy nebo omezení týkající se agenturního zaměstnávání mohou být odůvodněny pouze na základě obecného zájmu souvisejícího zejména s ochranou zaměstnanců agentur práce, s **požadavky na bezpečnost** a ochranu zdraví při práci a s potřebou zajistit náležité fungování trhu práce a zamezit možnému zneužívání.

K bodům 37 a 38 - § 42k odst. 2 písm. a), § 42k odst. 5 a § 42l odst. 1 písm. d)

Sladění s terminologií občanského zákoníku. V případě odštěpného závodu, který není právnickou osobou, nelze mluvit o jeho „sídle“. Vhodnější je použít termín „umístění“.

K bodu 39 - § 42k odst. 6

Jedná se o legislativní důsledek úprav provedených v definici studia - § 64. Z důvodu těchto změn bylo nutno upravit i ustanovení, která na předmětný § 64 odkazují.

K bodům 44 až 47 - § 44 odst. 4 písm. c), f), h), i)

Změny provedené v tomto ustanovení jsou důsledkem transpozice směrnice 2016/801/EU, která zakotvuje minimální délku platnosti vydaného povolení pro jednotlivé kategorie cizinců. Navrhované úpravy reflektují povinnost, která ze směrnice vyplývá a přizpůsobuje národní právní řád unijní úpravě. Konkrétně se jedná o transpozici článku 18 směrnice 2016/801/EU.

K bodu 48 - § 44 odst. 6

V praxi může nastat situace, kdy je zaměstnanecká karta vydána na dobu delší, než je doba, po kterou příslušný uznávací orgán povolí výkon daného povolání.

Příkladem může činnost Ministerstva zdravotnictví, které jako uznávací orgán postupuje podle § 34 zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, resp. podle § 89 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů

(zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Příslušná rozhodnutí uznávacího orgánu jsou vydávána na dobu určitou, která je však vždy kratší dva roky.

Z tohoto důvodu bude nejzazší doba, na kterou je vydávána zaměstnanecká karta, navázána na rozhodnutí uznávacího orgánu a nebude jej moci přesáhnout.

K bodům 49 až 51 a k bodům 54 až 56 - § 44a odst. 1, § 44a odstavce 6 a 8

Vzhledem ke změnám, ke kterým došlo v ustanovení § 44, dochází k úpravě i ustanovení § 44a o prodlužování platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. I tato úprava vychází ze směrnice 2016/801/EU a transponuje tak odpovídající ustanovení článku 18.

K bodu 52 - § 44a odstavec 2

Nový odstavec jednoznačně stanovuje, že platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem hledání zaměstnání nebo zahájení podnikatelské činnosti podle § 42 odst. 3 se neprodlužuje. Povolení k tomuto druhu dlouhodobého pobytu bude vždy vydáváno s maximální dobou platnosti 9 měsíců bez možnosti prodloužení. Tato úprava vychází z článku 25 směrnice 2016/801/EU.

K bodu 53 - § 44a odst. 3

Doplnění požadavků týkající se prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území, vědeckého výzkumu a podnikání. Jde o stejné požadavky, které jsou vyžadovány při prvotní žádosti o vydání těchto druhů dlouhodobých pobytů.

K bodu 61 - § 46 odstavec 5

Navrhované doplnění odstavce 5 reflektuje předmětná ustanovení směrnice 2016/801/EU. Konkrétně se jedná o její článek 20 odst. 4 a článek 21 odst. 7, které stanovují povinnost členského státu v případě zamítnutí žádosti o vydání či o prodloužení platnosti povolení a v případě zrušení platnosti tohoto povolení zohlednit konkrétní okolnosti daného případu a zásadu proporcionality.

K bodu 64 - § 47 odstavec 6

Navrhované ustanovení reaguje na přečíslování odstavců v § 42a.

K bodu 65 - § 49 odst. 1

Povolení k dlouhodobému pobytu vydávané Ministerstvem zahraničních věcí bude potvrzovat Ministerstvo zahraničních věcí členovi diplomatického personálu nebo jeho rodinným příslušníkům jednotným způsobem ve formě identifikačního průkazu dle § 180b zákona o pobytu cizinců, ve znění navrhované novely.

K bodům 66 až 68 - nadpis Hlavy III dílu 5, § 50 a § 50a

V rámci rozhodování o povinnosti vycestovat je potřebné jasněji upravit, ve kterých případech je ukládána povinnost opustit území České republiky a ve kterých rovněž území členských států EU. Důvodem je skutečnost, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je ve většině situací rozhodnutím o návratu podle návratové směrnice 2008/115/ES, která předpokládá působnost rozhodnutí nejen pro území ČR, ale i pro území EU. Základním rozlišením obou situací je, zda má cizinec na území jiného státu oprávnění k pobytu, či zda je to tento jiný stát, který má s cizincem provést další úkony (platí např. v případě readmise).

K vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území/ území členských států EU dochází rovněž v případech, kdy jde o tzv. překvalifikování – tj. policie původně zahájila řízení o správním vyhoštění, ale byly zjištěny okolnosti, pro které rozhodnutí o správním vyhoštění nelze vydat. **Z dosavadního textu se přejímá postup, podle kterého je-li v řízení o správním vyhoštění zjištěno, že důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince a pobývá-li cizinec na území neoprávněně, považuje se zahájené řízení o správním vyhoštění za řízení o povinnosti opustit území a vydá se tak pouze rozhodnutí o povinnosti opustit území. Dochází pouze ke zpřesnění formulace.**

Vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU lze i v případě, kdy je zřejmé, že k porušení povinnosti došlo, ale přesto zde nejsou důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění a policie tedy rovnou jako první úkon v řízení vydá rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU.

Došlo-li v rámci řízení o správním vyhoštění k překvalifikování na řízení o povinnosti opustit území České republiky nebo území členských států Evropské unie, je žádoucí, aby byl použit standardní procesní postup podle správního řádu, a to vzhledem k tomu, že v rámci řízení byly již činěny některé úkony a je nelogické následně po překvalifikování rovnou vydat rozhodnutí jako první úkon v řízení.

Rovněž došlo k úpravě terminologie, kdy dosavadní „opuštění území“ je nahrazeno přesnějším výrazem, a to „vycestováním“ tak, jak je stanovena i lhůta k vycestování podle § 50, § 118 atd. Dochází proto k terminologickému sjednocení.

K bodu 69 - § 53 odst. 1

V zákoně bude výslovně uvedeno, že žádost o udělení dlouhodobého víza se podává na zastupitelském úřadu, není-li výslovně stanoveno jinak.

K bodu 70 - § 55 odst. 1

V části řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza vedené před zastupitelským úřadem jsou výrazně častěji než v jiných řízeních předkládány náležitosti žádostí zahraničního původu. Padělky takových náležitostí jsou přirozeně hůře odhalitelné než padělky náležitostí pocházejících z České republiky, čehož někteří žadatelé zneužívají. Padělek takových náležitostí je pak takřka nerozpoznatelný v případě, že není předkládán v originále, nýbrž toliko v jeho ověřené kopii. Aby se předcházelo předkládání padělaných náležitostí, resp. aby bylo možno padělané náležitosti snadněji odhalit, je nutno stanovit, že náležitosti, které jsou klíčové pro posouzení žádosti o příslušné pobytové oprávnění, vedle cestovního dokladu,

matričních dokladů a dokladů prokazujících účel pobytu, musí být předkládány v originále i doklad o souhlasu rodičů, popřípadě jiných zákonných zástupců nebo poručníků, s pobytem dítěte na území; souhlas rodiče, zákonného zástupce nebo poručníka se nevyžaduje, jde-li o rodiče, zákonného zástupce nebo poručníka, který za dítě podal žádost nebo se kterým bude dítě společně pobývat na území, a dále pokud cizinec prokáže, že souhlas nemůže z důvodů na jeho vůli nezávislých předložit.

K bodům 74 až 78 - § 64

Všechny změny provedené v ustanovení § 64 odrážejí změny, které přináší směrnice 2016/801/EU. Z důvodu správné transpozice směrnice bylo nutné upravit stávající znění definice studia tak, aby odpovídala aktuálnímu znění nové směrnice. Druhý odstavec se zrušuje bez náhrady.

Navrhované ustanovení § 64 písm. a) nyní odpovídá definici studia (čl. 3 bod 3) dle směrnice. Za studium dle písmene a) bude nadále považováno pouze studium vysokoškolské. Nové písmeno c) odráží definici pojmu žák (článek 3 bod 4 směrnice 2016/801/EU). Pod písmenem e) je upraven pobyt stážistů (čl. 3 bod 5) a pod písmenem f) pobyt dobrovolníků (čl. 3 body 6,7); tímto ustanovením je, stejně jako dosud, řešena i dobrovolnická služba podle zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů.

Zůstává tak zachován stávající model právní úpravy, kdy jsou z pohledu zákona o pobytu cizinců všechny tyto druhy pobytů považovány za pobyt za účelem studia. Jelikož se však liší podmínky pro vydání povolení, náležitosti žádosti, ale například i délka platnosti vydaného povolení, bylo nutné upravit každou kategorii pod zvláštním písmenem. Tímto způsobem je pak možné vždy odkázat na konkrétní písmeno § 64, a jednoznačně určit, zda se jedná o pobyt (vysokoškolského) studenta, žáka, dobrovolníka či stážisty. To není důležité pouze ze statistických důvodů, ale je to zcela zásadní i pro určení práv a povinností, které se na dotyčného cizince vztahují.

Tím, že se část definice studia přesunula z § 64 písm. a) do § 64 písm. c) a je omezena pouze na výměnné studijní pobyty, nespadá nyní studium na vyšších odborných školách pod pojem studium dle zákona o pobytu cizinců. Tato změna odpovídá směrnici 2016/801/EU, avšak pro studenty těchto škol, kteří jsou cizinci ze třetích zemí a nestudují v rámci výměnných programů, to neznamená, že jejich pobyt na území bude ukončen či nebude moci být prodloužen. **Tito cizinci studující na území České republiky budou moci nadále pokračovat ve svém pobytu a studiu na území České republiky ovšem nadále již nikoliv za účelem „studium“, ale za účelem „ostatní“.**

K bodům 79 a 80 - § 68 odst. 2 písm. e) a f)

V případě, že je funkce statutárního orgánu vykonávána v pracovním poměru nebo je statutární orgán zaměstnáván činnostmi spadajícími do předmětu činnosti obchodní korporace, nejde o klasické vyslání na pracovní cestu, neboť o svých pracovních cestách si statutární orgán rozhoduje sám. Nejde tedy o typický vztah nadřízenosti a podřízenosti, který je mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.

K bodu 83 - § 71 odst. 1

Podle dosavadní právní úpravy, která byla přijata ještě v době účinnosti zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, se má příjem ze samostatné činnosti fyzických osob prokazovat daňovým přiznáním. Od účinnosti daňového řádu již nelze daňovým přiznáním příjmy ze samostatné činnosti fyzické osoby náležitě prokázat, a proto je vždy nutno přistupovat k "náhradnímu" způsobu prokázání, jímž je platební výměr daně z příjmů fyzických osob nebo případný dodatečný platební výměr. Souhrnně lze oba tyto pojmy shrnout pojmem rozhodnutí o stanovení daně ve smyslu § 147 daňového řádu. Cílem navržené změny je tedy to, aby byl již podle zákona primárním dokumentem k prokázání uvedených příjmů platební výměr. Zároveň je upřesněno, ke kterému zdaňovacímu období by se předmětný platební výměr měl vztahovat (např. k poslednímu zdaňovacímu).

Kromě toho se zrušuje text poslední věty tohoto ustanovení, neboť působí disproportčně ve vztahu k jiným ustanovením, která obsahují definici úhrnného měsíčního příjmu a která demonstrativní možnosti prokazování příjmu nestanoví.

K bodu 84 - § 87c odst. 1

Potvrzení o přechodném pobytu dle § 87c odst. 1 bude Ministerstvo zahraničních věcí vydávat jednotným způsobem ve formě identifikačního průkazu dle § 180b zákona o pobytu cizinců, ve znění navrhované novely.

K bodu 85 - § 87h odst. 2 písm. c)

Sladuje se možnost osob s udělenou mezinárodní ochranou požádat a při splnění podmínek získat povolení k trvalému pobytu podle Hlavy IVa a přejít tak z režimu zákona o azylu do režimu zákona o pobytu cizinců. Obdobně je tento přechod umožněn v § 69 odst. 5, není proto důvod, aby stejná možnost absentovala pro Hlavu IVa. Principem tedy je, že osoba žádá o povolení k trvalému pobytu ještě ze statusu azylanta nebo osoby s doplňkovou ochranou, ale vydání povolení je podmíněno vzdáním se mezinárodní ochrany. Je tak zajištěno, že osoba plynule přejde z jednoho statusu na druhý; v případě, že by podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu splněny nebyly, zůstane osoba poživitelem mezinárodní ochrany. Vzhledem k tomu, že tento přechod již několik let funguje v § 69, praktické fungování je již nastaveno.

K bodu 86 - § 87h odst. 4

Také rodinný příslušník občana Evropské unie je oprávněn požádat ministerstvo o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropském společenství. Podmínky stanoví § 83.

K bodu 87 - § 87l odst. 3

Ve všech případech zrušení povolení k trvalému pobytu rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie, bude tomuto cizinci vydán výjezdní příkaz a bude mu stanovena lhůta k vycestování.

K bodu 88 - § 87n odst. 1

Potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky je občanovi Evropské unie vydáváno na požádání, není podmínkou oprávnění k pobytu a je vydáváno bez časového omezení. Tím, že jeho platnost není omezována, dochází v evidenci trvale a dlouhodobě usazených cizinců informačního systému cizinců (§ 158 odst. 1) a v návaznosti v základním registru obyvatel, ve které jsou evidováni, k nelogické situaci, kdy občan Evropské unie, který opustí území České republiky natrvalo, je nadále vykazován jako cizinec pobývajících na území České republiky. Tím jsou orgány místní i státní správy uváděny v omyl a tomu odpovídá i jejich jednání; například na místní úrovni jsou vymáhány poplatky za odvoz komunálního odpadu na počet osob přihlášených k pobytu v daném domě. Na celostátní úrovni jsou statistiky trvalého a dlouhodobého pobytu cizinců na území České republiky zkreslené, neboť vykazují cizince – občany Evropské unie, kteří již dávno na území České republiky nepobývají. Navrhovaná délka platnosti potvrzení o přechodném pobytu občana Evropské unie, která je shodná s platností občanského průkazu občana České republiky (tj. 10 let), uvedený problém napomůže řešit.

V souvislosti s navrhovaným omezením doby platnosti vydávaného „Potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky“ je nezbytné mít na zřeteli i skutečnost, že občan Evropské unie má právo po 5 letech přechodného pobytu na území požádat o vydání povolení k trvalému pobytu. Pokud by o takový pobyt neměl zájem a platnost zmíněného potvrzení mu po 10 letech skončila, nebude mít tato skutečnost žádný dopad na jeho oprávněný pobyt na území České republiky – k pobytu mu plně postačuje být držitelem platného cestovního dokladu, tj. i průkazu totožnosti. Zákon přitom nevylučuje, aby občan Evropské unie případně po skončení platnosti dříve vydaného „Potvrzení“ požádal o vydání nového, a toto mu bude vydáno znovu s platností na 10 let.

K bodu 89 - § 87z odst. 1 písm. d)

Odstranění legislativně technické chyby z minulé novely zákona o pobytu cizinců (zákon č. 222/2017 Sb.)

K bodu 90 - § 103 písm. n)

Souvisí se změnou v § 119 odst. 1 písm. b) bod 4. Změna reaguje na situace, kdy cizinec překročí povolenou dobu pobytu na krátkodobé vízum, které je sice stále platné, ale byla přečerpána doba pobytu v pravidle 90dní ve 180-ti dnech. Zároveň pod pojem „oprávnění k pobytu“ lze zahrnout i dosud zákonem uváděné vízum.

K bodu 91 - § 103 písm. v)

V současné době pracuje na území České republiky mnoho cizinců, kteří se odvolávají na skutečnost, že pro výkon pracovní činnosti mají dostatečné doklady, ale zákon jim neukládá povinnost se při policií prováděné pobytové kontrole těmito doklady prokázat. Je velmi složité od cizinců získat potřebné dokumenty k prokázání, zda na území České republiky pracují v souladu s právními předpisy, kdy cizinci například využívají právo volného pohybu služeb, a zaměstnavatel není česká právnická osoba.

K bodům 92 a 93 - § 106 odst. 1, 3 a 6

Navrhované ustanovení má zajistit nápravu nedostatku v označení příslušného orgánu. V tomto ustanovení nebyla zohledněna změna, k níž došlo úpravou § 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi (provedeno zákonem č. 366/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony). Současně dochází ke zpřehlednění obsahu tohoto ustanovení. Vzhledem k tomu, že působnost Úřadu práce ČR upravuje již odstavec 1, dochází k přesunu právní úpravy tam.

Zrušením odstavce 6 dojde k odstranění nadbytečné administrativní zátěže spojené s podáváním informací Ministerstvu vnitra příslušným uznávacím orgánem o rozhodnutí vydaném v řízení o uznání odborné kvalifikace týkající se držitele zaměstnanecké karty nebo modré karty. Uznávání odborné kvalifikace je upraveno zákonem o uznávání odborné kvalifikace a rozhodnutí, které je výsledkem řízení, je zasíláno přímo žadateli. Ministerstvo vnitra si vyžaduje prokázání odborné kvalifikace od žadatelů o vydání zaměstnanecké, popř. modré karty. Není důvodné požadovat, aby uznávací orgány oznamovaly Ministerstvu vnitra skutečnost, že držitelům karet bylo vydáno rozhodnutí o uznání odborné kvalifikace a postupovat jinak než u žadatelů o vydání těchto karet.

K bodům 94 a 95 - § 107 odstavce 5 a 6

Stanovují se nové povinnosti pro vysoké školy a výzkumné organizace. Tyto povinnosti vycházejí z ustanovení o mobilitě ve směrnici 2016/801/EU. Povinnost vysokých škol spočívá v oznámení o zahájení, přerušení či ukončení studia cizince. Výzkumné instituce jsou pak povinny hlásit zahájení nebo ukončení výzkumného projektu prováděného cizincem. Jedná se o transpozici několika ustanovení směrnice 2016/801/EU (např. čl. 10 odst. 6, čl. 28 odst. 2, čl. 31 odst. 2 nebo čl. 32 odst. 3) týkající se výměny informací, které mají vliv na výkon práv vyplývajících ze směrnice, zejména s ohledem na nový režim mobility v rámci EU.

K bodu 96 - § 107 odst. 8

Reakce na zavedení institutu zániku platnosti zaměstnanecké karty (byl zaveden zákonem č. 222/2017 Sb.).

K bodu 97 - § 109 odst. 2

Cizinci s povoleným trvalým pobytem na území ČR, který v zahraničí pozbude cestovní doklad, vydá na jeho žádost zastupitelský úřad cestovní průkaz totožnosti k cestě do České republiky; podmínkou vydání je souhlasné vyjádření ministerstva.

K bodu 98 - § 113 odst. 6

Zajišťuje se soulad se zákonem o azylu, který předpokládá, že v případě udělení doplňkové ochrany se cizinci jeho pas i nadále uschovává u Ministerstva vnitra a bude mu na žádost vydán cizinecký pas.

K bodům 99 a 101 - § 117a a § 117b odst. 6 až 8

Navrhovaná úprava reaguje na směrnici 2016/801/EU, která zakládá povinnost členských států, aby v povolení k pobytu, která na základě směrnice vydávají, uváděly vždy údaj o konkrétním postavení cizince. Tedy, zda se jedná o studenta, žáka, výzkumného pracovníka, stážistu či dobrovolníka. Tato povinnost přímo vyplývá z článku 17 odstavce 1 směrnice. Dále mají členské státy povinnost, v případě výzkumných pracovníků a studentů, kteří přicházejí do EU v rámci konkrétního programu, uvést do průkazu o povolení k pobytu odkaz na tento konkrétní program. V zájmu řádné transpozice těchto ustanovení tak dochází k rozšíření § 117a a § 117b, které upravují podobu průkazů o povolení k dlouhodobému pobytu.

K bodu 100 – k § 117b odst. 4

Zpřesnění legislativního textu, které souvisí s vyznačováním možnosti přístupu cizince (držitele povolení k pobytu vydaného za jiným účelem, než je výkon zaměstnání), na trh práce. Ve smyslu zákona o zaměstnanosti se volný přístup na trh práce vztahuje pouze na případy, kdy podle zmíněného zákona není k zaměstnání vyžadováno povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrá karta. Konkrétně se jedná o případy uvedené v § 98 a 98a zákona o zaměstnanosti.

K bodům 102 až 104 a k bodu 111 - § 118 odst. 1, 3 a 5 a § 120 odst. 1

Vzhledem k tomu, že v případě správního vyhoštění občana třetího státu se vydává rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států EU, je tedy žádoucí mu určit lhůtu k vycestování a povinnost vycestovat z území členských států EU. Jedná se pouze o zpřesnění již dnes platného pravidla plynoucího z návratové směrnice 2008/115/ES.

K bodům 105 až 110 - § 119 odst. 1 a 9

Je žádoucí, aby k cizinci, který se prokáže padělaným dokladem, bylo přijato opatření k zamezení dalšího vstupu na území, bez ohledu na to, zda jde o pobytovou či hraniční kontrolu. Uvedené ustanovení musí řešit všechna prokázání padělaným dokladem, a to např. prokázání se padělaným dokladem při silniční kontrole. Uvedený skutek by v tomto případě nebyl postižitelný ze zákona o pobytu cizinců.

V ustanovení byly vybrané skutkové podstaty přesunuty do přísnějšího postihu ve formě opatření, tak aby byly skutkově podobné podstaty pod stejnou kategorií nebo k závažnosti provinění bylo přijato přísnější opatření. Některé méně závažné skutkové podstaty byly naopak přesunuty do mírnějšího postihu. Důvodem je dlouhodobý vývoj protizákonných jednání cizinců, kdy je sledován a analyzován trend nelegálního zaměstnávání, který drtivě převažuje nad jinými formami neoprávněných jednání. V tomto případě však jde o cizince, kteří mají platné cestovní doklady a oprávnění k pobytu v jiném členském státě, jde tak typově o méně závažné situace s ohledem na bezpečnost ČR. Naopak cizinci bez cestovních dokladů či uvádějící nepravdivé informace jsou závažnějším bezpečnostním problémem.

Nezletilým cizincem v obdobném postavení jako nezletilý cizinec bez doprovodu je například takový nezletilý cizinec, jehož rodiče sice pobývají na území, ale odmítnou se dostavit za svým dítětem.

K bodům 112 až 115 - § 120a odst. 7 až 11

V odstavcích 7 a 8 se jedná o legislativně technické změny upravující logickou posloupnost těchto odstavců v rámci ustanovení § 120a.

K odstavci 9 - u rozhodnutí o správním vyhoštění, která jsou delší dobu nevykonatelná z důvodu existence překážek, nastávají případy, že cizinec již na území nepobývá, nemá vydáno vízum za účelem strpění pobytu, ale jeho rozhodnutí o správním vyhoštění se nestane vykonatelným a tudíž ani nemůže uplynout. Tento stav zapříčiňuje zbytečnou a náročnou administrativní zátěž pro jednotlivé pracoviště policie, protože nelze zjistit, zda překážka odpadla z důvodu nedohledatelnosti cizince. Jeví se proto jako vhodné po uplynutí stanovené doby, aby platnost rozhodnutí zanikla.

Vzhledem k tomu, že v odstavci 10 je upraven počátek běhu dob podle odstavce 7 a 8, je nutné rovněž stanovit počátek běhu doby podle odstavce 9.

Změna v odstavci 11 legislativně technicky reaguje na změny v § 119.

K bodu 116 - § 122 odst. 5

V současnosti má správní orgán pouze možnost plně vyhovět žádosti cizince o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění nebo této žádosti nevyhovět, ač jsou situace, kdy se může jevit odůvodněné pouze dobu platnosti zákazu vstupu zkrátit. Toto se zejména jeví jako vhodné u cizinců, kteří využijí dobrovolného návratu podle § 123a – jedná se proto o formu pobídky k účasti na dobrovolném návratu. Dobu zákazu vstupu bude nově možné zkrátit a to vždy nejméně o jednu třetinu doby zákazu vstupu.

K bodu 117 - § 123 odst. 4 písm. c) a d)

Reakce na zavedení institutu zániku platnosti zaměstnanecké karty (byl zaveden zákonem č. 222/2017 Sb.).

K bodu 118 - § 123 odst. 5

Upřesnění, který orgán vybírá úhradu nákladů spojených se správním vyhoštěním.

K bodu 119 - § 123a

Rozšiřují se kategorie cizinců, kteří mohou požádat o úhradu nákladů spojených s dobrovolným návratem, přičemž se přejímají i všechny dosud existující kategorie.

Je žádoucí, aby do dobrovolného návratu mohli vstoupit i cizinci, kterým bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU nebo území ČR, a to vzhledem k tomu, že ve většině případů nebylo přistoupeno k rozhodnutí o správním vyhoštění, protože by nepřiměřeně zasáhlo do jejich soukromého a rodinného života a nemožnost tohoto cizince požádat o dobrovolný návrat by bylo v těchto případech diskriminační.

Další novou kategorií jsou cizinci, kteří až dosud na území pobývali legálně, ale jejich legální pobyt z různých důvodů skončil a mají zájem se vrátit domů. Dále jsou zařazeni občané EU a jejich rodinní příslušníci a cizinci s uloženým trestem vyhoštění. Jsou specifikovány rovněž časové podmínky, kdy pouze při jejich splnění je možné úhradu požadovat.

Kategorie jsou navzájem „přechozí“, to znamená, že pokud cizinec již nespadá do kategorie pod písmenem d), může spadnout do kategorie pod písmenem c) nebo b) apod.

K bodům 120 až 125 - § 123b

Jako jeden z nejpálčivějších problémů, které se objevují v praxi, je vnímána možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování. Jak předestírá ustanovení § 123b odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., povinnost o uložení zvláštního opatření se váže na stanovenou dobu k opuštění území České republiky a zpravidla se objevuje ve výroku rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 119, § 120 zákona č. 326/1999 Sb., anebo v rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a téhož zákona. Jinými slovy nejprve je nutno rozhodnout o vyhoštění cizince, potažmo o jeho povinnosti opustit území a teprve poté (pozn. de facto shodně) je možné stanovit povinnost ve formě zvláštních opatření. Příkladem je zachycen cizinec, z jehož jednání je patrná existence důvodného nebezpečí, že cizinec v době stanovené v rozhodnutí nevycestuje. S cizincem pro skutek zakotvený v § 119 zákona č. 326/1999 Sb., je zahájeno řízení o správním vyhoštění. On využije svého práva a zvolí si do řízení zmocněnce, který bude uplatňovat procesní práva, předkládat důkazy a vyžadovat přípravu k plánovaným úkonům. Z logiky věci v den zachycení cizince nebude tedy možné, aby odbor cizinecké policie vydal rozhodnutí o správním vyhoštění, jehož součástí by byl výrok o uložení zvláštních opatření a cizince propustí. Ke stanovení povinnosti podle § 123b zákona č. 326/1999 Sb. dojde až vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění, které bude vydáno po uplynutí řady dní po zahájení řízení o správním vyhoštění. Nastává poté otázka, zda zvláštní opatření mají v takovém případě smysl, když v mezidobí od zahájení řízení po jeho ukončení ztratila policie nad cizincem dohled.

Řešením problému je změna zákona o pobytu cizinců v tom smyslu, že zvláštní opatření za účelem vycestování bude moci být aplikováno samostatným rozhodnutím ihned po zahájení řízení o správním vyhoštění, případně řízení o povinnosti opustit území dle § 50a zákona č. 326/1999 Sb. Cílem zvláštního opatření v takovém případě bude zajištění součinnosti účastníka řízení v rámci probíhajícího řízení podle již zmíněných institutů, které může být vydáno maximálně na dobu nepřesahující dobu vycestování cizince, anebo do vydání rozhodnutí ve věci. Inspiraci lze nalézt v současném znění § 47 zákona o azylu, které je koncipováno jako opatření zajišťující dohled nad žadatelem o mezinárodní ochranu v průběhu řízení. Bude to tedy rozhodnutí vydané před rozhodnutím o správním vyhoštění. Lze tedy před vydáním konečného rozhodnutí, kterým bude rozhodnuto o správním vyhoštění, popřípadě o povinnosti opustit území, stanovit hlavnímu účastníku povinnost ve formě zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců.

Z důvodu předcházejících změn, které byly vtěleny do tohoto zákona, je rovněž nutné upravit terminologii v jednotlivých ustanoveních § 123b zákona č. 326/1999 Sb. a zejména zpřesnit jednotlivé odstavce tak, aby reagovaly na skutečnost, že zvláštní opatření lze uložit v rámci rozhodnutí o povinnosti opustit území.

V odstavci 1 se zavádí se nový druh alternativy k zajištění, a to možnost uložit povinnost se zdržovat v konkrétní dobu na místě určeném policií. Tato alternativa rozšiřuje možnosti uložení zvláštních opatření například vůči rodinám s dětmi například v Příjímacím středisku Zastávka u Brna, po kterých je z domácího i mezinárodního odborného prostředí voláno.

K bodům 126 až 129 a 134 - § 124 a 129

Dochází k přiblížení s úpravou v zákoně o azylu (§ 89) v otázce provádění úkonů směřujících k určení věku cizince.

K bodům 130 až 132 - § 124b

Doplňuje se úprava pro případ zajištění cizince, pokud nevycestoval po ukončení poskytování mezinárodní ochrany. Navazuje na změny v ustanovení § 50a.

K bodu 133 - § 125 odst. 6

Technická změna reagující na existenci nejen rozhodnutí o zajištění, ale i rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění. Dále se ustanovuje tentýž vztah k rozhodnutím vydaným podle zákona o azylu, tedy vždy to první rozhodnutí bude ex lege zrušeno. Rovněž je volena jasnější terminologie s ohledem na správní řád. Původní rozhodnutí, které je ex lege rušeno, přestává mít právní účinky oznámením dalšího rozhodnutí.

K bodu 135 - § 130 odst. 2

Na základě podnětu Ministerstva financí je upřesněno postavení Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra. Nejde o faktickou změnu. Dochází pouze k nápravě zavádějícího textu v současném znění zákona. Správa uprchlických zařízení je již dnes organizační složkou státu zřízenou Ministerstvem vnitra. Jedním z jejích hlavních úkolů je úloha provozovatele zařízení pro zajištění cizinců (v zákoně používány legislativní zkratky „provozovatel“ a „zařízení“).

K bodu 136 - § 131

Vložena nová povinnost provozovatele zařízení pro zajištění cizinců, která vyplývá z článku 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES (návrátová směrnice) – přístup k bezplatné právní pomoci v zařízení pro zajištění cizinců. Reagováno je rovněž na judikaturu Ústavního soudu.

K bodu 137 - § 146 odst. 3

Jedná se o opravu odkazu, kdy v situacích, které jsou uvedeny v odstavci 3, není potřebné vyplácet 400 Kč vzhledem k tomu, že doprava cizince, ke které 400 Kč slouží, je cizinci zajištěna.

K bodu 138 - § 148

Za účelem naplnění povinností státu vyplývajících z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je navrhováno nové ustanovení § 148 zákona o pobytu cizinců, kterým se zavádí dozorové oprávnění státního zastupitelství nad výkonem zajištění podle zákona o pobytu cizinců v zařízeních pro zajištění cizinců. Jedná se o povinnost vycházející zejména z čl. 13 Úmluvy, který stanoví povinnost zavést účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem.

Navrhuje se zavedení dozorového oprávnění krajského státního zastupitelství nad zákonnými podmínkami zajištění. Jaké tyto podmínky mají být, stanoví zejména Hlava XII zákona o pobytu cizinců. Dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda, je státnímu zastupitelství svěřen na základě

ustanovení § 4 odst. 1 b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství.

Jedná se o působnost krajského státního zastupitelství v netrestní oblasti, jejímž cílem je ochrana veřejného zájmu. Veřejný zájem zde může být spatřován v zájmu na dodržování lidských práv v zařízeních, kde dochází k omezení osobní svobody a na zachování důstojnosti osob, které jsou v těchto zařízeních na základě rozhodnutí o zajištění umístěny. Existuje tedy zákonný předpoklad pro to, aby dozor státního zastupitelství byl vykonáván i v dalších místech, v nichž dochází k omezování osobní svobody umístěných osob. Zavádí se tedy speciální právní úprava pro výkon dozoru krajského státního zastupitelství, bez které by výkon dozoru v praxi nebyl možný. Tato úprava nahrazuje stávající dozоровou pravomoc ministerstva vnitra podle § 148 zákona o pobytu cizinců. Na druhou stranu však ministerstvo vnitra neztrácí svou ad hoc kontrolní pravomoc z titulu zřizovatele Správy uprchlických zařízení, která zařízení provozuje; agenda stížností a podnětu přechází na krajské státní zastupitelství. Navrhovaná dozоровá pravomoc státního zastupitelství se netýká přezkumu zákonnosti zajištění ani přezkumu rozhodnutí policie o umístění cizince do přísného režimu. Co se týče dozoru nad umístěním cizince v přísném režimu, dopadají obecná pravidla – státní zástupce je oprávněn do prostor přísného režimu vstupovat, hovořit s umístěným cizincem, nahlédnout do spisového materiálu, žádat další vysvětlení, dozorovat podmínky panující v přísném režimu a vydat příkazy k dodržování právních předpisů.

Odstavec první stanoví dozоровou pravomoc krajského státního zastupitelství, v jehož obvodě se nachází zařízení pro zajištění cizinců. Odstavec druhý stanoví oprávnění státního zástupce, který v zařízení vykonává dozor. Oprávnění státního zástupce je taxativně vymezeno a zahrnuje možnost v kteroukoliv dobu navštívit zařízení, přičemž tímto ustanovením není dotčena povinnost daná v § 149 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyrozumět o kontrole provozovatele zařízení, tj. Správu uprchlických zařízení a policii v daném zařízení. Dále je stanoveno oprávnění státního zástupce vstupovat do prostor, kde se mohou zdržovat cizinci a kde jsou ubytováni, tj. i do prostor přísného režimu. Není důvodné, aby státní zástupce, který dozor vykonává, vstupoval i do technických prostor zařízení, do prostor, které jsou určeny zaměstnancům zařízení a policistům v zařízení a do jiných prostor, kam zajištění cizinci nemají přístup.

Státní zástupce oprávněný provést dozor v zařízení bude oprávněn hovořit se zajištěnými cizinci bez přítomnosti jiných osob (zpravidla zaměstnanců provozovatele nebo policistů). V případě potřeby je samozřejmě možná přítomnost tlumočníka, kterého si zajistí státní zástupce provádějící dozor, pro efektivní provedení dozoru v zařízení pro zajištění cizinců. Provozovatel poskytne k provedení rozhovoru v případě potřeby vhodnou místnost, státní zástupce však může s cizincem hovořit i jinde. Pro zajištění efektivního provádění tohoto typu dozoru je v písmenu c) upraveno i oprávnění požadovat od pracovníků zařízení a policie v tomto zařízení příslušnou součinnost. Písmeno d) je odrazem účelu dozoru v odstavci 1.

V písm. e) a f) jsou upraveny prostředky dozoru, kterými jsou příkazy k zachování právních předpisů a nařízení, aby osoba, která je v zařízení držena nezákonně, byla ihned propuštěna. Pokud jde o písm. f), tento prostředek dozoru, který je standardní součástí oprávnění při výkonu dozoru, má za cíl zabránit tomu, aby osoba, která je bez právního podkladu v detenci, nebyla v této detenci nezákonně držena. Řeší se tedy situace, kdy je v zařízení držena osoba, ve vztahu k níž nebyla detence vůbec nařízena, nebo která měla být na základě příslušného rozhodnutí propuštěna, ale nestalo se tak. Nařízení propuštění dozorujičím státním zastupitelstvím je pouze výrazem nápravy stavu, který je již nezákonný. Není tak v žádném případě státnímu zastupitelství svěřováno oprávnění jakkoliv přezkoumávat rozhodnutí o detenci nebo proces, který předcházel jeho vydání; státní zastupitelství tedy nevystupuje jako orgán, který by mohl rozhodovat o jakýchkoliv opravných prostředcích ve vztahu k těmto rozhodnutím. To spadá do kompetencí příslušného správního soudu.

K naplnění účelu dozoru je nutné, aby dozorující státní zástupce měl možnost vydávat provozovateli a policii příkazy, které povedou k odstranění možných zjištěných nedostatků v dozorované oblasti. Dále je stanovena povinnost tyto příkazy provést bez zbytečného odkladu. Neurčitý pojem „bez zbytečného odkladu“ bude třeba v praxi vykládat s ohledem na příkaz, který bude státním zástupcem vydán, a jeho časovou případně finanční náročnost.

S ohledem na nový typ dozoru bude i příslušné krajské státní zastupitelství oprávněno k vyřizování individuálních stížností cizinců. Použije se obecná úprava pro vyřizování podání v § 16a zákona o státním zastupitelství.

K bodu 139 - § 155 odst. 2

Zpřesnění ustanovení týkajícího se důvodů, pro které lze cizince vyřadit z evidence nežádoucích osob. Podle § 119a odst. 6 policie zruší občanu Evropské unie rozhodnutí o správním vyhoštění, a to v případech, kdy netrvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví, pokud požádal o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území nebo o povolení trvalého pobytu. Obdobně policie postupuje, jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, který požádal o vydání povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu. V návaznosti na zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění, které bylo důvodem zařazení do evidence nežádoucích osob, policie současně občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka z této evidence vyřadí (§ 155 odst. 2 věta první). Pokud byl občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník do evidence nežádoucích osob zařazen z důvodu toho, že v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění neuhradil náklady spojené s tímto rozhodnutím (§ 155 odst. 4 písm.a/), měl by být rovněž z této evidence vyřazen – to však neznamená, že by tyto osoby nebyly povinny pohledávku uhradit; pokud ji neuhradí ve lhůtě stanovené správním orgánem, následuje vymáhání pohledávky celními orgány.

K bodu 140 – Hlava XIIIa § 155a, § 155b

Dosud úspěšný projekt Center na podporu integrace cizinců bude převeden z financování z fondů EU (do budoucna je nejisté) na financování ze státního rozpočtu. Bude zachována současná síť provozovatelů těchto center (více ve zprávě RIA). Důvodem navrhované změny je potřeba institucionálního zakotvení integrace na regionální úrovni, které zajistí zavedení, rozvoj a trvalou udržitelnost základní institucionální sítě Center na podporu integrace cizinců. Centra by zajišťovala rovný přístup cizinců ke službám a kvalifikované integrační podpoře na srovnatelné úrovni na území celého státu, zároveň by však reflektovala regionální specifika a podmínky integrace cizinců v kraji, a byla by podpůrnou strukturou pro samosprávné subjekty. Jedná se o změnu rozsahu a typu služeb poskytovaných Centry na podporu integrace cizinců. Dosavadní stav, kdy Centra jsou financována z dotací EU (AMIF) v rámci projektů, limituje možnosti poskytování služeb cílové skupině projektů omezené pouze na cizince z 3. zemí (mimo EU).

Změna finančního zdroje, tedy garantované financování z prostředků státního rozpočtu, by umožnila Centrum flexibilně reagovat na změny migrační situace a potřeby integrace všech cizinců. Nově by Centra zejména fungovala jako základní stavební prvek výuky českého jazyka pro nově příchozí cizince a poskytovala by povinné adaptačně-integrační kurzy na celém území ČR.

Zavádí se nová povinnost cizince, jemuž bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu nebo k trvalému pobytu podle § 66 nebo § 67 do 1 roku ode dne nabytí právní moci

rozhodnutí o vydání tohoto povolení absolvovat adaptačně-integrační kurz organizovaný centrem. (Cizinec bude hradit náklady spojené s jeho účastí na tomto kurzu.)

Povinnost absolvovat adaptačně-integrační kurz se netýká občanů Evropské unie.

Povinnost se týká občanů třetí zemí, kteří pobývají na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu (s výjimkou povolení k dlouhodobému pobytu výslovně uvedených v odstavci 2) a těch cizinců, kteří dosáhli povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího pobytu na území. Primárně má jít o cizince, kteří na území České republiky pobývají řádově jednotky měsíců, u nichž se ale předpokládá další pobyt v řádu nejméně jednotek let.

Typickým příkladem cizince, který bude povinen tento kurz absolvovat, bude cizinec pobývající na území na základě zaměstnanecké karty.

Vzhledem k tomu, že se tato povinnost netýká všech povolení k dlouhodobému pobytu (všech účelů), měli by cizinci absolvovat tento kurz i v případě, že mění účel svého pobytu na účel, kde je již absolvování tohoto kurzu povinné (vždy však postačí absolvovat kurz pouze jednou, ne v případě každé změny účelu pobytu).

Jedná se o povinnost, která se zavádí vzhledem k identifikované potřebě seznámit cizince zejména s jejich právy a povinnostmi co nejdříve po jejich příchodu do ČR a s riziky neplnění těchto povinností. **K obsahu kurzu, k časové náročnosti a podmínkám jeho absolvování odkazujeme na obecnou část důvodové zprávy a na teze prováděcích předpisů.**

Odstavec 2 vyjmenovává kategorie cizinců, na něž se tato povinnost nebude vztahovat. Zohledněn je především věk cizinců. Povinnost absolvovat adaptační kurz dopadá pouze na cizince ve věku **od 15 do 60 let**.

K bodu 141 - § 156 odst. 1 písm. f)

V návaznosti na povinnost uloženou § 103 písm. v) se stanovuje sankce za její nesplnění, a to až do výše 5 000 Kč.

K bodům 142 a 143 - § 156 odst. 1 písm. p) a § 156 odst. 5 písm. b)

Jedná se o legislativně technický důsledek zavedení povinných integračních prvků. Při nesplnění povinnosti podle § 155b se cizinec dopustí přestupku, za který lze uložit pokutu až do výše 10 000,- Kč.

K bodům 144 a 147 - § 156 odst. 6 a § 157 odst. 9

Navrhuje se, aby i v řízeních o přestupcích podle zákona o pobytu cizinců bylo možné příkazem na místě uložit pokutu až do výše 10 000 Kč (v případě mladistvého do výše 2 500 Kč). To odpovídá úpravě obsažené v § 91 odst. 1 (Ukládání napomenutí a pokuty příkazem na místě) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

K bodům 145 a 146 - § 157 odst. 5 a § 157 odst. 8 písm. c)

U ustanovení vložených do zákona jeho novelou (zákonem č. 222/2017 Sb.) se navrhuje sjednocení terminologie se zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

K bodu 148 - § 158b odst. 1

Podle zákona o matrikách (§ 72 a násl.) je možné ve správním řízení změnit jméno nebo příjmení rovněž cizinci, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), a zákon o pobytu cizinců). Vzhledem k tomu, že o žádosti o změně jména nebo příjmení rozhoduje matriční úřad, v jehož správním obvodu je žadatel přihlášen k trvalému pobytu, nastávají v praxi situace, kdy (např. u svobodných cizinců narozených v cizině) nebude žádný matriční úřad tuto skutečnost do matriční knihy zapisovat, jelikož matriční událost (narození) cizince není zapsána v matriční knize na území České republiky. Stejně tak u cizinců, kteří žijí v platném manželství/partnerství, avšak rovněž ani tato matriční událost nenastala na území České republiky (k uzavření manželství/vzniku partnerství došlo v cizině). Matriční úřad, který o změně jména nebo příjmení u takového cizince rozhodoval, vydá rozhodnutí o změně jména nebo příjmení a tato skutečnost nebude do žádné matriční knihy na území České republiky zapsána.

Navrhovanou úpravou bude zajištěno, aby matriční úřad změnu jména nebo příjmení cizince i ve zmíněných případech oznamoval policii, a to i tehdy, pokud tuto skutečnost nemůže zapsat do matriční knihy.

K bodu 149 - § 160 odst. 2 písm. a)

Navrhovanou změnou dojde ke sjednocení uschovací lhůty podle § 160 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců se lhůtou uvedenou v § 22 odst. 1 zákona o základních registrech.

K bodům 150 a 151 - § 165a

V návaznosti na směrnici (CELEX 32014L0066) týkající se vnitropodnikově převáděných cizinců (zaměstnanců) může Ministerstvo vnitra povolení k dlouhodobému pobytu cizinci neudělit z důvodu, že obchodní korporace, do které má být cizinec převeden, není osobou bezdlužnou (§ 42k a § 178e zákona č. 326/1999 Sb.). V zákoně však nebyl zaveden způsob, jakým by Ministerstvo vnitra ověřovalo bezdlužnost obchodní korporace. Řešení, že by doklad o bezdlužnosti obchodní korporace předkládal sám žádající cizinec, by vedlo k nadměrné administrativní zátěži.

Z tohoto důvodu navrhuje, aby Ministerstvo vnitra bylo oprávněno žádat informace od příslušných orgánů za tímto účelem (existence nedoplatků) přímo. Šlo by o období již dnes platného ustanovení § 165a odst. 1 písm. h). Ministerstvo vnitra by v praxi využívalo této své pravomoci především v případech pochybností o bezdlužnosti obchodní korporace, nikoli paušálně při vyřizování každé žádosti o tento typ povolení k dlouhodobému pobytu. Vzhledem k tomu, že tento typ pobytového oprávnění (zavedený od 15. srpna 2017) není dosud příliš rozšířen, neočekává se výrazný nárůst administrativní zátěže na straně dotazovaných orgánů.

Současně je výslovně řešen vztah tohoto oprávnění a povinnosti příslušných orgánů zachovávat mlčenlivost.

K bodu 152 - § 167 odst. 2

Policie České republiky bude oprávněna při pobytových kontrolách prováděných na pracovištích získat (od zaměstnavatele nebo uživatele) přístup k dokumentům, z nichž vyplývá, na jakém právním základě cizinec na tomto pracovišti vykonává práci a zda je k tomu v souladu s právním řádem České republiky oprávněn.

K bodu 153 - § 168

Odstranění legislativně technické chyby.

K bodu 154 - § 168 odst. 2

Účelem navrhované úpravy je docílit toho, aby podání v části řízení vedené před zastupitelským úřadem bylo možno učinit pouze v listinné podobě. Tento způsob podání koresponduje s povinností osobního podání žádosti, při kterém se žadatel osobně dostaví na zastupitelský úřad a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění, jakož i s povinností doložit náležitosti žádosti v originále.

Důvodem navrhované úpravy je limitace funkčního připojení k internetu zastupitelských úřadů v třetích zemích. Vízová agenda se přitom primárně týká třetích zemí s vízovou povinností vůči České republice, tj. zejména zemí Asie, Afriky a Blízkého východu. Nadto, zastupitelské úřady, které jsou dle ust. § 4 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), organizačními útvary ministerstva zřízenými za účelem plnění úkolů v zahraničí, nedisponují datovými schránkami. Jakékoliv podání pro zastupitelské úřady prostřednictvím datové schránky musí směřovat na ústředí MZV, odkud je dále přeposíláno na příslušný zastupitelský úřad, což s ohledem na výše uvedené technické obtíže nebývá prosto problémů a následných časových prodlev. Za situace, kdy žádosti o pobytová oprávnění jsou žadatelé povinni osobně podávat u příslušného zastupitelského úřadu a náležitosti k těmto žádostem dokládat v originále, jsou ostatně podání v elektronické podobě se zaručeným elektronickým podpisem či datovou schránkou zcela nepřípadná.

Požadavek na listinnou formu je rovněž odůvodněn potřebou rozpoznatelnosti padělků náležitostí žádosti. Vzhledem k tomu, že v části řízení vedeném před zastupitelským úřadem jsou výrazně častěji než v jiných řízeních předkládány náležitosti žádostí zahraničního původu, jsou padělané náležitosti takřka nerozpoznatelné v případě, že nejsou předkládány v originále, nýbrž zaslány zastupitelskému úřadu jako konvertovaný dokument elektronicky. Tyto náležitosti jsou přitom klíčové pro posouzení žádosti o vízum nebo o příslušné pobytové oprávnění.

Současně je tento způsob podání v souladu i se zásadou ekonomiky řízení, neboť nedochází ke zbytečným průtahům, které nutně vznikají při předávání si podání mezi ústředím MZV a zastupitelskými úřady, což přispívá i k dřívějšímu vyřízení žádostí žadatelů o jednotlivá pobytová oprávnění.

K bodům 155 a 157 - § 169e odst. 1 písm. f) a § 169f

Účelem navrhované úpravy je zpřesnit stávající povinnost sjednání si termínu osobního podání žádosti, zvýšit transparentnost příjmu žádostí o pobytová oprávnění na zastupitelských

úřadech při současném posílení prevence korupce, jakož i zabránit různým formám zneužívání systému sjednávání termínů osobního podání žádostí o příslušné pobytové oprávnění, mezi které patří např. vytváření fiktivních registrací termínů nebo zablokování funkčnosti tohoto systému.

Předkládaná úprava umožní zastupitelskému úřadu, aby při zohlednění situace v třetí zemi stanovil žadatelům povinnost předem si sjednat termín osobního podání žádosti o příslušné pobytové oprávnění, jíž může, ve výjimečných případech, předcházet povinné objednání, jež podléhá správnímu poplatku podle zvláštního právního předpisu. Zavedení povinného objednání se tedy předpokládá pouze v těch třetích zemích, ve kterých to bude nezbytné. Je věcí jednotlivých zastupitelských úřadů, aby si zvolily způsob, kterým budou přijímat objednávky, zda to bude objednání e-mailem, telefonicky, osobně apod. Předmětem tohoto správního poplatku je činnost zastupitelského úřadu související s výkonem státní správy spočívající ve zpracování objednávky k sjednání termínu osobního podání žádosti. Povinné objednání nezakládá právní nárok na sjednání termínu k osobnímu podání žádosti.

Účelem navrhované úpravy je rovněž vyloučení interpretačních pochybností ohledně povinnosti žadatele předem si sjednat termín osobního podání žádosti o příslušné pobytové oprávnění. Navrhovaná úprava by měla zamezit nežádoucí praxi obcházení této zákonné povinnosti tím, že žadatel si sice předem sjedná termín osobního podání žádosti způsobem, který zastupitelský úřad zveřejnil na své úřední desce, nikoliv však ve vztahu k žádosti, kterou skutečně zamýšlí podat, nýbrž ve vztahu k jinému pobytovému oprávnění, které umožňuje časově výhodnější termín podání žádosti. Současně navrhovaná úprava reaguje na aktuální judikaturu, konkrétně rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 8A 10/2017 – 31- 35 ze dne 7. září 2017, v jehož odůvodnění se uvádí, že: „Městský soud v Praze musel přisvědčit žalobkyni, že v době podání její žádosti ustanovení § 170 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nestanovilo, že by byl žalovaný oprávněn vyžadovat registraci pro podání žádosti pro konkrétní účel pobytu. Takovýto požadavek nepřinesla ani novela provedená zákonem č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 26/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony“.

K bodům 156, 161 a 176 - § 169e odst. 2, § 169h odst. 3, § 181b

Na základě nového ustanovení § 181b bude vláda nově oprávněna stanovit maximální počet podaných žádostí o jednotlivé druhy pobytových oprávnění za účelem výkonu ekonomické činnosti na území. Toto oprávnění vyplývá přímo z primárního práva EU (čl. 79 odst. 5 SFEU). Pokud vláda toto oprávnění využije, bude na základě nařízení stanoven **maximální počet podaných žádostí o určité druhy pobytových oprávnění:**

- a) vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání,
- b) povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a
- c) zaměstnaneckou kartou.

Jakmile bude tato kvóta naplněna, dojde k aplikaci nového ustanovení § 169h odstavec 3, podle něhož **bude v takovém případě žádost nepřijatelná.** Aplikaci tohoto ustanovení zajistí Ministerstvo zahraničních věcí prostřednictvím jednotlivých zastupitelských úřadů. V současné době je již obdobně zajišťována realizace programu Ukrajina.

Bližší zdůvodnění je uvedenou v obecné části důvodové zprávy a v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA).

Cílem navrhované právní úpravy je zajistit účinné řízení ekonomických migračních toků v případech, kdy je to nezbytné k ochraně zájmů České republiky. Předkládané opatření umožní vládě regulovat zahraniční poptávku po pobytových titulech za účelem dočasné ekonomické migrace s ohledem na aktuální potřeby českého trhu práce a personální kapacity státních orgánů, které zpracovávají žádosti o pobytová oprávnění. To je nezbytné zejména ve třetích zemích, kde je dlouhodobě velký převis poptávky po těchto pobytových titulech. Uvedené opatření rovněž umožní zacílit ekonomickou migraci na konkrétní profese, které jsou „nedostatkové“ na českém trhu práce, a zamezit tak přílivu ekonomických migrantů do České republiky v okamžiku, kdy není po zahraniční pracovní síle dostatečná poptávka ze strany českých zaměstnavatelů. Projekty a režimy v oblasti ekonomické migrace zůstanou i nadále v účinnosti a budou zohledněny v kvótě stanovené vládou.

Současně navrhovaná právní úprava naplní požadavky kladené na výkon této agendy ze strany Nejvyššího správního soudu ČR (dále jen „NSS“), z jehož recentního usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 AZs 153/2016-52 vyplývá povinnost zastupitelských úřadů umožnit žadatelům podat žádost o pobytové oprávnění v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem. NSS dále konstatuje, že veřejná správa má povinnost na zastupitelských úřadech umožnit podávat žádosti o pobytová oprávnění tak, aby všichni, kdo o to mají zájem, mohli tento úkon přiměřeně komfortním způsobem a v reálném čase učinit. Neumožnění osobního podání všem, kdo o to mají zájem, je nezákonným zásahem. S ohledem na soustavnost tohoto stavu NSS vyslovil závazné stanovisko, dle kterého je i žádost, podaná v rozporu s ust. § 169 odst. 16 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „ZPC“), tj. žádost podaná jinak než osobně (poštou, datovou schránkou, hozením přes plot ZÚ), je žádost řádně a účinně podaná, tj. způsobilá zahájit správní řízení. Sám soud konstatuje, že se jedná ze systémového pohledu ZPC o „náhražkovou“ a „absurdní metodu“ „nouzového“ podání žádosti. Navrhovaná úprava má zajistit naplnění povinností veřejné správy plynoucích z citovaného rozsudku tím, že bude věcí vlády, aby nařízením stanovila počet žádostí o pobytová oprávnění ve stanovených třetích zemích a ve stanoveném období. Do doby přijetí příslušného nařízení vlády se maximální počty těchto žádostí řídí přechodnými ustanoveními tohoto, podle kterých maximální počty žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat v rámci určitého časového období na příslušném zastupitelském úřadu, budou odpovídat počtům těchto žádostí, které byly na tomto zastupitelském úřadu podány v roce 2016.

Žadostí o víza k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání, o modrou kartu a o kartu vnitropodnikově převáděného zaměstnance se zavedení maximální počtu žádostí, které by bylo možné podat v daném časovém období, netýká.

Zveřejňování údajů na internetových stránkách a na úřední desce jednotlivých zastupitelských úřadů o jejich kapacitách přijímat žádosti o pobytové tituly výrazně přispěje ke zvýšení

transparentnosti výkonu vízové a pobytové agendy v zahraničí a zajistí informovanost žadatelů.

V případě, že na příslušném zastupitelském úřadě budou zavedeny kvóty, bude žádost nepřijatelná rovněž v případech, kdy v určitém časovém období bude dosaženo maximálního počtu žádostí stanoveného nařízením vlády podle ustanovení § 181b odst. 1) tohoto zákona nebo tímto zákonem (srov. bod 6 přechodných ustanovení v čl. II tohoto zákona). Tento maximální počet žádostí je nepřekročitelný a započítávají se do něj i žádosti, které byly podány v rámci stanoveného limitu, které však byly nepřijatelné z jiného důvodu uvedeného v § 169h odst. 1 nebo odst. 2.

K § 169e odst. 2

Souvisí s nově navrhovanou úpravou § 169h odst. 3 ve spojení se zmocněním pro vládu podle § 181b na stanovení maximálního počtu podaných žádostí cizinců o vydání příslušného oprávnění k pobytu. Při naplnění kvóty nenastane fikce zahájení řízení.

K bodu 158 - § 169g odst. 2

Navrhovaná úprava má přispět k rovnoměrnému nápadu žádostí na jednotlivé zastupitelské úřady v příslušném státě, a tudíž i ke snížení administrativní zátěže těch zastupitelských úřadů, na které se žadatelé primárně obracejí bez ohledu na své bydliště. Rozhodujícím je však skutečnost, že navrhovaná úprava přispěje k plynulému vyřizování podávaných žádostí.

K bodu 159 a 160 - § 169h odst. 1 písm. a) a c)

Účelem navrhované úpravy je vyloučení interpretačních pochybností ohledně posouzení nepřijatelnosti žádosti. Navrhovaná úprava ustanovení § 169h odst. 1 písm. a) by měla zamezit nežádoucí praxi obcházení zákonné povinnosti předem si sjednat termín osobního podání žádosti tím, že žadatel si sice předem sjedná termín osobního podání žádosti způsobem, který zastupitelský úřad zveřejnil na své úřední desce, nikoliv však ve vztahu k žádosti, kterou skutečně zamýšlí podat, nýbrž ve vztahu k jinému pobytovému oprávnění, které umožňuje časově výhodnější termín podání žádosti. Navrhovaná úprava by tak měla umožnit zastupitelskému úřadu jednoznačně posoudit takovou žádost jako nepřijatelnou. Současně navrhovaná úprava reaguje na aktuální judikaturu, konkrétně rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 8A 10/2017 – 31- 35 ze dne 7. září 2017, v jehož odůvodnění se uvádí, že: *„Městský soud v Praze musel přisvědčit žalobkyni, že v době podání její žádosti ustanovení § 170 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nestanovilo, že by byl žalovaný oprávněn vyžadovat registraci pro podání žádosti pro konkrétní účel pobytu. Takovýto požadavek nepřinesla ani novela provedená zákonem č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony“.*

Navrhovaná úprava na doplnění ustanovení § 169h odst. 1 o nové písmeno písm. c) má reagovat na další nežádoucí praxi obcházení povinnosti osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému

pobytu, kdy žadatelé podávají žádosti o příslušné pobytové oprávnění jinak než osobně, aniž zastupitelský úřad v konkrétním případě upustil od povinnosti osobního podání žádosti.

K bodu 162 - § 169r odst. 1 písm. j)

Odstranění legislativně technické chyby.

K bodu 163 - § 169t odst. 13

Navrhuje se prodloužení lhůty pro rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí, jakožto nadřízeného správního orgánu, o odvolání proti rozhodnutí zastupitelského úřadu v prvním stupni řízení ze stávajících 30 dnů na 60 dnů. Pokud je prvostupňové rozhodnutí vydáváno zastupitelskými úřady v zahraničí, tyto zastupitelské úřady rovněž disponují veškerým spisovým materiálem, na jehož základě je vydáváno prvostupňové rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že v případě podaného odvolání je nutné veškerý spisový materiál fyzicky zaslat ze zastupitelského úřadu ČR v zahraničí, a to i ze vzdálených třetích zemí, Ministerstvu zahraničních věcí v ČR, je třeba, aby délka lhůty pro vydání rozhodnutí nadřízeného orgánu tuto skutečnost reflektovala. Současně navrhovanou úpravou dojde k sjednocení délky lhůt pro vydání rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra nebo zastupitelského úřadu dle tohoto zákona.

K bodu 164 - § 169u

V současné době vymáhají odbory cizinecké policie krajských ředitelství Policie České republiky dlužné částky, které vznikají neuhrazením náhrady nákladů řízení, která byla uložena cizinci. Je-li cizinci uložena náhrada nákladů řízení, rozumí se jí 1.000,- Kč podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů.

Rozsah činnosti přenášený na celní úřady činí:

- za rok 2014 celkem 2149 rozhodnutí o náhradě nákladů řízení,
- za rok 2015 celkem 3009 rozhodnutí o náhradě nákladů řízení,
- za rok 2016 celkem 3539 rozhodnutí o náhradě nákladů řízení,
- za rok 2017 celkem 5168 rozhodnutí o náhradě nákladů řízení.

Vzhledem k tomu, že objem rozhodnutí, u kterých bude nově docházet k vymáhání celní správou, dlouhodobě roste o desítky procent ročně, identifikovala Celní správa ČR ve spojitosti s výkonem této nové agendy potřebu navýšení počtu pracovníků o 2 (1 v Praze a 1 ve Středních Čechách). Půjde o 2 systemizovaná místa AZT v 10. platové třídě. Finanční dopad ve výši cca. 1 mil. Kč ročně.

K bodu 165 - § 170 odst. 4

Stanovuje se postup a pravidla pro podání odvolání proti rozhodnutí, kterým byla stanovena nová lhůta k vycestování. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o povinnosti opustit území nemá

odkladný účinek, nemá jej ani rozhodnutí, kterým je stanovena nová lhůta k vycestování podle § 50a.

K bodu 166 - § 170c

Navrhované ustanovení zakotvuje institut odvolání jako nový opravný prostředek proti rozhodnutí zastupitelského úřadu. Odvolání podle tohoto zákona představuje speciální úpravu k rozkladu a bude o něm rozhodovat Ministerstvo zahraničních věcí.

Tato úprava reaguje na závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30. Května 2017 ve věci 10 Azs 153/2016, v němž se rozšířený senát Nejvyššího správního soudu vyjádřil k povaze zastupitelského úřadu. Zastupitelský úřad je chápán jako samostatný správní orgán v kompetenčním smyslu. Byť rozšířený senát Nejvyššího správního soudu k tomuto závěru dospěl v souvislosti s řízením o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, je žádoucí, aby stejným způsobem bylo nahlíženo na povahu zastupitelského úřadu i v řízeních vedených podle tohoto zákona.

K bodům 167 a 168 - § 171

Navrhovaná úprava je reakcí na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 13. 12. 2017 ve věci C-403/16 Soufiane El Hassani proti Minister Spraw Zagranicznych, které má bezprostřední dopad na stávající českou právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky na základě krátkodobých (tzv. schengenských) víz a na činnost zastupitelských úřadů v třetích zemích v rámci kompetencí svěřených jim zákonem o pobytu cizinců.

SDEU v řízení o předběžné otázce posuzoval, zda čl. 32 odst. 3 vízového kodexu, ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie je třeba vykládat tak, že ukládá členským státům povinnost stanovit možnost podání opravného prostředku k soudu. Jinak řečeno, zda jsou členské státy povinny umožnit soudní přezkum neúspěšným žadatelům o krátkodobá víza, nebo zda postačí správní opravný prostředek.

SDEU dospěl k závěru, že čl. 32 odst. 3 vízového kodexu, ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie, je třeba vykládat v tom smyslu, že ukládá členským státům povinnost upravit řízení o opravném prostředku proti rozhodnutím o zamítnutí žádosti o udělení víza, jehož podmínky se řídí právním řádem každého členského státu, při dodržení zásad rovnocennosti a efektivit. Toto řízení musí v určitém stadiu řízení zaručit možnost podání opravného prostředku k soudu. Zavádí se proto možnost soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza.

Podle navrhované úpravy se tedy se soudním přezkumem neudělení krátkodobého víza počítá vždy. Pouze v explicitně stanovených případech, budou z toho soudního přezkumu vyloučeny určité legitimní důvody související se zájmy bezpečnosti státu. Jedná se o tyto případy:

V případech, kdy vízum nebylo uděleno na základě stanoviska Policie České republiky, které obsahuje informace, že žadatel by mohl být považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnosti nebo veřejné zdraví ve smyslu přímo použitelného předpisu Evropské unie (Schengenský hraniční kodex) nebo pro mezinárodní vztahy jednoho nebo více členských států, dle Vízového kodexu, navrhuje se soudní přezkum těchto důvodů vyloučit. Účelem

takového postupu jsou bezpečnostní a migrační rizika spojená s tím, že bez výslovně upravené výjimky by měli neúspěšní žadatelé možnost seznamovat s uvedenými skutečnostmi v rámci přístupu k soudnímu spisu, resp. by takové skutečnosti musely být neúspěšným žadatelům sdělovány v rámci odůvodnění rozhodnutí o neudělení víza, aby byla splněna podmínka jeho přezkoumatelnosti.

Za stejným účelem se ze soudního přezkumu navrhuje vyloučit důvody pro rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza, které bylo vydáno na základě záznamu pro účely odepření vstupu vloženém v Schengenském informačním systému smluvním státem dle Vízového kodexu.

K bodu 169 - § 177 odst. 3

Na základě inspirace zahraniční právní úpravou (Spolková republika Německo) bude zákon o pobytu cizinců připouštět možnost využití informací přístupných pomocí elektronického komunikačního zařízení nebo uložených na nosiči informací. K jejich využití dojde pouze na základě iniciativy samotného cizince (dobrovolnost). Pokud však cizinec policii tímto způsobem sám „nabídne“, je policie oprávněna učinit o nich záznam.

K bodu 173 - § 180b odst. 1

Slova „platná pouze na území České republiky“ je třeba vypustit vzhledem k rozšíření funkce identifikačního průkazu vydávaného podle předmětného ustanovení rovněž na povolení k dlouhodobému pobytu (viz odstavec 2, jehož text byl doplněn poslední novelou zákona o pobytu cizinců provedenou zákonem č. 222/2017 Sb.). Identifikační průkaz představuje pobytový titul, který spolu s cestovním dokladem slouží ke krátkodobým cestám držitele po Evropské unii. Použití identifikačního průkazu ke krátkodobým cestám po zemích Evropské unie podle schengenského pravidla 90 dnů v rámci 180 dnů je zakotveno i v schengenské prováděcí směrnici. Slova „platná pouze na území České republiky“ jsou tak v rozporu s charakterem identifikačního průkazu určeným v odstavci 2.

K bodu 174 - § 180e odst. 9

Cílem právní úpravy je zavedení dostatečné lhůty pro informování cizince o výsledku nového posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, o prohlášení krátkodobého víza za neplatné a o zrušení jeho platnosti s ohledem na to, že v řízeních vedených Ministerstvem zahraničních věcí se doba řízení prodlužuje adekvátně tomu, že toto je nutné vést ve spolupráci se zastupitelskými úřady v zahraničí, čímž se zvyšuje časová náročnost řízení.

K bodu 177 - § 182 odst. 1 písm. h)

V návaznosti na zavedení požadavku absolvování adaptačně-integračního kurzu (§ 155a a 155b) se Ministerstvo vnitra zmocňuje, aby vyhláškou stanovilo obsahovou náplň těchto kurzů, jejich organizační zajištění a časový rozsah. Návrh tezí obsahu zmíněné vyhlášky je připojen.

K bodu 178 - § 182 odst. 3

Navrhované ustanovení obsahuje zmocnění pro Ministerstvo zahraničních věcí vydat vyhlášku, kterou se stanoví územní obvody zastupitelských úřadů. Tato úprava navazuje mimo jiné na § 169g odst. 2 tohoto zákona, podle kterého má cizinec v případech, kdy se v dané zemi nachází více zastupitelských úřadů, povinnost podat žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o vydání dlouhodobého nebo trvalého pobytu pouze na zastupitelském úřadu, v jehož územním obvodu má poslední bydliště.

K čl. II – Přejídná ustanovení

K bodu 1 – Navrhovaným ustanovením je zajištěna kontinuita zahájených řízení, která se dokončí podle dosavadních předpisů.

K bodu 2 – Navrhovaným ustanovením je zajištěn bezproblémový přechod na novou právní úpravu, kdy rodinnému příslušníkovi výzkumného pracovníka bude nově vydáváno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území.

K bodu 3 –

Navrhované přechodné období reaguje na situaci, kdy dochází k zúžení definice studia pro účely zákona o pobytu cizinců. Do nabytí účinnosti této novely se za studium považovalo rovněž studium na vyšší odborné škole, které není uskutečňováno v rámci výměnného programu. Směrnice 2016/801/EU však počítá pouze s výměnnými pobyty, a proto se tento druh studia nově nevešel pod legální definici v ustanovení § 64. Tím, že se část definice studia přesunula z § 64 písm. a) do § 64 písm. c) a je omezena pouze na výměnné studijní pobyty, nespadá nyní studium na vyšších odborných školách pod pojem studium dle zákona o pobytu cizinců. Tato změna odpovídá směrnici 2016/801/EU, avšak pro studenty těchto škol, kteří jsou cizinci ze třetích zemí a nestudují v rámci výměnných programů, to neznamená, že jejich pobyt na území bude ukončen či nebude moci být prodloužen. Tito cizinci studující na území České republiky budou moci nadále pokračovat ve svém pobytu a studiu na území České republiky ovšem nadále již nikoliv za účelem „studium“, ale za účelem „ostatní“.

K bodu 4 – Navrhovaným ustanovením je řešeno skončení platnosti potvrzení o přechodném pobytu na území, které je dosud vydáváno bez omezení doby jeho platnosti. Navrhuje se skončení uplynutím 10 let od jeho vydání. **Tím není dotčeno právo občana Evropské unie pobývat na území České republiky, neboť zmíněné potvrzení je pouze deklaratorního charakteru a není podmínkou pobytu na území.**

K bodu 5 – navrhovaným ustanovením se stanovuje, že povinnost absolvovat adaptačně integrační kurz podle § 155b tohoto zákona se bude vztahovat pouze na cizince, kterým bude povolení k pobytu vydáno po 1. lednu 2020. Cizinci, kteří povolení k dlouhodobému pobytu nebo k trvalému pobytu získali před tímto datem a jsou nadále držiteli těchto pobytových oprávnění, nejsou povinni adaptačně-integrační kurz absolvovat.

K bodu 6 – Do doby, než bude vydáno nařízení podle § 181b bude počet podaných žádostí o tyto 2 typy pobytových oprávnění (vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, resp. zaměstnanecká karta) limitován počtem žádostí o tato pobytová oprávnění z roku 2016.

ČÁST DRUHÁ

Změna živnostenského zákona

Transpozice směrnice 2016/801/EU. Zohledněna skutečnost, že 2 dříve platné směrnice (úprava pobytu za účelem vědeckého výzkumu a za účelem studia, byly nahrazeny směrnicí 2016/801/EU, do jejíž působnosti spadají obě kategorie cizinců.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o azylu

K bodu 1 - § 11a

Uvedené ustanovení pamatuje také na případy, kdy se od podání poslední žádosti cizincem, který podal další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, změnila okolnost jeho případu tak, že již splňuje podmínky pro přiznání azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 nebo pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14b.

K bodům 2 až 3 - § 46a a § 73

Technická změna reagující na existenci nejen rozhodnutí o zajištění, ale i rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění, resp. o nepovolení vstupu. Dále se pouze v § 46a ustanovuje tentýž vztah k rozhodnutím vydaným podle zákona o pobytu cizinců, tedy vždy to první rozhodnutí bude ex lege zrušeno. V § 73 není tato změna předvídána, protože tam k tzv. „přezajištění“ – tedy přechodu ze zákona o pobytu cizinců do zákona o azylu a obráceně, nedochází. Rovněž je volena jasnější terminologie s ohledem na správní řád.

K bodu 4 - § 83

Jedná se o reflexi změny v zákoně o pobytu cizinců z důvodu zajištění stejného standardu poučování osob o možnosti přístupu k bezplatné právní pomoci v azylových zařízeních.

K bodu 5 - § 88

Upřesnění. Nemá jít pouze o děti narozené na území azylantce (ženě), ale také o děti narozené na území, jejichž otcem je azylant (muž).

K bodu 6 - § 92

Obdoba nově navrhovaného znění ustanovení § 148 zákona o pobytu cizinců na území ČR, kterým má být zaveden dozor státních zástupců nad zařízeními pro zajištění cizinců. Také na základě zákona o azylu může být omezována osobní svoboda cizinců. Proto se bude dozor státních zástupců týkat také přijímacích zařízení podle zákona o azylu.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna soudního řádu správního

O žalobách ve věcech neudělení krátkodobého víza (viz úprava § 171 zákona o pobytu cizinců) bude na krajských soudech (v rámci správního soudnictví) rozhodovat samosoudce.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o uznávání odborných kvalifikací

Transpozice směrnice 2016/801/EU. Zohledněna skutečnost, že 2 dříve platné směrnice (úprava pobytu za účelem vědeckého výzkumu a za účelem studia, byly nahrazeny směrnicí 2016/801/EU, do jejíž působnosti spadají obě kategorie cizinců.

Jedná se především o legislativně technickou změnu související se sloučením obsahu dvou směrnic do jednoho právního aktu. Okruh osob, které mají právo na rovné zacházení, je omezen v souladu s článkem 2 směrnice 2016/801/EU.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta

Transpozice směrnice 2016/801/EU. Zohledněna skutečnost, že 2 dříve platné směrnice (úprava pobytu za účelem vědeckého výzkumu a za účelem studia, byly nahrazeny směrnicí 2016/801/EU, do jejíž působnosti spadají obě kategorie cizinců. Změna je obdobou úpravy zákona č. 18/2004 Sb.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o nelékařských zdravotnických povoláních

Transpozice směrnice 2016/801/EU. Zohledněna skutečnost, že 2 dříve platné směrnice (úprava pobytu za účelem vědeckého výzkumu a za účelem studia, byly nahrazeny směrnicí 2016/801/EU, do jejíž působnosti spadají obě kategorie cizinců. Změna je obdobou úpravy zákona č. 18/2004 Sb.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o zaměstnanosti

K bodu 1 - § 3 odst. 1 písm. c)

Sladění s terminologií občanského zákoníku. V případě odštěpného závodu, který není právnickou osobou, nelze mluvit o jeho „sídle“. Vhodnější je použít termín „umístění“.

K bodům 2 a 3

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která souvisí s novelami zákona o zaměstnanosti provedenými zákonem č. 206/2017 Sb. a zákonem č. 222/2017 Sb., které nabyly platnosti v červenci 2017. Těmito novelami zákona o zaměstnanosti byl upraven jeho § 5 tak, že byl doplněn o nové písmeno, přičemž u obou novel tímto novým písmenem bylo písmeno g). Zákonem č. 206/2017 Sb. byla již jako písmeno g) upravena definice zastřehého zprostředkování a rovněž bylo do předmětného ustanovení doplněno nové písmeno h), a tudíž zákon č. 222/2017 Sb. měl definici vnitropodnikového převedení označit již jako písmeno i) a nikoliv jako písm. g). Navrhovanou úpravou předmětného ustanovení zákona o zaměstnanosti dojde k odstranění této legislativně technické chyby.

K bodu 4 - § 98 písm. l)

Navrhuje se úprava § 98 písm. l) zákona o zaměstnanosti tak, aby v tomto ustanovení byla obsažena rovněž kategorie rodinných příslušníků cizince uvedeného v § 98 písm. n) zákona o zaměstnanosti, tedy cizince, který vykonává v České republice soustavnu vzdělávací nebo vědeckou činnost jako pedagogický pracovník nebo akademický pracovník vysoké školy nebo vědecký, výzkumný nebo vývojový pracovník ve veřejné výzkumné instituci nebo jiné výzkumné organizaci podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů.

Toto doplnění příslušného ustanovení zákona o zaměstnanosti vychází z požadavku směrnice 2016/801/EU uvedeného v jejím článku 26 odst. 6, kdy se vůči rodinným příslušníkům výzkumných pracovníků neuplatní žádná lhůta pro přístup na trh práce členského státu.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o správních poplatcích

K bodu 1 – položka 22 písm. w)

Doklad o zaplacení správního poplatku je jednou z náležitostí žádosti o akreditaci vzdělávacího programu podle § 1 písm. r) vyhlášky č. 176/2009 Sb., kterou se stanoví náležitosti o akreditaci vzdělávacího programu, organizace vzdělávání v rekvalifikačním zařízení a způsob jeho ukončení.

Protože tento poplatek v sazebníku zákona o správních poplatcích dosud chyběl. Byl proto doplněn jako písmeno w) zákonem č. 302/2017 Sb. Dnem 1. července 2018, bude však příslušný správní poplatek ze zákona odstraněn zákonem č. 251/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronické identifikaci. Tento zákon totiž stanoví s účinností od 1. července 2018 nové znění položky 22 sazebníku správních poplatků, přičemž nezahrnuje správní poplatek za přijetí žádosti o akreditaci vzdělávacího programu podle zákona o zaměstnanosti.

K bodu 2 – položka 116

Nové znění položky upravující správní poplatky hrazené cizinci Ministerstvu vnitra.

Hlavní změnou je změna koncepce vybírání správního poplatku. Dnes je samostatně zpoplatněno podání žádosti o povolení k pobytu (1 500 Kč) a vydání průkazu o povolení

k pobytu (1 000 Kč). Nově bude poplatek vybírán pouze jednou a to v celkové výši 2 500 Kč, a to při podání žádosti na území.

(Výši poplatků vybíraných na zastupitelských úřadech upravují níže uvedené položky. Také v jejich případě bude vybírán pouze poplatek při podání žádosti, ne již poplatek za vydání příslušného průkazu.)

K bodu 3 - položka 117A písmeno f)

Navrhuje se změna koncepce výběru správního poplatku za ověření tiskopisu pozvání k pobytu cizince na území České republiky. Podle dosavadní úpravy je tento správní poplatek vybírán pouze v případě kladného ověření – pokud policie odmítne pozvání ověřit, správní poplatek se nevybírání. Postup policie při ověřování tiskopisu pozvání je upraven § 180 zákona o pobytu cizinců.

Důvodem navrhované změny je skutečnost, že policie před ověřením tiskopisu pozvání ověřuje hodnověrnost obsahu závazku zvoucí osoby, a vznikají jí tak náklady, které jdou plně k její tíži. Nově by tak byl správní poplatek vybírán bez ohledu na výsledek řízení, tj. bez ohledu na to, zda bude tiskopis pozvání ověřen či nikoli.

Záměr byl projednán s Ministerstvem financí, které s návrhem vyslovilo souhlas.

K bodům 4 až 7 - položka 144

Právní úprava administrativního přezkumu neudělení krátkodobého víza je v kompetenci jednotlivých schengenských států (dle čl. 32 odst. 3 vízového kodexu). Z schengenských států uplatňují správní poplatek za administrativní přezkum (odvolání) tyto státy:

Švýcarsko 150 CHF	Polsko 60 EUR
Slovinsko 153 EUR	Estonsko 20 EUR
Maďarsko 30 EUR	Lotyšsko 20 LVL
Bulharsko 5 EUR.	

Uplatňování správního poplatku za administrativní přezkum (odvolání) je tedy v souladu s praxí části schengenských států a nejde ani o praxi, která by nebyla známa v právním řádu České republiky v některých případech podání odvolání, resp. rozkladu.

Řízení o žádosti o nové posouzení důvodů je specifické tím, že žadatel podávající žádost na zastupitelském úřadu se nachází mimo území ČR, s čímž jsou obecně spojené zvýšené náklady. Zavedením správního poplatku za nové posouzení důvodů neudělení víza, prohlášení krátkodobého víza za neplatné nebo zrušení jeho platnosti se Česká republika zařadí mezi schengenské státy, které poplatek za administrativní přezkum uplatňují, a to ve výši odpovídající výši správního poplatku za přijetí žádosti o udělení krátkodobého víza stanoveného vízovým kodexem. Navrhovaná výše poplatku nebude mít odrazující efekt. Podání žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza nebude předmětem poplatku v případě rodinných příslušníků občanů EU.

K bodu 8 – položka 144A

Nově navrhovaná položka pod písmenem c) se navrhuje v návaznosti na ustanovení § 169f odst. 2 předkládaného návrhu.

Ohledně výše správního poplatku podle písmene b) platí odůvodnění uvedené k následujícímu novelizačnímu bodu.

K bodu 9 – položka 162

V současné době jsou v rámci řízení vybírány dva poplatky, a to poplatek za přijetí žádosti ve výši 500 Kč a poplatek za vydání průkazu k povolení pobytu ve výši 1000 Kč. Navrhovanou úpravou dochází ke zjednodušení právní úpravy vybíraných poplatků, neboť žadatel bude hradit pouze jediný poplatek ve výši 2 500 Kč.

Cílem právní úpravy je rovněž zohlednit administrativní a časovou náročnost řízení o udělení dlouhodobého víza a povolení k dlouhodobému pobytu, neboť správní poplatek ve své dosavadní výši tuto náročnost nezohledňoval, a to i v porovnání s vyšší poplatkem za přijetí žádosti o krátkodobé vízum, který činí 60 EUR (tj. 1250 Kč). Navrhovaná úprava současně reflektuje i navýšení poplatku v závislosti na meziroční inflaci od roku 2006, kdy byl tento poplatek zaveden.

Výše poplatku za přijetí žádosti o zaměstnaneckou kartu rovněž reflektuje budoucí ekonomický zisk žadatele, který bude žadatel v závislosti na rozhodnutí o udělení zaměstnanecké karty realizovat na území České republiky. Vychází se rovněž z toho, že udělením příslušného pobytového oprávnění získá žadatel oprávnění k výdělečné činnosti na území České republiky a tudíž dostatečný příjem na kompenzaci úhrady jak tohoto správního poplatku, tak případného správního poplatku za zpracování objednávky k sjednání termínu osobního podání žádosti dle položky 162 písm. d).

Návrhem dochází ke sjednocení výše poplatků za přijetí žádosti o udělení dlouhodobého víza a za vydání povolení k pobytu (tj. povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu) podávaných na zastupitelských úřadech. Současnou výši poplatku za přijetí žádosti o pobyt ve výši 500 Kč, resp. 1000 Kč v případě zaměstnanecké karty, MZV považuje s ohledem na náročnost řízení o těchto žádostech za velmi nízkou.

Kromě toho je podstatnou skutečností to, že v případě kladně vyřízené žádosti o vydání povolení k pobytu podané na zastupitelském úřadu, již nebude od cizince po příjezdu na území vybírán správní poplatek za vydání průkazu o povolení k pobytu. Jak již bylo uvedeno v odůvodnění k položce 116, nově nebude zpoplatněno vydání příslušného průkazu o povolení k pobytu. Obecně tedy bude vybírán pouze správní poplatek za podání žádosti ve výši 2 500 Kč, a to bez ohledu na to, zda žádost byla podána na zastupitelském úřadu nebo za pobytu cizince na území České republiky.

V této souvislosti je nezbytné zmínit, že před novelou provedenou zákonem č. 222/2017 Sb., celková částka standardního poplatku za podání žádosti na zastupitelském úřadu a za vydání průkazu o povolení k pobytu na území České republiky činila částku 3.000,-Kč (tj. 500,- za podání žádosti a 2500,-Kč za vydání průkazu).

Zmíněným zákonem č. 222/2017 Sb. (tj. od 15. 7. 2017) byla změněna koncepce výběru správního poplatku podle položky 116 za vydání povolení k pobytu cizincům, kteří již pobývají na území České republiky. Konkrétně došlo k rozdělení dříve pouze jednoho poplatku (tj. poplatku za vydání „povolení k pobytu“) do dvou samostatných poplatků (tj. poplatek za „přijetí žádosti o vydání povolení k pobytu“ a poplatek za „vydání povolení k pobytu“, tj. „průkazu o povolení k pobytu“). Při této změně však nebyla zohledněna skutečnost, že od cizince, který podal žádost na zastupitelském úřadu, bude moci být vybrán poplatek pouze za vydání průkazu o povolení k pobytu, který se zmíněnou úpravou podstatně

snížil. Dle této právní úpravy je cizinec povinen uhradit celkem částku 1. 500,- Kč (tj. 500,- Kč za podání žádosti a 1.000,- Kč za vydání průkazu). Zmíněnou úpravou položky 116 došlo ke zcela zásadnímu snížení finální částky poplatků vybíraných od cizinců, kteří podali žádost o vydání povolení k pobytu na zastupitelském úřadu. K tomu došlo nikoliv záměrně, ale při legislativní úpravě položky 116 nebyla zohledněna situace žádostí podávaných na zastupitelském úřadu.

Správní poplatek za přijetí žádosti o vydání povolení k pobytu za účelem výkonu ekonomické činnosti na území podle položky 162 písm. c), se navrhuje zvýšit na částku 5. 000,-Kč . I v tomto případě cizinec, který podal žádost na zastupitelském úřadu a jeho žádosti bylo vyhověno, nebude hradit poplatek za vydání průkazu o povolení k pobytu. Tato změna byla projednána s příslušnými aktéry a souvisí s rozšířením kapacit příslušných orgánů státní správy a navýšením počtu cizinců, kteří by měli na území přicházet na základě zaměstnanecké karty.

Výše správního poplatku dle zmíněné položky 162 písm. c) je přiměřená náročnosti činnosti zastupitelského úřadu při přijímání a zpracování žádostí o příslušná pobytová oprávnění, kterou jsou nenároková a za účelem výdělečné činnosti, jak vyplývá i ze srovnání s výší správního poplatku za přijetí žádosti o krátkodobé vízum, který činí 60 EUR, přičemž přijetí a zpracování tohoto typu žádosti je z hlediska časového i administrativního méně náročné. Vychází se rovněž z toho, že udělením příslušného pobytového oprávnění získá žadatel oprávnění k výdělečné činnosti na území České republiky a tudíž dostatečný příjem na kompenzaci úhrady jak tohoto správního poplatku, tak případného správního poplatku za zpracování objednávky k sjednání termínu osobního podání žádosti dle položky 162 písm. d).

Správní poplatek za zpracování objednávky k sjednání termínu osobního podání žádosti o povolení k pobytu uvedený v písmeni c) navazuje na § 169f odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Přechodná ustanovení

K bodu 1

Změnu koncepce výběru správního poplatku za ověření tiskopisu pozvání k pobytu cizince na území České republiky je nutno spojit s přechodným ustanovením, podle kterého se tato úprava bude vztahovat toliko na případy tiskopisů pozvání, které budou Policií ČR přijaty až za účinnosti navrhované novelizace. Pokud bude tiskopis pozvání přijat Policií ČR ještě před nabytím účinnosti tohoto zákona (tedy v době, kdy samotné přijetí tiskopisu ještě podle zákona nebude spojeno se správním poplatkem) a k ověření tohoto tiskopisu, dojde až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, bude nutné zaplatit správní poplatek podle znění zákona o správních poplatcích účinného před nabytím účinnosti navrhované novelizace (tedy za ověření tiskopisu pozvání).

K bodu 2

Obecné přechodné ustanovení. Při podání žádosti přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle dosavadních právních předpisů. Např. cizinec, který podal žádost o povolení k dlouhodobému pobytu na území nebo na zastupitelském úřadu ještě před nabytím účinnosti tohoto zákona (platil tedy dosavadní nižší správní poplatek za podání žádosti), bude nadále povinen platit správní poplatek za vydání příslušného průkazu. Naopak cizinec, který již po nabytí účinnosti tohoto zákona zaplatí za podání žádosti nově správní poplatek vyšší, nebude platit již žádný poplatek za vydání příslušného průkazu.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o inspekci práce

Jedná se **pouze o legislativně technickou úpravu**, která souvisí s novelami zákona o inspekci práce provedenými zákonem č. 93/2017 Sb. a zákonem č. 225/2017 Sb., které nabyly platnosti v březnu a červenci 2017. Těmito novelami zákona o inspekci práce byl upraven jeho § 4 odstavec 2 tak, že byl doplněn o nové písmeno, přičemž u obou novel tímto novým písmenem bylo písmeno g). Zákonem č. 93/2017 Sb. byla již jako písmeno g) upravena kompetence Státního úřadu inspekce práce ve věcech spolupráce s příslušnými orgány jiných členských států Evropské unie a rovněž bylo do předmětného ustanovení doplněno nové písmeno h) a i), a tudíž zákon č. 225/2017 Sb. měl při zakotvení kompetence vztahující se k posuzování zralosti projektů společného zájmu energetické infrastruktury označit již jako písmeno j) a nikoliv jako písm. g). Navrhovanou úpravou předmětného ustanovení zákona o inspekci práce dojde k odstranění této legislativně technické chyby.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o veřejných výzkumných institucích

K bodu 1 - § 30a odstavec 1

Jedná se o legislativně technickou změnu. Změna je vyvolána skutečností, že směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair na rozdíl od předcházející Směrnice Rady 2005/71/ES používá namísto termínu „výzkumný projekt“ formulaci „výzkumná činnost“. Jedná se tedy o pojem širší. Z důvodu legislativní přesnosti se tak tento pojem navrhuje zavést i do těch ustanovení, která jsou transpozicí výše uvedené směrnice.

K bodu 2 - Poznámka pod čarou číslo 31

Navrhuje se zrušit neaktuální poznámka pod čarou.

K bodu 3 - §30a odstavec 2

Jedná se zejména o dopad článku 3. bod 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 související se změnou definice výzkumného pracovníka ve srovnání se směrnicí Rady 2005/71/ES.

K bodu 4 - § 30b nadpis

Jedná se o dopad článku 9 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801, (Schvalování výzkumných organizací, změna nadpisu), vyvolaný potřebou zpřehlednit právní úpravu zejména s ohledem na vazby mezi jednotlivými právními předpisy. Je třeba mít rovněž na zřeteli, že pojem „seznam výzkumných organizací“ nově zavádí i zákon č. 130/2002 Sb. (§ 33a). V tomto případě se jedná o informační systém veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Do seznamu výzkumných organizací se zapisují organizace, které požádaly o zápis a prokázaly naplnění definičních znaků „organizace pro výzkum a šíření znalostí“ stanovených předpisy Evropské unie včetně prokázání zapisovaných údajů. V souladu se směrnicí se tak navrhuje používat označení „Seznam výzkumných organizací schválených pro přijímání výzkumných pracovníků“.

K bodům 5 a 6 - § 30b odstavce 3, 4 a 5

Jedná se o změnu související s článkem 9, bod 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801, (Schvalování výzkumných organizací), spočívající v možnosti vymezení v rámci schvalovacího procesu další opatření pro odmítnutí prodloužení schválení výzkumné organizace nebo pro rozhodnutí o odnětí tohoto schválení a s ním související postupy, které je v takovém případě nutno zpracovat do zákona a které v naší stávající právní úpravě chybí.

K bodu 7 - § 30b odstavec 4

Jedná se o legislativně technickou změnu.

K bodu 8 - §30c odstavec 1

Jedná se o změnu vyvolanou článkem 10 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 (Dohoda o hostování). V této souvislosti větu: „Dohoda o hostování stanoví právní vztah a pracovní podmínky výzkumného pracovníka.“ zapracovanou ve stávající právní úpravě požadujeme vypustit. Jde o neurčitou formulaci, ze které není zřejmé, jaký právní vztah má zákonodárce na mysli. Opíráme se o skutečnost vyplývající ze směrnice, že členské státy „mohou vyžadovat“, aby dohoda o hostování obsahovala údaje o právním vztahu mezi výzkumnou organizací a výzkumným pracovníkem a údaje o pracovních podmínkách výzkumného pracovníka s tím, že naše právní předpisy již poskytují dostatečný právní rámec pro úpravu těchto právních vztahů. Směrnice dále vyžaduje v povinných náležitostech dohody o hostování, aby obsahovala závazek státního příslušníka třetí země, že bude „usilovat o dokončení dané výzkumné činnosti“, proto je v tomto smyslu upraveno stávající znění § 30c odst. 1.

K bodu 9 - § 30c odstavec 2

Jedná se o změnu vyvolanou článkem 10 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 (Dohoda o hostování), který obsahuje povinné náležitosti pro uzavření dohody o hostování. Tyto změny je proto třeba promítnout do vnitrostátní právní úpravy.

K bodu 10 - § 30c odstavec 3

Jedná se o legislativně technickou změnu (viz odůvodnění k bodu 1).

K bodu 11 - § 30d

Jedná se o dopad článku 2, bod 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 (oblast působnosti). Navrhovaná změna souvisí se změnou okruhu osob, na které se směrnice nevztahuje ve srovnání s úpravou obsaženou v dřívějších právních aktech.

K bodu 12 - § 30e

Jedná se o změnu, která umožní v konkrétních případech zjednodušit splnění podmínek pro schválení veřejné výzkumné instituce pro přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí. Pokud má Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy příslušné listiny k dispozici, resp. možnost tyto listiny dohledat, považujeme za nadbytečné, aby žadatel byl povinen tyto listiny v takovém případě doložit. Poukazujeme v této souvislosti opět na § 33a zákona č. 130/2002 Sb., který nově zavádí pojem „seznam výzkumných organizací“. Jedná se právě o informační systém veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Do seznamu výzkumných organizací se zapisují organizace, které požádaly o zápis a prokázaly naplnění definičních znaků „organizace pro výzkum a šíření znalostí“ stanovených předpisy Evropské unie včetně prokázání zapisovaných údajů, tudíž lze

předpokládat, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy bude mít některé listiny k dispozici.

K bodu 13 - § 30f odst. 1 písm. b)

Legislativně technická úprava reagující na změny § 30b.

ČÁST DVANÁCTÁ

Účinnost

Obecná účinnost je stanovena se zřetelem k implementačním závazkům České republiky vůči Evropské unii, pokud jde o Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2016/801/EU. Vzhledem k tomu, že při přípravě tohoto návrhu zákona došlo k prodloužení, bude legisvakační doba stanovena pouze v délce 15 dnů. Změny, které vyžadují pro uvedení do praxe delší přípravu, nabydou účinnosti:

- a) Zavedení kvót na ekonomickou migraci je navrženo na začátek kalendářního měsíce. Je tomu tak proto, aby v případě, že nařízení vlády bude pracovat s měsíční kvótou, nevznikaly pochybnosti při výpočtu maximálního počtu žádostí, které lze v jednom měsíci podat.
- b) Odložená účinnost (1. září 2019) je navrhována v případě zavedení dozoru státních zastupitelství nad zařízeními, kde jsou zajišťováni cizinci.
- c) Odložená účinnost (1. ledna 2020) je navrhována a v případě nové povinnosti absolvovat po příjezdu do České republiky adaptačně-integrační kurz (§ 155b) a odpovědnosti za přestupek spočívající v nesplnění této povinnosti.

V Praze dne 6. června 2018

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.

Ministr vnitra:

Mgr. Lubomír Metnar v. r.